

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
v 1.- 3. ročníku – 9 hodin týdně
v 4. -5. ročníku – 8 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy **průřezového tématu** – OSV, EGS, MKV a MDV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- podpora rozvoje komunikačních kompetencí žáka
- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokážou prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Metody, formy, nástroje, pomůcky - sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, ind. přístup, skupinová práce.

Pomůcky – tabule, mag. tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, textilní písmena, bzučák, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, krychle s písmeny.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy projekty a kurzy	Poznámky
zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat umí skládat slabiky, slova čte slabiky, slova tvoří jednoduché věty hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat-tiché čtení umí se orientovat v textu umí sedět při psaní rozlišuje psací a tiskací písmena umí napsat psací písmena velké a malé abecedy umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět umí tvořit smysluplné věty dokáže dramatizovat jednoduchý text dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše) dokáže básničku recitovat	písmena a hlásky čtení psaní vyjadřovací schopnosti	EGS –Evropa a svět nás zajímá- rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur Vv – <i>doplnění textu obrázkem</i> OSV/SR – komunikace MKV – lidské vztahy	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu dbá na správnou intonaci umí naslouchat přednesu rozlišuje poezii a prózu dokáže přečtený text vyprávět rozlišuje obecná a vlastní jména poznává podstatná jména, slovesa, předložky, spojky rozlišuje větu a souvětí, slovní význam- nadřazené, podřazené, souřadné rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek umí rozdělit slova na slabiky umí rozdělit slovo na konci řádku, pozná slabikotvorné r,l rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě umí ze slov tvořit smysluplné věty rozlišuje vlastní jména osob a zvířat pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov - uprostřed slov pozná konec věty a začátek věty následující věty začíná velkým písmenem rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací zná a správně používá interpunkční znaménka umí seřadit věty v textu rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk umí se spisovně vyjadřovat ve větách je schopen vyjádřit svůj názor, pocity podle obrázkové osnovy vypráví děj umí naslouchat druhému zvládne jednoduchý popis umí abecedu zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů	čtení vlastní jména věta podle obsahu druhy vět melodie věty znaménka za větami slovní význam hlásky, souhlásky dvojhhlásky slabiky slova – protikladná, synonyma, slova příbuzná věty vyjadřovací schopnosti předložky pravopis ú, ů abeceda psaní	OSV/SR - komunikace	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák určuje věty a souvětí - spojuje věty, doplňuje souvětí - vyhledává je ve větě jednoduché - třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná - rozlišuje slabiky, hlásky, určuje počet slabik - vyslovuje slova se správným přízvukem - pamětně zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních - určuje ve větě podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, předložky - skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední - uvědoměle praktikuje pravopis, psaní jmen měst, vesnic, hor, řek - určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím - procvičuje slovosled - vybírá vhodné prostředky - sestaví nadpis a člení projev - pojmenovává předměty a děje - tvoří otázky - vypravuje podle obrázků - popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti - je schopen využít jednoduchou osnovu - požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis	<u>Mluvnice:</u> Věta jednoduchá a souvětí Věta a jednoduchá a její stavba Základní skladební dvojice Nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, antonyma, slova příbuzná Hláskosloví Stavba slova Vyjmenovaná slova po b, l, m, p, s, v, z Slovní druhy – ohebné, neohebné Podstatná jména Vlastní jména měst, vesnic, hor a řek Slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování <u>Sloh:</u> Stylizace a kompozice Jazykové prostředky Členění jazykového projevu Souvislé jazykové projevy Otázky a odpovědi Vypravování Popis Osnova Společenský styk a jeho formy	OSV/SR - komunikace	D – diktát, DC – doplňovací cvičení, T – test, P – prověrka Ú – ústní zkoušení, V – vypravování D,DC,T T D,DC

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák čte plynule věty a souvětí, člení text - čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti - chápe četbu jako zdroj informací - vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému - orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize - žák se seznamuje s poezií, prózou, divadlem, literaturou uměleckou a dětskou, výtvarným doprovodem i ilustracemi - odstraňuje nedostatky - píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle - provádí kontrolu vlastního projevu - napíše krátký dopis, adresu - vyplní lístek, poštovní poukázku - dbá na úpravu v sešitě	<u>Čtení a literární výchova:</u> Plynulé čtení, členění textu Rychlé čtení, tiché a hlasité Četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti Práce s literárním textem Besedy o knihách Základy literatury <u>Psaní:</u> Upevňování správných tvarů písmen Úprava zápisu Kontrola vlastního projevu Dopis, adresa Vyplňování formulářů	EGS – objevujeme Evropu a svět MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – vnímání autora mediálních sdělení	V Ú Ú Ú,V V, T T

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace rozliší větu jednoduchou a souvětí určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem z vět jednoduchých vytvoří souvětí	mateřský jazyk věta, souvětí slovo	OSV/SR - komunikace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená umí užívat slova spisovná, slova citově zabarvená rozlišuje slova ohebná a neohebná, všechny slovní druhy rozlišuje předpony a předložky a správně je píše určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) zná vzory podstatných jmen umí určit rod, číslo, pád a vzor umí skloňovat podst. jmen podle vzorů píše správně zeměpisné názvy pozná zvrtná slovesa, neurčitek umí určit osobu, číslo, čas umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně umí uvést příklady užití ve větách umí vypravovat podle osnovy umí věrohodně popsat věc, činnost, zvíře rostlinu při vypravování a popisu užívá slova spisovná, citově zabarvená kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu umí se vyjádřit v běžných situacích zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu umí napsat dopis včetně adresy v textu rozlišuje přímou řeč a větu uvozovací dbá na úpravu v sešitě čte nahlas i potichu rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat odliší podstatné a okrajové informace dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku seznámí se s autory dětských knih spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, Z. Krubel, M. Macourek, A. Lindgrenová, R. Kipling	slovní druhy stavba slova podstatná jména slovesa abeceda skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně vyjadřovací schopnosti psaní čtení literární výchova	EGS – objevujeme Evropu a svět, - Evropa a svět nás zajímá MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu rozpozná vybrané umělecké žánry- pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics zná pojmy rým, verš, sloka volně reprodukuje text vytvoří zkrácený zápis textu recituje básně přiměřené věku dokáže zdramatizovat vhodný text sestaví osnovu k popisu a vyprávění podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu napíše dopis, telegram, zprávu, pozvánku, oznámení umí určit všechny slovní druhy určí pád, číslo, rod a vzor podst. jmen podst. jména skloňuje podle vzorů určí druhy přídavných jmen zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen pozná základní druhy zájmen a číslovek časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu pozná všechny slovesné způsoby pozná zvrtné sloveso rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit rozpozná přímou řeč a větu uvozovací umí užít přímou řeč při vypravování pozná kořen slova, předponu, příponu, koncovku umí odvozovat slova pozná podmět a přísudek rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný užívá shodu podmětu s přísudkem určí větu hlavní a vedlejší pozná spojky nebo spojovací výrazy v souvětí správně píše názvy národností a států	čtení vyjadřovací schopnosti slovní druhy podstatná jména přídavná jména zájmena a číslovky slovesa přímá řeč stavba slova skladba souvětí vlastní jména, názvy	Vv- ilustrace OSV/SV – komunikace MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality EGS – objevujeme Evropu a svět	návštěvy knihovny

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku - 4 hodiny týdně
- Vyučovací předmět **Seminář z českého jazyka** se vyučuje jako samostatný povinný předmět v 6. a 9. ročníku po 1 hodině
- Seminář z českého jazyka v 6. ročníku je zaměřen na procvičení a prohloubení učiva z 1. stupně a procvičování probíraného učiva 6. ročníku s větší možností diferencování učiva pro žáky slabší a nadané
- Seminář z českého jazyka v 9. ročníku je zaměřen na přípravu na SŠ a větší možnost diferencování učiva

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura a seminář z českého jazyka je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je úzce spjat s *dramatickou výchovou* (literatura, sloh), *dějepisem* (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), *informačními a komunikačními technologiemi* (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), *hudební výchovou* (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři, ...).

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů.....

MV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem

MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje - orientuje se v jazykových příručkách - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - dokáže určit mluvnické kategorie, aplikuje znalost pro písemný projev - pracuje s jednotlivými typy podstatných jmen - užívá jmenných tvarů bez pravopisných obtíží - rozpozná druhy zájmen a číslovek - dokáže skloňovat zájmena a nezaměňovat jejich tvary - užívá vhodně slovesné tvary - vyhledává základní větné členy, zdůvodní shodu - používá interpunkci v jednoduchých souvětích - rozliší základní slohové útvary - sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost - podá informaci stručně a zřetelně - dbá na výběr vhodných slov při popisu - stylizuje dopis, rozvíjí kultivovaný písemný projev - užívá vhodných jazykových prostředků - vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - sestaví zprávu a oznámení - vyhledá hlavní myšlenku textu - dokáže pracovat s odborným textem	Úvod o českém jazyce – rozvrstvení nár. jazyka, obecná čeština, jazykové příručky, spisovná a nespisovná výslovnost Tvarosloví – slovní druhy Podstatná jména – konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní Přídavná jména – druhy, jmenné tvary, stupňování Přídavných jmen Zájmena Číslovky Slovesa Skladba – základní větné členy, rozvíjející větné členy Věta jednoduchá Souvětí – interpunkce v souvětí, spojovací výrazy Vypravování Osnova vypravování Výpisky Výtah Popis, popis pracovního postupu Dopis osobní a úřední Zpráva a oznámení	OSV/SR – komunikace MKV – etnický původ <i>ČJ – literární výchova, ukázky z české literatury</i> <i>ČJ – literární texty</i> <i>Odborné předměty – texty z různých odbor. Předmětů</i> MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – práce v realizačním týmu	Pravopis v průběhu celého školního roku Spolupráce se školním časopisem (MV)

- vyhledá pojmy a rozliší mýty a báje - odliší pověst od pohádky - reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy - vyjádří své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - rozliší sloku od verše - poznává nové autory - vnímá literaturu jako zdroj poznání a prožitků - zařadí text k příslušnému žánru - dokáže reprodukovat text - zdůvodní vztah literatury se životem - pokouší se o výrazný přednes	Mýty, báje Pohádky, pověsti Česká literatura 19. století Poezie a próza Žánry věcné literatury Cestopisy Dobrodružná literatura Svět lidí, svět přírody – povídky Maléry a patálie Úsměvy a šibalství Lyrika, píseň, báseň Slovní hříčky Lidová slovesnost, říkadla	<i>D – křesťanství</i> <i>Starověké Řecko , Řím</i> <i>VV – řecké a římské umění</i> EGS – Evropa a svět nás zajímá HV – lidové písně, lidová slovesnost	V průběhu roku : základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, knihovna)
--	--	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět: Seminář z českého jazyka

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
- žák dokáže určit mluvnické kategorie - rozpozná jednotlivé druhy podstatných jmen a pracuje s nimi - užívá správné tvary přídavných jmen a ovládá jejich pravopis - rozpozná druhy zájmen a číslovek - užívá vhodně slovesné tvary, zdůvodní pravopis koncovek	Tvarosloví - slovní druhy Podstatná jména - konkrétní, abstraktní - hromadná, pomnožná - látková, obecná - vlastní Přídavná jména - druhy - jmenné tvary - stupňování Zájmena a číslovky Slovesa	<i>ČJ – literární výchova, ukázky z české literatury</i> <i>ČJ – literární texty</i>	Pravopis v průběhu celého školního roku

- vyhledá základní větné členy, zdůvodní shodu - rozpozná větu jednoduchou od souvětí, používá interpunkci v jednoduchých souvětích - snaží se vyhledat rozvíjející větné členy - žák čte neznámý text i s cizími slovy - rozumí čtenému textu - pamatuje si přečtený text a interpretuje ho vlastními slovy - žák je schopen souvisle interpretovat přečtený text před spolužáky - pokusí se o vlastní tvorbu (próza, báseň)	Skladba – základní větné členy Věta jednoduchá, souvětí, časté spojovací výrazy Rozvíjející větné členy Čtenářská gramotnost - práce s neznámým textem - čtení s porozuměním - diskuse o čteném textu - vlastní tvorba	<i>Odborné předměty – texty z různých odbor. Předmětů</i> MV – práce v realizačním týmu	Spolupráce se školním časopisem (MV)
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
rozezná v textu ohebné slovní druhy a určí je navazuje na znalosti o podstatných a přídavných jménech zvládá další slovesné kategorie (rod) rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je ovládá pravopisné jevy užívá zásady tvoření českých slov tvoří homonyma, antonyma, synonyma a začleňuje je do souvislého textu chápe přenášení pojmenování používá samostatně slovníky pro určení významu slov rozlišuje větné členy podle vztahů najde větu hlavní a vedlejší poznává druhy vedlejších vět rozvíjí kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí pokračuje ve cvičení samostatných	Tvarosloví – ohebné slovní druhy Podstatná a přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa – rod činný, trpný Tvarosloví – neohebné slovní druhy Pravopis Psaní velkých písmen Význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, sousloví, rčení Slovní zásoba, tvoření slov Skladba Věta jednočlenná, dvojčlenná Druhy vedlejších vět Textová stavba	ČJ – ukázky z české literatury Cizí jazyky OSV/SR - komunikace ČJ – využití literárních textů Odborné předměty	Pravopis a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku Spolupráce se

souvislých projevů v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralinguálních prostředků řeči dosahuje zajímavosti vypravování dbá na výběr vhodných slov a užití přímé řeči dorozumí se kultivovaně a výstižně rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby dokáže popsat své city, pocity, nálady volí správné jazykové prostředky vhodné pro danou situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky rozpozná a rozliší eposy a báje orientuje se v základních literárních pojmech využívá literární pojmy při práci s textem zvládá dramatizaci literárního textu poznává významné osobnosti zhodnotí obraz historie v literatuře přednáší z paměti přiměřené literární texty dokáže podle svých schopností volně reprodukovat text, případně vytvoří vlastní literární text na dané téma formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Tvoření vět Praktické formy slohu Vypravování Popis pracovního postupu Odborný popis Subjektivní popis Životopis Charakteristika Výtah, výpisky Báje, eposy Balady Pohádky Příběhy slavných Příběhy z historie Vědecko-fantastické příběhy Detektivní příběhy Básně, písně Příběhy o nás	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV – tvorba mediálních sdělení D – Řecko, Řím, historie VV – řecké a římské umění	školním časopisem V průběhu roku : základy literární teorie, literárně- výchovné aktivity (divadlo, knihovna)
--	---	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Má přehled o slovanských a světových jazycích - Rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov - Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - Zjistí rozdíly ve skloňování podstatných jmen přejatých, tvoří správné tvary - Zjistí a rozpozná jednotlivé slovní druhy, umí určit mluv. kategorie - Umí skloňovat cizí vlastní jména - Srovnává zájmena se vzory mladý - Umí určit mluvnické kategorie u sloves, zařadí sloveso do třídy a ke vzoru - Bezpečně pozná slovesný vid - Žák rozliší slovesný způsob a druhy vět - Žák má přehled o vyjmen. slovech, zná shodu podmětu s přísudkem, odliší různé typy příd. jmen, zvládá interpunkci - Zvládá základní i rozvíjející větné členy, chápe významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy, rozlišuje druhy vedlejších vět, poměry mezi větami hlavními, ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché i souvětí - Rozvíjí kultivovaný projev písemný i ústní na základě poznatků o jazyce a stylu - V povídkách poznáváme život - Žák jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - Dovede rozlišit různé druhy povídek, charakterizuje hlavní postavy povídky - Výrazně čte nebo přednáší vhodný liter. text	- Obecné výklady o jazyce (skupiny jazyků) - Slovní zásoba, slova přejatá - Podstatná jména přejatá - Tvarosloví - Skloňování cizích vlast. jmen - Skloňování zájmen týž, tentýž - Slovesa - Využití různých slovesných tvarů - Pravopis koncovek jmen a sloves - Skladba - Stavba textu - Povídky - Hraje se drama	<i>Cizí jazyky</i> <i>Ukázky z české literatury</i> <i>Cizí jazyky</i> <i>Ukázky z české literatury</i>	Pravopis během celého školního roku a jazykový rozbor Pravopis během celého školního roku a jazykový rozbor V průběhu roku- základy lit, teorie, literárně-výchovné aktivity (divadlo, besedy, knihovna)

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
▪ Dovede rozlišit typy divadelních her, monolog, dialog, zná naše a světové dramatiky, formuluje vlastní názory na umělecké dílo, projevuje zájem navštěvovat div. Představení ▪ Charakter a povaha člověka, vystižení jeho schopností, zájmů ▪ Uvědoměle pracuje s krásnou literaturou, dokáže rozlišit a aktivně použít char. přímou i nepřímou ▪ Zvyšuje svou pozornost a vyjadřovací schopnosti, představivost, chápe vztahy mezi lidmi ▪ Dokáže vyhledat líčení, inspiruje se pro vlastní tvorbu, dokáže citlivě pozorovat přírodu, chápat a obdivovat ji ve své kráse, vysvětlovat vztah k životnímu prostředí a zvířatům ▪ Převod nespisovného jazyka ve spisovnou češtinu ▪ Dokáže zpracovat výklad na základě osnovy, využívat vhodně odborné názvosloví, rozlišuje pojmy, fakta, názory, rozeznává jazykové i mimojazykové formy komunikace, učí se logickému myšlení, je schopen výklad vytvořit ▪ Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ▪ Rozeznává jazykové i mimojazykové formy komunikace, učí se logickému myšlení, je schopen výklad vytvořit ▪ Dokáže zpracovat výtah, najít důležitá fakta ▪ Dokáže pracovat s učebnicemi- význam pro studium. • Využívá základy studijního čtení, vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - význam pro studium. ▪ Formuluje hlavní myšlenky textu, dokáže popsat problém, naznačit řešení, chápe vztahy mezi lidmi, posiluje sociální cítění, je vnímavý k přírodě, živ. prostředí ▪ Používá jaz. prostředky pro daný slohový útvar ▪ Žák se umí samostatně vyjadřovat, umí zhodnotit konkrétní problém, zaujmout stanovisko	▪ Čteme o jiných zemích, lidech a záhadách ▪ Literatura a dokument ▪ Charakteristika literárních postav ▪ Subjektivně zabarvený popis- líčení ▪ Výklad ▪ Výtah ▪ Úvaha ▪ Životopis, Souhrnné poučení o slohu	Vv, Hv, D MKV- kulturní difference Vv, Hv, D Čj- literatura MV- tvorba mediálních sdělení MV – stavba mediálních sdělení	V průběhu roku- základy lit, teorie, literárně- výchovné aktivity (divadlo, besedy, knihovna) Spolupráce se školním časopisem (MV)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 9

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- Zvládá výstavbu souvislého textu, má přehled o slovanských jazycích, získává přehled o vývoji jazyka, rozlišuje spisovný jazyk a nářečí - Žák odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch - Rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - Ovládá pravopisné jevy, dovede odůvodnit jednotlivé jevy, umí pracovat s jazykovými příručkami - Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - Zná a vysvětlí rozdíly mezi slovy jednozn. a mnohoznačnými, chápe odborné názvy- termíny - Dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy - Má přehled o slovesných tvarech, umí rozlišit slovesný rod činný a trpný, bezpečně určuje mluvnické kategorie - Ovládá psaní velkých a malých písmen, používá logické vysvětlení - Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, zná rozvíjející větné členy - Pozná druhy vedlejších vět, zvládne poměry mezi větami hlavními, dovede odstranit skladební nedostatky, chápe souvětí souřadné s více větami vedlejšími - Dovede vyhledat souvětí v textu, umí přestylizovat pořadí vět, nahradit věty větnými členy, zachovat důležité informace v daném textu - V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- Obecné poučení o jazyce Jazyky slovanské, vývoj a útvary jazyka - Zvuková stránka jazyka - Hláskosloví, spisovná výslovnost - Slovní zásoba a tvoření slov, způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby - Pravopis lexikální a morfologický - Význam slova, synonyma, antonyma, odborné názvy - Tvarosloví- ohebné slovní druhy, vlastní jména a názvy - Slovesa - Pravopis koncovek jmen a sloves - Psaní velkých písmen - Skladba (zákl. větné členy) - Souvětí, pořádek slov ve větě - Stavba textová - Prostředky návaznosti v jazykových projevech	Čj- literární texty OSV/SR - komunikace	Pravopis a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku Pravopis a jazykové rozbory v průběhu celého školního roku

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Žák je schopen charakterizovat různé literární žánry druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede hlavní představitele Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie má přehled o našich i světových spisovatelích zná současné spisovatele píšící fejetony, dovede je charakterizovat Pracuje s lit. příručkami, využívá autorových zkušeností k popisu života u nás a v sousedních zemích, uvědomuje si lásku k vlasti Zamýšlí se nad prožitky ml. lidí z fronty 1.sv. války Je schopen charakterizovat lit. typ Zná z beletrie příklady lidí na dně, zamýšlí se nad osudy nešťápců v době 2.sv. války, dovede srovnat život v současnosti s osudy lit. hrdinů v zajateckém koncentračním táboře Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích vnímá poezii jako vyjádření básníka o současném světě, rozlišuje poezii epickou a lyr., rozlišuje vyjádření v próze a ve verších, najde různé druhy rýmů, má přehled o souč. našich a světových básnících, využívá lit. příruček a internetu umí vyjádřit vlastní názor na myšlenky význ. osobností, dovede se zamyslet a formulovat názory na chování ve společnosti, budoucí zaměření- povolání, studium, dále ekologii Stylizuje jednoduchou úvahu, chápe roli mluvčího a posluchače Rozliší zákl. publicistické útvary Žák zřetelně a jasně vyslovuje své myšlenky, dbá na kultivovaný projev a jazyk. A slohovou správnost, vědomostí ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu , rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj Orientuje se v jazyce, získává přehled o vývoji češtiny Využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů, dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Dbá na správnou výslovnost, kulturní vyjadřování, lásku k mateř. jazyku	- Budoucnost člověka - Tvořivé činnosti s literárním textem - Život ve válce - Formuluje vlastní názory na umělecké dílo. Zná pojem literatury exilové, samizdatové, moderní román - Antologie poezie 20.st. - Úvaha - Proslov, diskuse, projev, přednáška - Publicistické útvary- reportáž, cestopis - Shrnutí o slohu - Jazyková kultura - Vypravování	MKV – lidské vztahy Vv, Hv, Ov, D Čj- literární texty MV – stavba mediálních sdělení MV – tvorba mediálního sdělení MV – práce v realizačním týmu	V průběhu roku: zásady lit. teorie, literárně výchovné aktivity (divadlo, knihovna) Spolupráce se školním časopisem (HV)

[illegible]

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova rozdlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, rozpoznává slova jednoznačná a mnohoznačná, přenesená pojmenování správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov ovládá pravopisné jevy, dovede je odůvodnit samostatně pracuje s jazykovými příručkami (Pčp, SSCJ, internetová jazyková příručka) dokáže rozlišit vztahy mezi větnými členy ve větách jednoduchých a souvětí, vztahy mezi větami vedlejšími, správně chápe význam pozná chybnou formulaci a dovede větu správně přeformulovat uplatňuje pravidla interpunkce v mluvených a písemných cvičeních obhájí své názory a vysvětlí své postoje uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla formuluje ústně i písemně dojmy z vlastní četby, názor na literární dílo	Zvuková stránka jazyka Význam slov Útvary českého jazyka Stavba slova, obohacování slovní zásoby frázemi Význam slov Tvarosloví Ohebné a neohebné slovní druhy Pravopis lexikální a morfologický Vyhledávání obtížných pravopisných jevů Skladba Rozbory vět a souvětí Složitá souvětí Interpunkce Prostředky návaznosti v jazykových projevech Skladba – shrnutí Shrnutí a opakování učiva o slohu Cvičení na rozvoj slovní zásoby Pokus o interpretaci textu Práce s literárními texty a zhlédnutými divadelními představeními Čtenářský deník, ústní referáty o knihách	<i>ČJ – literární výchova, ukázky z české literatury</i> <i>ČJ – literární texty</i>	V průběhu celého školního roku: pravopis, jazykové rozbory, testy, práce s PC, práce s chybou Interaktivní tabule Slovníky, pravidla Spolupráce se školním časopisem V průběhu celého školního roku

5.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na řečové dovednosti, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, mluvení formou jednoduchých rozhovorů a psaní s použitím jednoduchých vět. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost roditelých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

Řečové dovednosti, poslech s porozuměním

- žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele
- žák rozumí obsahu jednoduchého psaného a mluveného textu s vizuální oporou
- žák píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Mluvení – žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů

- žák jednoduchým způsobem sděluje informace
- žák odpoví na jednoduché otázky na základě probíraných témat

Čtení s porozuměním

- žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu
- žák rozumí krátkým textům z běžného života, pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní – žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení na daná témata

- žák vyplní osobní údaje do formuláře

Formy realizace:

Vyučovací hodina: výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, dialogy, reprodukce textu v písemné a ústní formě, samostatná práce žáků. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, práce s interaktivní tabulí a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Časová dotace: 3 hodiny týdně, od 3. do 5. ročníku.

Místo realizace: v učebnách, v učebně ICT, v učebnách s interaktivní tabulí

Dělení: klasické: na skupiny v rámci ročníku.

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni

- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
 - vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
 - vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
 - vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
 - podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
 - vedení žáků k diskusi
 - vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení
 - zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Sdělí svůj věk a věk své rodiny, vyplní osobní údaje do formuláře. Počítá do sta, rozezná barvy na základě vizuální předlohy Využívá abecedu pro hláskování svého jména, zná svoji národnost. Pojmenuje školní potřeby, běžné místnosti a jejich vybavení a hračky. Vyjádří jejich polohu předložkami. Pojmenuje části těla Hovoří o domácích zvířatech Napíše s použitím jednoduchých vět dopis kamarádovi o sobě, své rodině a svých kamarádech. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, porozumí jednoduchému poslechovému textu k probíranému tématu. Zná krátké básně a písně v anglickém jazyce	Pozdravy. Představování. Číslovky 0-100. Rodina. Vyplňování formuláře. Člen neurčitý a / an, určitý the Tvary slovesa být v čase přítomném prostém (klad, zápor, otázka, krátká odpověď) Barvy. Abeceda. Hláskování. Bydliště. Zájmena osobní a přivlastňovací. Množné číslo podstatných jmen. Škola. Předložky v, na, vedle, pod. Vazba: There is a; There are. Má oblíbená hračka. Můj dům. Nábytek. Tvary slovesa mít v čase přítomném prostém (klad, zápor, otázka, krátká odpověď) Základní části lidského a zvířecího těla. Dopis kamarádovi o sobě, svých kamarádech a svém zvířátku. Čtení, psaní, poslech. Osvojení slovní zásoby na daná témata. Básně. Písně.	EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita Projekty: Moje rodina Můj dům	Všimnat si anglických nápisů na různých výrobcích v obchodech Sledovat televizní a rozhlasové vysílání s možností slyšet anglické rodilé mluvčí. V každé lekci si žáci osvojí slovní zásobu na dané téma, čtou, píšou, poslouchají texty namluvené rodilými mluvčími, nacvičují porozumění poslechu, konverzují na dané téma, překládají texty, seznamují se s novými gramatickými jevy.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Prohlubuje učivo třetího ročníku Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času. Odpovídá na jednoduché otázky osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě Pojmenuje běžné sporty, hudební nástroje Zná názvy běžného ovoce, zeleniny, potravin a nápojů Napiše krátký dopis, vede dialog a orientuje se v dvojazyčném slovníku Umí pojmenovat běžné části oblečení Zná běžné profese Vyjádří běžné práce v domácnosti, které právě probíhají Čte a orientuje se v krátkém textu Používá abecední slovník učebnice Vybere požadovanou informaci z poslechu Učí se říkanky, básničky, písničky Vede jednoduchou konverzaci	Opakování učiva třetí třídy Jména, pozdravy Sloveso být a mít v čase přítomném Rozkazovací způsob sloves Sloveso umět, moci (klad, zápor, otázka, krátká odpověď). Volný čas. Zájmová činnost. Sloveso mít rád (klad, zápor, otázka, krátká odpověď). Potraviny, nápoje. Dopis kamarádovi o sobě a svém světě. Čas přítomný prostý (klad, zápor, otázka, krátká odpověď). Předložky s časem a se dny, blahopřání k narozeninám. Hodiny, školní předměty, koníčky, roční období, počasí, narozeniny, měsíce, dny v týdnu, režim dne. Domov. Země Evropy a jejich hlavní města. Vyplnění formuláře. Čas přítomný průběhový (klad, zápor, otázka, krátká odpověď). Oblečení. Povolání. Práce v domácnosti. Věci používané v domácnosti. Čtení. Překlad. Reprodukce přečteného. Orientace ve slovníku. Poslech. Reprodukce poslechu. Říkanky. Básničky. Písničky. Konverzace.	<i>Český jazyk, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova</i> OSV/SR - komunikace MKV – multikulturalita Projekty: Můj den, můj týden	K pochopení a zdokonalení učiva používat audio a video techniku, názorné pomůcky. Pracovat s časopisy, slovníky, encyklopediemi, mapou. Využívat PC. V každé lekci si žáci osvojí slovní zásobu na dané téma, čtou, píšou, poslouchají texty namluvené rodilými mluvčími, nacvičují porozumění poslechu, konverzuji na dané téma, překládají texty, seznamují se s novými gramatickými jevy.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Prohlubuje učivo 3. a 4. třídy Hovoří a vede dialogy na známá témata v čase přítomném Rozšiřuje slovní zásobu, osvojuje si a používá důležité fráze, používané v každodenním běžném životě. Užívá řadové číslovky v souvislosti s kalendářním rokem Pojmenuje a pomocí jednoduchých vět popíše nejběžnější domácí i divoká zvířata. Používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích. Umí vyjádřit běžné činnosti v čase minulém Umí plánovat běžné činnosti s použitím budoucího času Čte plynule krátké texty se známou slovní zásobou, v případě potřeby umí použít slovník. V krátkých nahrávkách se známými tématy rozpozná důležité informace. Učí se básně a písně. Poznává realie anglicky mluvících zemí.	Opakování učiva 3. a 4. třídy. zájmy, počasí, roční období, školní předměty, čas, denní režim, módní přehlídka, domácí práce. Rád bych. Fráze používané při nákupu. Ceny a druhy výrobků. Jména obchodů. Předložky místa. Řadové číslovky. Minulý čas slovesa být (klad, zápor, otázka, krátká odpověď) Přídavná jména přivlastňovací. Narozeniny. Jména měsíců. Roční období. Pokyny určující směr cesty. Minulý čas slovesa mít (klad, zápor, otázka, krátká odpověď) Čas minulý prostý (klad, zápor, otázka, krátká odpověď) Co jsem dělal minulý týden. Cestování v čase. Sporty. Záliby. Čas budoucí s vazbou going to, přítomný čas průběhový s významem budoucího času. Plánujeme prázdniny. Prázdninové aktivity a vybavení. Čtení. Překlad. Konverzace. Psaní diktátů. Poslech. Porozumění poslechu. Písně. Básně. Realie anglicky mluvících zemí.	Český jazyk, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova. OSV/SR – mezilidské vztahy OSV/SR - poznávání lidí OSV/SR - komunikace Projekty: Výskyt zvířat na Zemi. Zaměstnání a rodina MKV - multikulturalita	Využit všech možností setkání s anglickým jazykem v běžném každodenním životě. V každé lekci si žáci osvojí slovní zásobu na dané téma, čtou, píší, poslouchají texty namluvené rodilými mluvčími, nacvičují porozumění poslechu, konverzují na dané téma, překládají texty, seznamují se s novými gramatickými jevy.

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

Poslech s porozuměním

- žák rozumí obsahu jednoduchých poslechových textů, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení

- žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním

- žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní

- žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

- žák reaguje na jednoduché písemné sdělení

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, použití interaktivní tabule a interaktivních materiálů

Olympiády

Příležitostné akce

Projekty

Časová dotace 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku.

Místo realizace v učebnách, v učebně VT

Dělení - na skupiny v rámci ročníku.

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení

- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV - základní podmínky života

- ekosystémy
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS - jsme Evropané

- Evropa a svět

OSV - poznávání lidí

- mezilidské vztahy
- kooperace a kompetice, komunikace

MDV - tvorba mediálního sdělení

- práce v realizačním týmu

MKV - lidské vztahy

- mezilidské vztahy, etnický původ
- princip sociálního smíru a solidarity

VDO - principy demokracie

- občan, společnost, stát
- formy participace

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Reaguje na v běžných formálních i neformálních situacích- pozdraví, reaguje na oslovení, představí sebe, svoji rodinu a přátele dokáže popsat obrázek užívá správně číslovky základní a řadové popíše osobu a zvíře používá správně ukazovací zájmena při popisu obrázku, rozliší mluvnický činnost, která se děje pravidelně a která se děje nyní Mluví o zážitcích z prázdnin, napíše jednoduchý text na pohlednici z dovolené pro svého kamaráda umí říci, co ho bolí, kdy byl nemocen, co mu bylo dokáže vést jednoduchý rozhovor, klást stručné otázky a odpovídat na ně vyjmenuje základní potraviny a jídla požádá v restauraci o jídelní lístek, objedná si jídlo a pití, za pomoci jednoduchých frází, poděkuje napíše krátký recept na jednoduchý pokrm rozumí obsahu jednoduchých textů získává poznatky o anglicky mluvících zemích (Velká Británie, USA) porovnává věci, osoby, zvířata, země... a využívá při tom stupňování přídavných jmen (menší, větší, rychlejší...) popíše, co dělá během dne s užitím časových údajů popíše své zájmy užívá příslovce (vždy, někdy, nikdy...) umí vyprávět krátký příběh	oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení představování, domov a rodina přítomný čas prostý a průběhový číslovky (dny, měsíce, data), čísla 1-99 lidé a zvířata, popis osoby a zvířete přídavná jména zájmena ukazovací, some a any péče o zdraví minulý čas, nepravidelná slovesa základní vztahy existenciální (Kdo?...), prostorové (Kde?...) a časové (Kdy,...) jídlo, stravování, nákupy prosba, žádost, poděkování počitatelná a nepočitatelná jména členy a, an, the, some základní vztahy kvalitativní a kvantitativní budoucí čas – going to život u nás a v jiné zemi základní vztahy kvalitativní a prostorové stupňování přídavných jmen oblečení zájmy a volný čas (kino, divadlo, sport...) režim dne – základní vztahy časové vyjádření povinnosti pomocí have to frekvenční příslovce	<i>Český jazyk</i> <i>Zeměpis</i> <i>Hudební výchova</i> OSV/SR – komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita Projekty: Můj život, můj rok Oblíbené jídlo – recept	

Celým ročníkem se prolínají tyto dovednosti:
Žák rozumí pokynům učitele a dokáže na ně reagovat
Čte tiše i nahlas jednoduché, krátké texty a porozumí jim
Při poslechu rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví
Formuluje jednoduché otázky a odpovídi na ně
Rozšiřuje si slovní zásobu
Umí jednoduché říkanky a písničky

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Žák popíše sebe, svoji rodinu a přátele hovoří o svých zájmech napíše o své rodině a zájmech Mluví o tom, co má a nemá rád, co dělá ve volném čase (sport...) dokáže vést krátký rozhovor, vytvoří stručné otázky a odpovědi Vypráví jednoduchý příběh o budoucnosti, mluví o svých plánech tvorí věty vyjadřující nabídku či rozhodnutí Vyjadřuje svůj názor pomocí jednoduchých vět reaguje na otázky typu: „Co se stalo?“, „Kde jsi byl?“, „Co jsi dělal?“... dokáže postihnout hlavní smysl sdělení rozšiřuje si poznatky o životě, historii a kultuře anglicky mluvících zemích (Kanada, Anglie) Rozumí obsahu jednoduchého monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů dokáže popsat cestu městem, zeptat se na cestu, upozorní na památky a zajímavosti, poradí někomu jinému napíše upoutávku na film, knížku... dokáže vyjádřit svůj názor, zážitky a dojmy neznámá slova vyhledá ve slovníku umí vyjádřit, co se může, nemůže, musí, nemusí či nesmí stručně popíše obrázek, vyjádří hlavní myšlenku příběhu používá jednoduché obraty k vyprávění, co kdo udělal zeptá se (Kdo?, Kdy?, Jak dlouho?...) a stručně na otázky odpoví umí přečíst čísla 0 – 1000000, včetně desetinných	domov, rodina, bydlení volný čas, zájmová činnost minulý čas sport, zájmová činnost přítomný čas prostý a průběhový volba povolání vyjádření budoucnosti s užitím <i>will</i> a vazby <i>going to</i> vyjádření nabídky a rozhodnutí čas, cestování do vesmíru, dopravní prostředky počasí, přírodní katastrofy, anglicky mluvící země časové předložky minulý čas průběhový zákl. vztahy prostorové a časové (Kde, kdy?) život v anglicky mluvících zemích popis města, cesta městem, plánek, prosba, žádost o pomoc členy <i>a, an, the</i> vyjádření budoucnosti pomocí průběhového času základní vztahy prostorové (Kde?, Kam?...) kultura a zájmy (film, televize, knížky...) předpřítomný čas, nepravidelná slovesa škola, školní řád rodina, vztahy mezi rodiči a dětmi popis obrázku, příběhu způsobová a frázová slovesa předpřítomný čas, užití <i>ever, never</i> základ. vztahy existenciální (Kdo?...), kvalitativní (Jaký, který, jak?...), kvantitativní (Kolik?...) čísla 0 – 1000000	Český jazyk Zeměpis Dějepis Hudební výchova OSV/SR – komunikace MKV – multikulturalita EGS – Evropa a svět nás zajímá Projekty: Můj budoucí život Moje město	Žák čte plynule přiměřené texty Používá slovník a rozšiřuje si slovní zásobu Při poslechu rozpozná důležité informace a rozumí jednoduché konverzaci Umí krátké říkanky a písničky Přiměřeným způsobem se domluví v běžných situacích

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Používá gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru – čas předpřítomný Hovoří o zálibách a zkušenostech ze svého života a života lidí z jeho okolí Pojmenuje části těla Vyjádří své pocity a nálady Reaguje na dané problémy, dá radu. Rozumí příkazům a rozkazům Komunikuje pomocí jednoduchých vět v situaci lékař – pacient Dokáže popsat, co mají lidé na sobě, jak vypadají, co dělají ve volném čase domluví se v obchodě, řekne, co si přeje, jakou velikost, zeptá se na cenu, poděkuje Vyjádří hlavní myšlenku z vyslechnutého a přečteného textu srovnává život dříve a dnes dokáže podle obrázků, textu či poslechu popsat nějakou událost s využitím času minulého a předpřítomného rozšiřuje si poznatky o životě v anglicky mluvících zemích umí vyjádřit svůj názor ústně i písemně	Předpřítomný čas, užití ever, never Volný čas, sport Nepravidelná slovesa péče o zdraví, nemoci modální slovesa: must, have to, should frázová slovesa materiály, popis osoby, oblékání, nákupy a móda minulé časy, used to, had to, could užití too, enough základní vztahy kvalitativní (Jaký, který?...) a kvantitativní (Kolik?...) předpřítomný a minulý čas, been and gone tázací dovětky moderní technologie a média společnost a její problémy přídavná jména	<i>Český jazyk</i> <i>Zeměpis</i> <i>Dějepis</i> <i>Hudební výchova</i> OSV/SR – komunikace MKV - multikulturalita Projekty: Pravidla Životopis slavné osobnosti	Žák rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích Dokáže se pohotově vyjadřovat v běžných každodenních situacích Pracuje se slovníkem a rozšiřuje si slovní zásobu Využívá četby k získávání nových poznatků

Ročník: 9

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
Mluví o svých zdravotních problémech a stravovacích návycích Rozumí poslechu na dané téma Tvoří souvětí pomocí vztažných zájmen Vyjádří souhlas s ostatními Rozumí krátkému a jednoduchému textu z historie anglicky mluvících zemí Popíše obrázek za použití dané vazby Popíše osoby, jejich pocity a nálady Hovoří pomocí jednoduchých vět na téma životné prostředí, klima a přírodní katastrofy Používá k vyjádření daného tématu gramatického jevu – trpný rod Mluví o přátelství, o problémech mezi kamarády a mezi generacemi Používá k vyjádření daného tématu gramatického jevu – první podmínkové souvětí	Péče o zdraví a zdravotní problémy, stravovací návyky Vztažná zájmena, tvorba vedlejších vět Modální slovesa should/might Vyjádření souhlasu pomocí so/neither Kultura, historie anglicky mluvících zemí Použití gerundia nebo infinitivu po slovese Popis obrázku pomocí vazby There's..... ing Pocity a nálady – přídavná jména Popis osobnosti Smyslová slovesa Počasí, příroda a město, společnost a její problémy – životní prostředí Trpný rod Pocity a nálady – vyjádření strachu Reálie anglicky mluvících zemí Rodina, škola, společnost a její problémy – vztahy Časové předložky Cestování První podmínkové souvětí Vedlejší věty časové Reálie anglicky mluvících zemí.	<i>Dějepis, zeměpis, český jazyk</i> <i>rodinná výchova, občanská výchova, hudební výchova</i> OSV/SR – komunikace MKV - multikulturalita Projekty: Stravovací návyky Problémy životního prostředí	Využívat audio a video techniku, PC, encyklopedie, mapy, názorné pomůcky a pracovat se slovníky, s gramatickými přehledy, obrazovými materiály, časopisy a knihami. V 9. ročníku je opakováno, upevňováno a prohlubováno učivo 6., 7. a 8. ročníku. Žák rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích Dokáže se pohotově vyjadřovat v běžných každodenních situacích Pracuje se slovníkem a rozšiřuje si slovní zásobu Využívá četby k získávání nových poznatků

5.3 DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

- Vyučovací předmět **Další cizí jazyk** se vyučuje dle nabídky a možnosti školy (německý a ruský jazyk) 3 hod/týden v 8.- 9. ročníku.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Další cizí jazyk**

- přispívá k chápání a objevování skutečnosti
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Očekávané výstupy

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- ☐ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Poznámka: V gramatických strukturách a typech vět jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění

Formy realizace vyučovací hodiny **Dalšího cizího jazyka**

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce /P,Ú/
- samostatná práce, vyhledávání informací, práce se slovníkem
- recitace, zpěv, hry, soutěže
- výukové programy na PC

Průřezová témata

- **OSV/Sociální rozvoj/**
- **EGS/Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět/**

- MKV/Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají cíl a smysl učení
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly na vyhledávání a kombinaci informací

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají vhodné informace
- jsou schopni rozklíčovat problém
- učitel klade vhodné otázky
- umožňuje přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci naslouchají promluvám a vhodně reagují, odpovídají na úrovni
- učitel vede žáky k aktivitám /dvojice, skupinky.../
- vytváří příležitost pro výstižný a souvislý projev

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují v týmu, vytvářejí pracovní atmosféru
- jsou schopni sebekontroly
- učitel podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence občanské

- žáci respektují názor ostatních
- učí se zodpovědně rozhodovat podle situace
- učitel vede žáky k diskuzi, k naslouchání si, k prezentaci názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- učitel napomáhá řešení úkolu
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Volitelný předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
žák říká abecedu, hláskuje slova, intonuje, mluví s přízvukem, pozdraví a rozloučí se, počítá od 0 do 20, zeptá se na telefonní číslo, dny v týdnu, pojmenuje barvy a země mluvící německy	JEDNOTKA 0 – první kroky Fonetický kurz – CD Odlišnosti abecedy Čj a Nj Internacionalizmy Práce se slovníkem Důležité internetové adresy	Čj, Z, Inf EGS – Evropa a svět nás zajímá	<u>Učebnice:</u> Deutsch mit Max, A1, díl 1

žák představí sebe a jiné osoby, zeptá se na jméno, bydliště, tel. číslo, odpovídá na jednoduché otázky, vyplní jednoduchý formulář, napíše několik informací o sobě	JEDNOTKA 1 <u>Téma:</u> Ich heiße..., ich wohne... <u>Gramatika:</u> 1.,2.,3. os. č.j.-pravidelná slovesa, sl. mögen a sloveso sein, věta oznamovací a otázka, zápor nicht <u>Reálie:</u> Deutschland, Österreich, Schweiz, Tschechien	Z, Vv, D OSV/SR – komunikace	
žák představí členy své rodiny, popíše rodinnou fotografii, zeptá se na základní informace o rodinných příslušnících, porozumí krátkému textu, vypráví krátký příběh podle obrázku	JEDNOTKA 2 <u>Téma:</u> Meine Familie <u>Gramatika:</u> mein-meine, dein-deine, příd. jméno v přísudku, vazba „von“, Pamelas Mutter	Čj, Rv MKV - multikulturalita	
žák se zeptá, kdy někdo přijde, jak dlouho zůstane, používá časové údaje, vyjádří co (ne)rad dělá, co (ne)má rád	JEDNOTKA 3 <u>Téma:</u> Meine Freunde <u>Gramatika:</u> um v časových údajích, gern x am liebsten, nepřímý pořádek v oznamovací větě	Tv, D, Ov	
žák pojmenuje předměty školní potřeby, ptá se na ně, zeptá se „jak se to řekne německy“, popíše jednoduše věci, osoby, zvířata, posoudí správnost, přikáže někomu něco	JEDNOTKA 4 <u>Téma:</u> Schule <u>Gramatika:</u> určitý člen der, die, das, neurčitý člen ein, eine, ein, zápor kein, rozkazovací způsob - lexikálně	D, Z	
žák hovoří o svých koníčcích, popíše hobby svých kamarádů, popíše svůj týdenní režim, domluví si telefonem odpolední program, napíše jednoduchý e-mail o sobě	JEDNOTKA 5 <u>Téma:</u> Mein Hobby <u>Gramatika:</u> čas. pravidel. sloves v přít. čase, čas. slovesa sein, předložka AM v časových údajích		
žák popíše, co dělá na počítači, řekne že někdo něco má nebo kupuje, sdělí, co kdo fotografuje, hovoří o domácích mazlíčcích, napíše dopis o sobě	JEDNOTKA 6 <u>Téma:</u> Ich habe einen Computer <u>Gramatika:</u> časování slovesa haben, další pravidelná slovesa 4.p. pod. jmen – člen neurčitý, zápor kein ve 4. p. <u>Reálie:</u> Vídeň - zajímavosti	Inf	
žák napíše jednoduchou pozvánku, popíše, kde se nachází on a jeho přátelé, zeptá se na přesný čas, na totéž odpoví počítá do 100, používá základní matematické úkony, určí roční období a měsíce	JEDNOTKA 7 <u>Téma:</u> Wo und Wann <u>Gramatika:</u> předložka IN ve 3. p., určování času, množné číslo některých podst. jmen, Předložky IM, UM v časových údajích		
žák vyjádří cíl cesty, koupí si jízdenku, zajistí si ubytování, napíše jednoduchý pozdrav z dovolené, sdělí údaje o sobě	JEDNOTKA 8 <u>Téma:</u> In den Ferien <u>Gramatika:</u> ich möchte, předložky NACH (Kroatien), IN DIE (Schweiz), časování fahren <u>Reálie:</u> evropské země, EU		

Volitelný předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk

Ročník: 9

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
žák si připomíná (opakuje) slovní zásobu formou her, kvízů, jazykolamů, přečte si texty o turistických zajímavostech v něm. mluvících zemích, o některých osobnostech, pracuje s internetovými adresami: www.deutschland.de www.rakousko.cz , www.schweiz.ch	OPAKOVACÍ JEDNOTKA Opakování 1. dílu <u>Téma:</u> Max ist wieder da <u>Gramatika:</u> vazba „es gibt“ Reálie: Německo, Rakousko, Švýcarsko	<i>Z, Inf</i>	Učebnice: Deutsch mit Max, A1, díl 2
žák popíše svůj pokoj, dům, kde žije, vyjádří své přání – svůj postoj, vypráví, co dělá během roku, porozumí krátkým textům	JEDNOTKA 1 <u>Téma:</u> Bei uns <u>Gramatika:</u> přivlast. zájmena -unser, unsere, předložky se 3./4. p. – po otázce Wo?, 4.p. podst. jmen se členem určitým, užití sloves: stehen, liegen, sitzen, hängen, předložky se 3./4.p. s přivlastňovacím zájmenem kein, slovesa s odlučovacími předponami, nepravidelná slovesa v přít. čase	<i>Rv, Ov</i>	
žák se zeptá na směr cesty, jednoduše popíše cestu, přijme a odmítne pozvání	JEDNOTKA 2 <u>Téma:</u> Wie komme ich....? <u>Gramatika:</u> předložky 3./4.p. (Wohin?) – 4.p., tvoření otázek, nepřímý pořádek slov, předl. FÜR s podst. jm. a osob. zájmeny Reálie: Salzburg, Mozart		
žák vypráví o průběhu svého dne, mluví o svém jídelníčku, charakterizuje své povinnosti, používá číslovky > 1000, pracuje s čas. údaji v průběhu dne	JEDNOTKA 3 <u>Téma:</u> Mein Tag <u>Gramatika:</u> sloveso müssen, číslovky větší než 1000, množné číslo podst. jmen, další nepravidelná slovesa, 3.p. podst. jmen	<i>Ov, Rv, M, Př</i>	Učebnice: Deutsch mit Max, A1, díl 2
žák popíše svůj týdenní program, podá informace o své škole, pracuje s rozvrhem hodin, domluví si schůzku, popíše, co se ve škole smí a co ne	JEDNOTKA 4 <u>Téma:</u> Meine Woche <u>Gramatika:</u> slovesa können a dürfen, časové údaje, podmět MAN Reálie: Berlín		
žák popíše části těla, vyjádří, co ho bolí, domluví se u lékaře, dá někomu pokyn, příkaz, popíše jednoduše, kde byl/a a co dělal/a	JEDNOTKA 5 <u>Téma:</u> Was tut dir weh? <u>Gramatika:</u> osobní zájmena ve 3.p., množné číslo podstat. jmen, sloveso TUN („weh tun“), rozkazovací způsob préteritum SEIN, HABEN		

žák požádá o informaci, orientuje se v plánu města, popíše cestu, místo, kde bydlí, vyjádří, kam a čím chce cestovat	JEDNOTKA 6 <u>Téma:</u> In der Stadt, auf dem Lande <u>Gramatika:</u> některé předložky se 3.p. (von, bis...zu, aus, mit, nach, souvětí se spojkou deshalb)		
žák hovoří o počasí, popíše své oblečení, jednoduše popíše událost ústně i písemně	JEDNOTKA 7 <u>Téma:</u> Das Wetter heute? <u>Gramatika:</u> přivlastňovací zájmena, množné číslo podst. jmen, další nepravidelná slovesa (tragen) Reálie: Zvyky a obyčeje u nás a v německy mluvících zemích		
žák mluví o svých plánech na prázdniny, stručně popíše událost v minulém čase, vyjádří, co se mu líbí	JEDNOTKA 8 <u>Téma:</u> Wieder Ferien <u>Gramatika:</u> perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves, stupňování přídavných jmen a příslovců, porovnávání pomocí ALS Reálie: cestování po Evropě a světě		

Vyučovací předmět: Ruský jazyk – další cizí jazyk
Ročník: 8

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty	Poznámky
žák říká azbuku, orientuje se ve slovníku Čj- Rj, zeptá se a odpoví na otázku Kdo to je? používá správně přízvuk, respektuje melodii věty	Lekce 1: JAK SE JMENUJES? Začínáme s ruštinou –fonetika, azbuka, podobnosti slovanských jazyků, poučení o přízvuku GRAM. Kdo je to? To je.. To není...	ČJ, další cizí jazyky, Z EGS- Evropa a svět nás zajímá	Učebnice: Raduga po novomu 1
žák použije několik pozdravů, rozliší oficiální a neoficiální pozdravy, respektuje intonaci sdělení, vyjádří se o místu a čase	Lekce 2: SEZNAMTE SE Oslovení – tykání, vykání GRAM: čísla 1-10 vyjádření celé hodiny/do 10/	ČJ, OV,M MKV- multikulturalita	
žák se zeptá: Odkud jsi? Kde bydlíš? Kolik je ti let? žák vyjádří: který jazyk zná, pozve na návštěvu, poděkuje, omluví se , informuje o sobě	Lekce 3: MLUVÍTE RUSKY? měkké, tvrdé souhlásky- srovnání s jinými jazyky GRAM: dny v týdnu, 11-20 časování- žít, umět, mluvit zápor - NE	Z ,OV, ostatní cizí jazyky OSV/SR- komunikace	

žák se orientuje v přízvukových a nepřízvukových slabikách, rozlišuje intonaci/ . ? /, respektuje pohyblivý přízvuk při časování	Lekce 4: U DIMY NA NÁVŠTĚVĚ intonace GRAM:čísla 30-90, 100-900 podst.jm po čísl. 2,3,4 podst.jm. v 1.-3. pádě	OV,Z,M EGS – objevujeme svět a Evropu	
žák pozdraví představí se, poděkuje, požádá o informaci, zeptá se, jak se to řekne rusky, pozve na návštěvu, omluví se, zahájí a ukončí telefonní hovor, domluví si schůzku, řekne kolik je mu let, kde bydlí, jak dlouho se učí jazyky a které zná	SHRNUTÍ 1.-4. LEKCE	MV-tvorba mediálního sdělení	
žák vyjádří příbuzenské vztahy, řekne kdo kde chodí do školy, kde pracuje, kde kdo žije nazývá různá povolání napíše jednoduché sdělení o své rodině	Lekce 5: NAŠE RODINA Otázky a odpovědi – intonace GRAM: časování sloves- pracovat, studovat osobní zájm. – 1., 2., 3. pád přivlastň.zájm.- můj, tvůj,náš, váš	ČJ, RV, ostatní jazyky,VP OSV/SR – poznávání VP, PČ, OV VDO/SPOL- společnost a škola	
žák říká, jaké povolání kdo má, čím se chce kdo stát, koho co zajímá, komu se co líbí a nelíbí napíše na toto téma několik vět	Lekce 6: POVOLÁNÍ Názvy profesí GRAM: čím kdo je - -em, -om časování - stát se x pracovat chtít, líbit se 4. p. osobních zájmén	TV, OV, VV – výchovy PŘ OSV/ROZ – rozvoj schopností, kreativita OV, společenské vědy	Učebnice: Raduga po novomu 1
žák vyjádří ústně a jednoduše i písemně – co rád dělá, co má rád, jak tráví volný čas, učiní pozvání, přijme nebo odmítne pozvání napíše krátký dopis kamarádovi	Lekce 7: VOLNÝ ČAS Odlišnosti v časování GRAM:slovesné vazby- hrát co, na co umět, číst I. a II. časování zvratná slovesa-/ zaimatsa/ / učitsa/ psát, chodit	OSV/ MR –vztahy Všechny vyuč. předměty OSV/MR – řešení problémů, dovednosti	

Vyučovací předmět: Ruský jazyk – další cizí jazyk
Ročník: 9

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty	Poznámky
žák vyjadřuje kdo se s kým chce seznámit, s kým si dopisovat, rozumí poslechovému článku na toto téma, reaguje na sdělení, inzerát napíše krátký inzerát	Lekce 8: SEZNÁMENÍ Zvratná slovesa /6sja – sja/ GRAM:slov. se změnou kmen. souhl I. / hledat, říkat, / II. / potkat, pozvat / Skloň. osobních zájmén		

žák používá slova k vyjádření orientace, popisuje budovu své školy, jmenuje školní předměty, popisuje rozvrh hodin napíše krátce o své škole	Lekce 1: VE ŠKOLE 2. díl učebnice Datum – kolikátého je dnes? Dny , měsíce GRAM: minulý čas vykání řadové číslovky zabývat se čím, učit se čemu	Všechny vyuč. předměty OSV/MR- hodnoty, postoje OV, dopravní vých. společenské vědy OSV/SR- komunikace, vztahy Ostatní cizí jazyky, OV MKV/ LID –vztahy Komunikace Z,D, cizí jazyky EGS- jsme Evropané D,Z,Př,OV MKV –etnický původ	Učebnice: Raduga po novomu 2
žák jmenuje oblíbené a neoblíbené předměty, hodnotí se známkami, vyjádří z jakého předmětu bude psát kontrolní práci, konverzuje s učitelem, vede rozhovory krátce zpracuje dané téma	Lekce 2: PŘI VYUČOVÁNÍ Poslech a čtení s porozuměním GRAM.předložkové vazby / po, posle/ skloňování tázacích zájm.-kdo,co vzory podst. jmen - skloňování		
žák se vyjadřuje k orientaci ve městě, ptá se čím kdo jede,kam, pomůže jinému najít cestu, nazve dopravní prostředky, odpovídá kolemjdoucímu na otázky napíše k tématu 6 – 8 vět	Lekce 3: JAK SE DOSTANU? Příslowce místa / tam – tuda.../ GRAM: slovesa –časování jet, jezdit, moci, budu moci infinitiv. věty – Jak se jde...? Jak se dostanu....?		
žák vyjádří co komu koupí, kolik to stojí, co komu sluší, co viděl v obchodě, komunikuje s prodávčem, napíše co se mu v obchodě líbilo, co komu koupil, koho potkal	Lekce 4: V NÁKUPNÍM CENTRU Peníze, barvy, velikosti, obchody GRAM: podstat. jm. – 1. a 2.p. mn.č. životnost a neživotnost ve 4.p. mn.č.		
žák informuje o dvou hlavních městech Ruska, používá znalosti z jiných předmětů, ptá se průvodce na zajímavá místa napíše kamarádovi o návštěvě Moskvy /Sankt – Peterburgu/	Lekce 5: DVĚ HLAVNÍ MĚSTA RUSKA Moskva, Sankt – Peterburg –reálie GRAM: předložkové vazby skloň. - /mesto, zdanie/ nesklonná podst.jm.		
žák vypráví jednoduše o zajímavých místech Prahy, odpovídá cizincům na otázky o Praze napíše kamarádovi dopis o Praze	Lekce 6: PŘIJEĎTE DO PRAHY! Praha – reálie GRAM: skloň. 1., 2.p. mn.č.- /nědělja, fotografieja,město, zdanie/ množ. č. podst. jmen		

5.4 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována v 1. až 5. ročníku:

- v 2. až 5. ročníku je 5 hodin týdně,
- v 1. ročníku jsou 4 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

-čísla a početní operace-osvojení aritmetických operací ve třech složkách:

-dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění, získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

-závislosti, vztahy a práce s daty-rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

-geometrie v rovině a prostoru-určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

-nestandardní aplikační úlohy a problémy-uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace- žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Průřezová témata-v tomto předmětu je realizováno: OSV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní - žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská - při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitost světa. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. umí seřadit čísla podle velikosti umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu zná a používá matem. symboly $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku provádí rozklad na desítky a jednotky řeší jednoduché slovní úlohy rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary modeluje jednoduché geom. útvary v rovině pozná geometrická tělesa – krychle, koule, válec geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za apod.	počítání do dvaceti geometrie	<i>Vv- obrázky stejného druhu podle počtu</i> <i>Vv, Pč – užití barev, vystřihování, modelování</i> <i>Prvouka</i>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí zapsat a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku umí zapsat a přečíst čísla do sta umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně sčítá a odčítá čísla do sta zná význam závorek počítá příklady se závorkami	počítání do dvaceti počítání do sta	výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost <i>Vv-výroba papírových</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zaokrouhluje čísla na desítky umí provést zápis slovní úlohy řeší slovní úlohy s výpočty do sta seznámí se s principem násobilky v oboru do 50 zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun zná značku pro litr, kilogram, metr, centimetr, korunu umí si připravit pomůcky na rýsování (ořezaná tužka, pravítko) zná pojem bod, přímka, čára, úsečka narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou porovná úsečky podle velikosti umí změřit úsečku zná geometrické tvary – čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník pozná geometrická tělesa - krychli, kvádr, kouli, válec	slovní úlohy násobení do 50 mince a bankovky jednotky geometrie	<i>mincí, bankovek</i> <i>Vv, Pč- znázorňování slovní úlohy, modelování</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- žák čte a píše trojčíferná čísla - vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose - porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) - používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh - písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu - řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojčíferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojčíferných čísel, na vztahy $o \times$ – více, $o \times$ – méně, užívá jednoduché rovnice - užívá spoje všech násobílek - násobí z paměti dvojčíferné číslo jednocíferným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) - dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek ($15:4$, $51:6$, $40:9$, $87:8$) - řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojčíferného čísla jednocíferným a dělení dvojčíferného čísla jednocíferným - odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x – krát více, x – krát méně	1. Číselný obor 0-1000 a) číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách b) znázornění trojčíferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojčíferných čísel c) porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy d) řešení úloh na porovnávání trojčíferných čísel e) zaokrouhlování čísel na stovky a desítky f) rozklad čísla v desítkové soustavě g) součet a rozdíl čísel h) sestavení jednoduchých rovnic i) sčítání a odčítání násobků sta j) písemné algoritmy sčítání a odčítání k) sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta l) sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta m) písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců n) písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním o) řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic p) odhad a kontrola výsledku q) násobítky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek r) násobení 10 s) násobení a dělení dvojčíferných čísel jednocíferným t) dělení se zbytkem u) součin, podíl, zbytek v) pamětné násobení dvojčíferného čísla jednocíferným mimo obor násobílek w) násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel x) užití závorek y) řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony z) rozlišování sudých a lichých čísel	OSV/MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	T,Ú,PP

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- žák označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - změří délku úsečky s přesností na milimetry - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr - provede odhad délky vzdálenosti - určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) se čtením délek jeho stran - převede jednotky délky km na m,....m na dm, cm, mm,dm na cm, mm....cm na mm	2. Geometrie a) přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky b) rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník c) strana rovinného obrazce, obvod d) rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek e) vyznačování polopřímek f) kreslení a rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti g) jednotky délky: milimetr, kilometr h) měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky i) rýsování úsečky dané délky, např. v centimetrech a milimetrech j) měření délek stran rovinných obrazců, převody jednotek délky k) výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran l) provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností modelování staveb tvaru kvádra, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)	Prv – měření	Ú,PP

Vzdělávací oblast:Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 umí zaokrouhlovat na tisíce orientuje se na číselné ose do 10 000 ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným činitelem	počítání do 10 000 násobení a dělení		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí písemně dělit jednociferným dělitelem umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru používá kalkulátor ke kontrole zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času umí převádět jednotky hmotnosti a délky řeší jednoduché a složené slovní úlohy umí provést zkrácený zápis s neznámou umí pracovat s kružítkem umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici umí sestavit trojúhelník ze tří stran, čtverec, obdélník pozná pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti umí odečítat hodnoty z diagramu	práce s kalkulátorem jednotky slovní úlohy geometrie		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
– umí zapsat a přečíst čísla do miliardy – orientuje se v číselné ose v oboru do miliardy – umí sčítat a odčítat z paměti i písemně čísla větší než milion – umí násobit deseti, stem, tisíci – umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony – násobí písemně trojčiferným činitelem – dělí jednociferným i dvojčiferným dělitelem – řeší slovní úlohy s čísly většími než milion – zná pojem zlomek, desetinný zlomek, přirozené číslo, smíšené číslo – modeluje a určí část celku – používá zápis ve formě zlomku – porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel – zná desetinná čísla, umí je sčítat, odčítat, násobit a dělit, umí je vyznačit na číselné ose, – porozumí znaku „$+$“, „$-$“, pro zápis celého záporného čísla, vyznačí ho na číselné ose – převádí jednotky času, objemu, hmotnosti a délky – orientuje se v jízdním řádu, v cenících, – grafech – -zná pojmy rovina a polorovina – umí sestavit obecný, pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník a vypočítat jeho obvod – umí sestavit čtverec a obdélník, vypočítat jeho obvod a obsah – pozná a pojmenuje čtyřúhelníky – umí pojmenovat základní tělesa – dbá na přesnost a čistotu rýsování	Aritmetika Zápis čísla v desítkové soustavě. Číselná osa (teploměr, model) Početní operace s přirozenými čísly, vlastnosti početních operací. Zaokrouhlování čísel. Odhady výsledků. Písemné násobení. Písemné dělení. Písemné algoritmy početních operací. Závislosti a jejich vlastnosti ve slovních úlohách. Zlomky. Desetinné zlomky. Smíšená čísla. Přirozená čísla. Desetinná čísla. Vlastnosti početních operací s desetinnými čísly. Jednotky času, objemu, hmotnosti a délky. Převody jednotek. Tabulky, diagramy, grafy. Geometrie Rovina, polorovina. Konstrukce přímky, polopřímky, úsečky. Konstrukce různoběžek, rovnoběžek a kolmic Konstrukce trojúhelníku ze tří stran. Konstrukce pravoúhlého trojúhelníku. Výpočet obvodu trojúhelníku. Konstrukce čtverce a obdélníku. Výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníku Čtyřúhelníky. Základní útvary v prostoru: kvádr, krychle, jehlan, kužel, válec, koule. Výpočet povrchu kvádru a krychle. Převody jednotek obsahu. Výpočet objemu kvádru a krychle.	OSV/MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Teoretické znalosti jsou využívány v praxi, např. při pracovní činnosti (modely domů, bytů atd.), při výtvarné výchově, při tělesné výchově (vyměřování hřiště) atd.	Prolíná učivem v řešení slovních úloh

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako 2 samostatné povinné předměty

- v 6. až 9. ročníku 4 hodiny týdně (**Matematika**)
- v 6. a 9. ročníku 1 hodina týdně (**Seminář z matematiky**)

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení logické a kritické usuzování
- **Seminář z matematiky** v 6. ročníku je zaměřen na procvičení a prohloubení učiva z 1. stupně a procvičování probíraného učiva 6. ročníku s větší možností diferencování učiva pro žáky slabší a nadané
- **Seminář z matematiky** v 9. ročníku je zaměřen na přípravu na SŠ a větší možnost diferencování učiva

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie - řešení rovnic, převody jednotek, trojčlenka)

Předmětem prolíná průřezové téma:

OSV - důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- práce s mapou, slevy, využití poměru,....

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním
- reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
– Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla – provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně – provádí odhady a kontrolu výpočtů – zaokrouhluje – umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose – užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka – rýsuje lineární útvary – převádí jednotky délky, hmotnosti, času – umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku – zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů – zná jednotky obsahu, umí je převádět – charakterizuje a třídí základní rov. útvar. – umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku – žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti – pozná útvary osově souměrné a útvary shodné	<u>Rozšířené opakování</u> - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace Geometrie <u>Geometrické útvary v rovině</u> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku - obsah čtverce a obdélníku <u>Osová souměrnost</u> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary	<i>Pč – popis technických výkresů</i> <i>F – měření délky</i> OSV/OR – rozvoj schopností poznávání OSV/MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- žák čte a zapisuje desetinná čísla - umí zobrazit číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - umí vypočítat aritmetický průměr - převádí jednotky - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	<u>Desetinná čísla</u> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek <u>Úhel a jeho velikost</u> - pojem, rýsování a přenášení úhlů - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod) - souhlasné a střídavé úhly <u>Dělitelnost přirozených čísel</u> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel <u>Trojúhelník</u> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná <u>Povrch a objem krychle a kváдру</u> - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, sítě těles - zobrazování těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру	<i>F – řešení početních úloh</i> <i>Z – určování zeměpisné polohy</i>	rozšiřující učivo

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
- žák provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku - zná jednotky obsahu, umí je převádět - charakterizuje a třídí základní rov. útv. - umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku - žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti - žák čte a zapisuje desetinná čísla - provádí početní operace s des. čísly - narýsuje a změří daný úhel - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů - žák zná pojem násobek, dělitel - umí použít znaky dělitelnosti - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - žák určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly...) - umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat - načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kváдру - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem kváдру, krychle	<u>Rozšířené opakování</u> - početní operace Geometrie <u>Geometrické útvary v rovině</u> - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku - obsah čtverce a obdélníku <u>Osová souměrnost</u> <u>Desetinná čísla</u> <u>Úhel a jeho velikost</u> <u>Dělitelnost přirozených čísel</u> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel <u>Trojúhelník</u> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky <u>Povrch a objem krychle a kváдру</u> - jednotky obsahu - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру	<i>Pč – popis technických výkresů</i> <i>F – měření délky</i> <i>F – řešení početních úloh</i> <i>Z – určování zeměpisné polohy</i>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- žák modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na des. čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace se zlomky - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy - pracuje se zápornými racionálními čísly, bezpečně zvládá představu kladných a záporných čísel na číselné ose - provádí početní operace s racionálními čísly - modeluje konkrétní situace, v nich využívá matemat. aparát v oboru rac. čísel - žák pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - umí sestavit trojúhelník z daných prvků - dbá na kvalitu a přesnost rýsování - žák rozlišuje kladná a záporná čísla - umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matemat. aparát v oboru celých čísel - žák načrtne a sestaví obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	<u>Racionální čísla</u> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des. čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace se zlomky - složený zlomek - záporná desetinná čísla - desetinný rozvoj - početní operace s racionálními čísly <u>Trojúhelník</u> - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků <u>Celá čísla</u> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - porovnávání celých čísel - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace <u>Středová souměrnost</u> - útvary ve středové souměrnosti - shodné útvary, shodnost	<i>F, Ch, D... - numerické výpočty</i>	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- rozumí pojmu číselný výraz - zapíše číselný výraz pomocí symbolů početních operací - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - umí dosadit do výrazu s proměnnou - provádí početní operace s mnohočleny - vytkne z daného výrazu vhodný výraz - a správně zapíše rozklad výrazů na součin	<u>Výrazy</u> - číselné výrazy - výrazy s proměnnými - mnohočleny - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů - dělení mnohočlenu jednočlenem (rozš.uč.)	OSV/OR – rozvoj schopnosti poznávat	
- vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, neznámá, řešení rovnice - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - používá algoritmus řešení rovnic - provede zkoušku řešení dosazením do rovnice - umí vyjádřit neznámou ze vzorce - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic i úvahou) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	<u>Lineární rovnice</u> - rovnosti - ekvivalentní úpravy rovnic - slovní úlohy (s procenty, o pohybu, o směsích)	OSV/MR - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
- vysvětlí význam druhé mocniny a odmocniny - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - vypočítává hodnotu výrazu s druhými mocninami a odmocninami - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech (obsah čtverce) - použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví výraz na součin	<u>Druhá mocnina a odmocnina</u> - druhá mocnina - určení druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulačky - druhá odmocnina - určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky - výrazy s druhou mocninou a odmocninou	Mezipřed. vztahy: D- matematici v historii	
- rozliší odvěsny a přeponu pravoúhlého trojúhelníku - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatku při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníka - účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům - řeší úlohy z praxe, zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení, příklad vyřeší - zaokrouhluje, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost	<u>Pythagorova věta a její užití</u> - Pythagorova věta - užití Pythagorovy věty	Mezipřed. vztahy: Tv- olymp.hry- olymp.kruhy, D- historické mince	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí rozdíl mezi kružnicí a kruhem, pojmy průměr, poloměr - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic - sestrojí tečnu, sečnu, tětivu kružnice - pochopí Thaletovu kružnici - využije Thaletovu kružnici ke konstrukci tečny ke kružnici - zná Ludolfovo číslo a umí využít vzorce pro délku kružnice a obsah kruhu i v úlohách z praxe - vypočítává mocniny s přirozeným mocnitelem (lehčí z paměti, těžší s kalkulačkou) - používá pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami - provádí základní početní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování součinu, podílu, umocňování mocnin) - určí mocninu s exponentem nula - zapíše číslo ve tvaru 10^n, kde $1 \leq a < 10$, $n \in \mathbb{N}$ - umí určit množiny bodů daných vlastností - chápe osu úsečky, kružnici, rovnoběžky, kolmé přímky, osu pásu, Thaletovu kružnici - používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu - využívá vztahů mezi geometrickými útvary k řešení konstrukčních úloh, umí využít poznatky o Thaletově kružnici - zakreslí náčrtek zadaného úkolu - umí zapsat konstrukční postup (slovně nebo symbolikou) - sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky - vysvětlí základní pojmy ze statistiky (jednotka, soubor, znak, četnost) – umí je zpracovat do tabulky - vypočítává aritmetický průměr, určí z tabulky modus, medián - provádí jednoduchá statistická šetření, zaznamenává výsledky do tabulek, vyhodnotí jednoduchá statistická data - čte a sestrojuje diagramy a grafy, umí je interpretovat v praxi - charakterizuje válec, provádí náčrtek ve volném rovnoběžném promítání - umí převádět jednotky obsahu a objemu - používá vzorce pro výpočet objemu a povrchu válce - ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, řešení pomocí znalostí o válci, ověření reálnosti výsledku - narýsuje půdorys a nárys válce	<u>Kruh a kružnice</u> - základní pojmy - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta - délka kružnice - obsah kruhu <u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u> - mocniny s přirozeným mocnitelem - operace s mocninami <u>Množiny bodů dané vlastností</u> <u>Konstrukční úlohy</u> - opakování základních konstrukcí - řešení konstrukčních úloh, konstrukce rojůhelníků a čtyřůhelníků - další konstrukční úlohy (rozš. uč.) <u>Statistika</u> - statistické šetření, četnost - aritmetický průměr, modus, medián - diagramy <u>Válec</u> - válec - síť válce - převody jednotek - objem válce - povrch válce - zobrazení válce na dvě kolmé průmětny	<i>Finanční gramotnost</i>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- umí zapsat lomený výraz a určovat podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky, závorkami, s neznámou ve jmenovateli (nezapomíná na podmínky) - provede zkoušku řešení - matematicky správně a účelně запиše postup řešení - řeší slovní úlohy z praxe – provede rozbor, řešení a ověří si reálnost výsledku - vyřeší soustavy rovnic sčítací a dosazovací metodou, provede zkoušku - řeší slovní úlohy pomocí soustavy rovnic, provádí ověření výsledků - rozpozná podobné rovinné útvary - запиše podobnost pomocí matematické symboliky - určí poměr podobnosti a pomocí něho délky stran rovinných útvarů - užívá podobnosti ke změně délky dané úsečky a dělení úsečky v daném poměru - chápe pojem funkce, rozezná funkční vztah - vysvětlí pojem lineární funkce a vyjádří tuto funkci tabulkou, rovnicí, grafem; určí rostoucí, klesající a konstantní funkci - rozezná přímou a nepřímou úměrnost (rovnice, tabulka), sestrojí grafy s ohledem na přesnost rýsování - použije funkce při řešení slovních úloh - definuje základní vztahy mezi stranami v pravoúhlém trojúhelníku příslušnými k danému úhlu - definuje goniometrické funkce	<u>Lomené výrazy</u> - lomený výraz - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů - umocňování lomených výrazů- rozš. uč. <u>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</u> - rovnice - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy o společné práci <u>Soustavy lineárních rovnic</u> - základní pojmy a metody řešení - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic <u>Podobnost</u> - podobnost geometrických útvarů - podobnost trojúhelníků (věty o podobnosti) <u>Funkce</u> - historie pojmu funkce - pojem funkce - funkce rostoucí, klesající, konstantní - lineární funkce - graf lineární funkce - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost <u>Goniometrické funkce ostrého úhlu</u> (rozš. učivo) - poměry délek stran pravoúhlého trojúhelníku	OSV/OR - rozvoj schopností poznávání Mezipředm. vztahy: Z- měřítko mapy, plány Mezipředm. vztahy: D, F- význační učenci v historii OSV/MR - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezipředm. vztahy: Z- inflace v ČR, úroková míra, banky	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
ostrého úhlu - vypočítává pomocí goniometrických funkcí daný prvek pravoúhlého trojúhelníku - určí hodnoty funkcí pomocí tabulek a kalkulatoru - aplikuje získané vědomosti při řešení úloh z praxe - popíše jehlan, kužel, kouli, základní vlastnosti a pojmy - načrtne tato tělesa - umí narýsovat síť a z ní tělesa vymodelovat - vypočítá objem a povrch těles s užitím vzorce - využívá kalkulačku k početním operacím - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe - chápe význam peněz, výhody používání platebních karet, pojem inflace, měna - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování - dbá na přesné a pečlivé rýsování, zdokonaluje svůj grafický projev - udržuje práci v čistotě - zvládne základy kótování - rozvíjí představivost a logické uvažování - doplní číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje - doplní početní tabulky a čtverce - rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány - řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	- funkce $y' = \sin x$ - funkce $y = \cos x$ - funkce $y = \tan x$ - řešení pravoúhlého trojúhelníku - slovní úlohy <u>Jehlan, kužel, koule</u> - opakování - jehlan - síť jehlanu - objem a povrch jehlanu - kužel, síť kužele - objem a povrch kužele - koule, objem a povrch <u>Finanční matematika</u> - peníze a inflace - jednoduché úrokování - mince, bankovky a platební karty <u>Základy rýsování</u> (alternativní tematický celek) - druhy čar, technické písmo - kótování - pravoúhlé promítání na dvě vzájemně kolmé průmětny <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	<i>Finanční gramotnost</i>	Dle zájmu a potřeby

Ročník: 9.

Výstup	Učivo
- umí zapsat lomený výraz a určovat podmínky, za kterých má lomený výraz smysl - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky, závorkami, s neznámou ve jmenovateli (nezapomíná na podmínky) - řeší slovní úlohy z praxe – provede rozbor, řešení a ověří si reálnost výsledku - vyřeší soustavy rovnic sčítací a dosazovací metodou, provede zkoušku - řeší slovní úlohy pomocí soustavy rovnic, provádí ověření výsledků - rozpozná podobné rovinné útvary - zapíše podobnost pomocí matematické symboliky - užívá podobnosti ke změně délky dané úsečky a dělení úsečky v daném poměru - chápe pojem funkce, rozezná funkční vztah - vysvětlí pojem lineární funkce a vyjádří tuto funkci tabulkou, rovnicí, grafem; určí rostoucí, klesající a konstantní funkci - rozezná přímou a nepřímou úměrnost - použije funkce při řešení slovních úloh - vypočítává pomocí goniometrických funkcí daný prvek pravoúhlého trojúhelníku - určí hodnoty funkcí pomocí tabulek a kalkulatoru - aplikuje získané vědomosti při řešení úloh z praxe - popíše jehlan, kužel, kouli, základní vlastnosti a pojmy, načrtne tato tělesa - vypočítá objem a povrch těles s užitím vzorce - využívá kalkulačku k početním operacím - řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe - chápe význam peněz, výhody používání platebních karet, pojem inflace, měna - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Lomené výrazy - lomený výraz - operace s lomenými výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy o společné práci Soustavy lineárních rovnic - základní pojmy a metody řešení - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Podobnost - podobnost geometrických útvarů - podobnost trojúhelníků (věty o podobnosti) Funkce - pojem funkce - funkce rostoucí, klesající, konstantní - lineární funkce - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost <u>Goniometrické funkce ostrého úhlu (rozš. učivo)</u> - $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$ - řešení pravoúhlého trojúhelníku - slovní úlohy Jehlan, kužel, koule - jehlan, objem a povrch jehlanu - kužel, síť kužele, objem a povrch - koule, objem a povrch Finanční matematika - peníze a inflace - jednoduché úrokování - mince, bankovky a platební karty

5.5 INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- realizován v 5. ročníku a 6. ročníku po jedné hodině týdně
- předmět Informační a komunikační technologie bude vyučován 1 hodinu v 5. ročníku a 1 hodinu v 6. ročníku (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium)

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, v 6. ročníku s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Informační a komunikační technologie obsahuje integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová temata Projekty	Poznámky
– žák vysvětlí pojem informatika, informace a uvede příklady informací a zdrojů (klasických a digitálních) z nichž se informace získává – zná základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje – popíše počítač, vysvětlí jeho funkci, zapne a správně vypne počítač – ví jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače – orientuje se v základním uživatelském prostředí (Windows), tzn. pozná a označí základní prvky – provádí základní operace s ikonou – označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, otevření ikony do okna, zavření – ovládá práci s okny – zavření, minimalizace, maximalizace – ovládá pohyb v hlavní nabídce, otevře v ní program, pohybuje se po hlavní nabídce, opustí ji – žák napíše jednoduchý text v textovém editoru (Word), opraví případné chyby, kterých se v textu dopustil – označí text do bloku, blok zformátuje (písmo, barvy, odstavec...) – vloží do dokumentu symbol, obrázek – použije ozdobné prvky – ozdobné písmo a grafiku – textový dokument uloží a vytiskne – žák otevře jednoduchý grafický program, nakreslí obrázek a uloží, otevře ho pro změny a znovu ho uloží	Základy práce s počítačem – historie informací – bezpečnost práce a rizika, prevence rizik – péče o počítač Operační systém - základní pojmy a prvky (ikony, okna, složky, soubory, hlavní nabídka, plocha, hlavní panel...) - princip ovládání – operace s ikonami, okny, hlavní nabídkou) Zpracování a využití informací Textový editor - uložení a otevření souboru - pohyb v dokumentu - základy psaní a editace textu - formátování textu - vkládání symbolů, obrázků - grafické prvky, písmo - tisk a úpravy před tiskem Grafika - program na malování – grafický editor - základní nástroje a možnosti nastavení (tvary, barvy, základní tvary..) - uložení a otevření obrázku, změny obrázku	<i>Ov – výchova k občanství a ke zdraví</i> MPV – příklady výukových programů pro různé předměty OSV/SR – kooperace a kompetice <i>Čj – český jazyk</i> <i>Vv –výtvarná výchova</i>	T – test PP – praktické provedení Ú – ústní zkoušení

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty	Poznámky
– žák vysvětlí, co jsou sítě a co je internet a jaký je jeho význam – uvede a vysvětlí příklad, jak informace – vzniká a jak ji lze přenášet, zpracovat a – dále využívat – uvede na příkladech, jak se informace v průběhu historie mění – ovládá práci s internetovým prohlížečem – pohybuje se na stránkách pomocí hypertextu – napíše do adresového políčka danou adresu a stránku otevře – vyhledá požadovanou informaci za pomoci učitele (adresa, kde hledat)	<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> - počítačové sítě - Internet jako zdroj informací (vznik informací, jejich přenos, transformace, zpracování, distribuce) - základy práce s internetovým prohlížečem - vyhledávání informací na Internetu - základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – vnímání autora mediálních sdělení MV – fungování a vliv médií ve společnosti MV – tvorba mediálního sdělení	PP – praktické provedení

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- žák vysvětlí základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem a aktivně je dodržuje - vysvětlí základní pojmy z oblasti PC - - základní jednotky, operační systém, paměť - popíše počítač, vysvětlí jeho funkci - rozliší, popíše a určí, k čemu se využívají přídavná vstupní a výstupní zařízení - zadá vstupní informace pomocí klávesnice - popíše funkci a význam kláves - vysvětlí pojem hardware a software, uvede příklady - určí formáty souborů podle přípon - orientuje se v základním uživatelském prostředí, tzn. pozná, popíše a označí základní prvky – soubory, složky - provádí základní operace se složkami a dokumenty – označení, přesun, zrušení, založení, kopie, přejmenování, uložení na pevný disk i na disketu - vyhledá a uloží soubor v adresáři - ovládá práci se schránkou – kopie, vyjmutí, vložení - žák vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapovými a vektorovými) - v grafickém programu vytvoří obrázek, upraví jej, uloží a vytiskne - žák napíše požadovaný text, opraví v něm chyby, kterých se při psaní dopustil - v nastavení schránky upraví vzhled dokumentu - označí různé bloky myší a některé (řádek, slovo, celý dokument) klávesnicí - zformátuje text a odstavce - využije schránky při práci s textem při kopírování a přesouvání - za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky	Zásady práce s počítačem Opakování - bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik - struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení (klávesnice, myš, klik, dvojklik, uchopení, tažení) - výukové programy OS Windows - základy práce se soubory a složkami - schránka a operace s ní - instalování programů Zpracování a využití informací Grafický editor - rozdělení grafických editorů na bitmapové a vektorové - vytvoření a úprava obrázku v bitmapové grafice - vytvoření a úprava obrázku ve vektorové grafice (Zoner Callisto) Textový editor Word - zobrazení a nastavení schránky - práce se schránkou - formáty odstavce - tabulátory a jejich užití - vkládání a úpravy obrázků - grafické prvky, písmo - tabulky - tisk a úprava před tiskem	Ov OSV/OR – seberegulace a sebeorganizace OSV/OR – kreativita OSV/MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Vv – výtvarná výchova	T – test PP – praktické provedení Ú – ústní zkoušení R – referát - ukázka vnitřních součástí PC

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
- vloží do dokumentu obrázek a upraví jej dle potřeby - použije ozdobné písmo a grafické prvky ke grafické úpravě dokumentu - vytvoří jednoduchou tabulku - zpracovaný dokument vytiskne - žák otevře tabulkový editor a vytvoří tabulku - označí do bloku buňku, řádek, sloupec, přidá nebo odstraní sloupec, řádek - přesune a zkopíruje oblast buňky - provede v tabulce jednoduché funkce (sčítání, odčítání, násobení, dělení) - použije jednoduché vzorce (suma, průměr) - vytvoří z tabulky graf - použije prezentační program Power Point k vytvoření jednoduché prezentace - na příkladech ukáže možnosti využití počítače v různých oborech lidské činnosti - žák vysvětlí pojem informace a informatika, ukáže, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informaci z hlediska závažnosti - vysvětlí, co je internet a objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti - vyhledá na internetu informační zdroj podle adresy - formuluje a запиše požadavek na vyhledání dané informace - informaci uloží pro další zpracování, či vytiskne - vysvětlí, co je počítačový virus, co způsobuje, jak se proti němu bránit - jmenuje alespoň dva typy antivirových programů - spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem	Tabulkový editor - základní pojmy (okno, buňka, list, řádek, sloupec) - práce s buňkou, označování, přesouvání, označování, přidávání a odstraňování řádků a sloupců - funkce, jednoduché vzorce, graf Prezentace informací (prezentační program Power Point) Multimediální využití počítače Vyhledávání informací a komunikace - informatika jako vědní obor - ověření věrohodnosti informací, závažnosti a vzájemné návaznosti Internet - jako celosvětová počítačová síť - metody vyhledávání - formulace požadavku a vyhledávací atributy - uložení pro další zpracování a tisk Viry a antiviry	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – stavba mediálních sdělení MV – fungování a vliv médií ve společnosti MV – tvorba mediálního sdělení <i>M - matematika</i>	Ú – ústní zkoušení PP – praktické provedení

5.6 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v prvním až třetím ročníku dvě hodiny týdně

Vzdělávací obsah

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti
- učí se pozorovat lidské výtvary a přírodní jevy, pozorovat je, přemýšlet o nich a chránit je
- učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení)

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi, včetně situací ohrožení

Lidé a čas – orientace v dějích a čase, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody a chránit ji

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví, bezpečí a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci a osvojování bezpečného chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí v průběhu celého života. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině.

- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel učí se věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

V Prvouce budou realizována tato **průřezová témata:**

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy, ...

VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování, ...

MKV – princip sociálního smíru

MV, OSV

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
zná cestu do školy a zpět zná název školy zná jméno třídní učitelky a ředitele školy chová se ukázněně ve škole i mimo školu dokáže rozlišit nežádoucí formy chování ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Domov Škola Osobní bezpečí, riziková místa a situace Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	VDO – občanská společnost a škola EV - vztah člověka k prostředí EV - ekosystémy	Vést žáky k uvědomění si nové pozice
umí si připravit pomůcky do školy udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce umí si uspořádat pracovní místo rozlišuje čas k práci a odpočinku	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
dodržuje základní hygienické návyky zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. zná zásady správného chování u lékaře umí pojmenovat části lidského těla zná názvy běžných onemocnění ví, co dělat v případě úrazu orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina umí vyjmenovat dny v týdnu zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat umí popsat změny v přírodě podle ročního období umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod. zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	Chování lidí Právo a spravedlnost Péče o zdraví, zdravá výživa Lidské tělo Osobní bezpečí Orientace v čase a časový řád Denní režim Současnost a minulost v našem životě Kultura Rodina Soužití lidí Domov Obec, místní krajina Živočichové - rostliny, les, pole, louka, zahrada		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům umí slušně požádat o pomoc a poděkovat zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí je schopen komunikovat s prodávčem umí zacházet s přidělenými penězi	Začíná škola Cesta do školy Rodina Chování lidí Soužití lidí Obec, místní krajina	VDO - občan, občanská společnost a stát	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zná a dodržuje základní pravidla pro chodce umí správně přecházet vozovku zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost orientuje se v čase – kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období sezná se- významné postavy českých dějin pozná významné památky a památky v okolí bydliště zná zaměstnání rodičů umí vysvětlit, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) zná běžně užívané výrobky, ví, k čemu slouží pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) váží si práce a jejích výsledků pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka má povědomí o významu životního prostředí pro člověka zná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny chápe potřebu pravidelné péče o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny zná a umí pojmenovat domácí čtyřnohá zvířata zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky	Osobní bezpečí Chování lidí Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti Kultura Domov Rodina Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	MKV – kulturní difference EV – Ekosystémy EV – Vztah člověka k prostředí EV – Základní podmínky života	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině zná základní údaje z historie a současnosti obce zná některé lidové a místní zvyky a tradice orientuje se v plánu obce ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. určí hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se umí orientovat podle světových strany umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin rozlišuje domácí a hospodářská zvířata zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství umí pojmenovat části rostlin umí popsat projevy života rostlin zná vybrané druhy plodů a semen zná význam semen zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat má povědomí o významu životního prostředí uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista) rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení	<u>Domov</u> <u>Škola</u> <u>Obec, místní krajina</u> Kultura, současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti Obec, místní a okolní krajina Současnost a minulost v našem životě Regionální památky <u>Vlastnosti a změny látek</u> Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vážení a měření Živá a neživá příroda Životní podmínky <u>Živočichové</u> Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody <u>Rostliny</u> Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Člověk Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Lidské tělo, stavba těla,	OSV/SR – mezilidské vztahy VDO – občan, občanská spol. a stát <i>Hv - lidové písně</i> EV - vztah člověka k prostředí EV - lidské akt. a problémy ŽP <i>M- zápis a měření jednotek</i> EV – Základní podmínky života <i>Hv - písničky o zvířatech</i> EV - Ekosystémy <i>Hv - písničky o rostlinách</i> MKV – lidské vztahy MV – fungování a vliv médií ve společnosti	vycházka PP, Ú, T Jednoduché pokusy vycházky besedy (CHKO) PP,T,Ú vycházky herbář PP,T,Ú

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
volného času uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	základní funkce a projevy, životní potřeby člověka péče o zdraví, zdravá výživa zdravý životní styl, správná výživa, výběr a uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality osobní bezpečí krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek		

5.7 ŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se ve 4. ročníku a v 5. ročníku po dvou hodinách týdně
- přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie, seznámení se světem financí
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase – kalendáře, letopočet, režim dne
- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života)..

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Vzdělávací oblast: Člověk a svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech umí popsat stavbu jejich těla zná jejich způsob života zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití zná běžné druhy zeleniny a ovoce seznámí se s oběhem vody v přírodě zná skupenství vody, složení vzduchu rozlišuje základní nerosty a horniny umí vysvětlit střídání dne i noci a ročních období seznámí se s působením magnetické a gravitační síly umí určit světové strany pracuje s kompasem	Rozmanitost přírody rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) životní podmínky ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy) rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi Místo, kde žijeme okolní krajina, přírodní zajímavosti našeho okolí Lidé a čas orientace v čase – kalendáře, režim dne, roční období	EV – ekosystémy <i>vycházky</i> Vv – kreslení Pč - modelování EV – ekosystémy EV - základní podmínky života <i>vycházky</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zná zásady první pomoci, rozpozná život ohrožující zranění vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista zná čísla tísňového volání zná a řídí se zásadami péče o zdraví zná význam sportování a správné výživy ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo ví, co je hromadné ohrožení (anonymní oznámení, terorismus, požár) zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem	Člověk a jeho zdraví péče o zdraví, zdravá výživa první pomoc dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) a jiné situace hromadného ohrožení osobní bezpečí péče o zdraví	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>opakování z prvouky - telefonování</i>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zná důležité nerosty a horniny umí vysvětlit proces zvětrávání hornin zná využití některých nerostů zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. zná pojem recyklace zná a umí vysvětlit význam čistíček	Rozmanitost přírody - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) - Vesmír a Země - rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) - životní podmínky - ohleduplné chování k přírodě a	EV- základní podmínky života EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - vztah člověka k prostředí (prolíná výukou po celý šk. rok)	Oživení znalostí z 4.r. Opakování a rozšíření

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
odpadní vod zná pravidla chování v CHKO a v přírodě uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad zná původ člověka jako druhu zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí zná a dovede jednat podle zásad první pomoci uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra zná pravidla telefonování na tyto instituce zná význam pojmů terorismus, rasismus je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.) zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi zná jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v techn. pokroku má základní poznatky o využití el. energie zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji zná zdroje el. energie	ochrana přírody Člověk a jeho zdraví - lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince) - péče o zdraví, zdravá výživa - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí - komunikace prostřednictvím elektronických médií - návykové látky a zdraví - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Lidé kolem nás - právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) - základní globální problémy (významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi) - situace hromadného ohrožení - osobní bezpečí Člověk a technika - osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů)	exkurze - sklárna Nižbor, hamr Dobřív (dle časových dispozic)	učiva 4.r.

5.8 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku 2 hodiny týdně
v 5. ročníku 2 hodiny týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy:

Místo, kde žijeme – chápání organizace života v obci, ve společnosti

- praktické poznávání místních, regionálních skutečností, z důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás – upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení muže a ženy
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas – orientace v časových dějích, postup událostí a utváření historie věcí a dějů

- snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

průřezová témata – v tomto předmětu jsou realizována OSV, VDO, EGS, MKV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy a respekt mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vede k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či presentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů.
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události v oblastech ČR, případně ve státech Evropy

- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k sebehodnocení

Kompetence pracovní

- uplatňuje základní poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel vede žáka k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zná pojem nadmořská výška umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy umí vyhledat Prahu na mapě ČR a své bydliště na mapě zná název kraje a krajského města umí vyhledat ČR na mapě Evropy zná rozdíl mezi podnebím a počasím umí charakterizovat podnebí ČR zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem ví, že Praha je hlavní město ČR zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce umí ukázat a najít na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství.....) umí vyhledat na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy	Místo, kde žijeme - obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly, armáda ČR	Čj – vypravování o cestování Čj – vypravování z prázdnin EV – ekosystémy EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Vv – památky Čj – vypravování, reprodukce textu Exkurze do Prahy	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí vysvětlit význam globu a mapy zná význam měřítka mapy zná základní geografické značky umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří umí ukázat na mapě a pojmenovat rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR zná oficiální název ČR a správně ho píše seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR zná významná místa a kulturní památky Berounska a Hořovicka zná a umí vyprávět některé regionální pověsti zná některé postavy ze Starých pověstí českých zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagelonci zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období Karel IV., Jan Hus, Masaryk umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes	- mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům obchod, firmy - principy demokracie - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné Lidé a čas - orientace v čase – kalendáře, roční období, letopočet - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase -dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace	Čj –čtení Vv – ilustrace k pověstem Čj – vlastní jména, názvy států VDO-občanská společnost a škola -občan,občanská společnost a stát -formy participace občanů v politickém životě -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Vzdělávací oblast : Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět : Vlastivěda

Ročník : 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, Průřezová témata, Projekty, Kurzy	Poznámky
zná letopočet vzniku ČR zná jméno prvního i současného prezidenta zná pojmy vláda, parlament, zákon umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje, umí popsat jejich polohu v ČR umí najít významná města, řeky, pohoří v jednotlivých oblastech zná významné prům. podniky v jednotlivých oblastech zná významné zemědělské plodiny umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění a průmysl jednotlivých oblastí s pomocí mapy umí na mapě ukázat státy Evropy a EU umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město dokáže stručně charakterizovat stát EU orientuje se na mapě zná významné osobnosti a umí je časově zařadit- Karel IV., Jan Hus, T.G. Masaryk umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes zná významné kulturní památky ČR, chráněné krajinné obl.	Místo, kde žijeme - Naše vlast: domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - protiprávní jednání a korupce, právní ochrana majetku, včetně nároku na reklamaci - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz - úspory, půjčky Regiony ČR: Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, obchod a služby Evropa a svět: světadíly, státy Evropy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické- obsah, grafika, vysvětlivky Lidé a čas současnost a minulost v našem životě- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, významné dny a státní svátky - orientace v čase- dějiny jako časový sled událostí, letopočet, kalendáře, generace Lidé kolem nás: soužití lidí- mezilidské vztahy, obchod, firmy - vlastnictví- soukromé, veřejné, osobní, společné - kultura- projevy a podoby kultury, masová kultura a subkultura, kulturní instituce, kulturní památky	OSV/MR – hodnoty, postoje, praktická etika Čj- literární zpracování, Vv, Pč EGS- jsme Evropané EGS - Evropa a svět nás zajímá EGS - objevujeme Evropu a svět MKV- etnický původ MKV - princip sociálního smíru a solidarity MKV – kulturní difference MKV - lidské vztahy	návštěva Národního muzea

5.9 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6.- 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- poznávání dějinných, sociálních a historických aspektů života lidí
- seznamování žáků s vývojem společnosti a jevy, které se promítají do každodenního života
- utváření pozitivních občanských postojů
- rozvíjení vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu okruhu
- přijetí hodnot současné demokratické Evropy, včetně kolektivní obrany
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- respektu ke kulturním a jiným odlišnostem lidí, skupin a společenství
-

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,...

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,...

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

Vyučovacím předmětem prolínají **průřezová témata**:

OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...

VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

EV – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

MKV – sblížování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita,...

EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...

MDV – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel - zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT, AV technika,)

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní**Učitel**

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní
- a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální**Učitel**

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy

Kompetence občanské**Učitel**

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní**Učitel**

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Pomůcky: učebnice, mapy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, videokazety, historická beletrie, obrázkový materiál,...

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

6. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- osvojí si práci s časovou přímkou - osvojí si základní periodizaci dějin - dokáže pracovat s pojmy prostor, čas - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Pravěk Úvod do učiva Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny	OSV/SR – komunikace OSV/OR – kreativita OSV/SR – mezilidské vztahy <i>Z – světové strany, světadíly</i>	archivy, muzea, knihovny v regionu
- rozpozná vývojová stadia člověka - seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Starší doba kamenná • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	<i>VV – pravěké malby, pojmy</i> EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
- pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství - pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná • způsob života a obživy • počátky řemesel	<i>Z – zemědělské oblasti</i> OSV/OR – kreativita	
- pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Doba kovů • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti	<i>Z – orientace v mapě</i>	
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa	Naše země v období pravěku Shrnutí		Muzeum A. Hrdličky Viničná 7 Praha
- pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	Starověk Oblasti starověkého východu • charakteristické rysy oblasti • vývoj společnosti • náboženské představy • počátek písma a kultury • přínos starověkých civilizací Shrnutí	EV – vztah člověka k prostředí VDO – občanská společnost a škola VDO – občan, občanská společnost a stát	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
- pochopí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých uvědomí si prolínání kulturních vlivů	Řecko • kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období • Makedonie helénismus	VV – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti VDO – principy demokracie MKV – kulturní diference	zdůraznit osobnost Alexandra Makedonského
- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím • království • republika • císařství • počátky křesťanství • římská kultura • rozpad římské říše • naše země v době římské Shrnutí	VV – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) - římské báje ČJ (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví EGS – jsme Evropané	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
osvojí si periodizaci středověku - seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států - učí se chápat úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu - seznámí se se státopornou úlohou panovníckých dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického - seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance - uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí - osvojí si periodizaci novověku - seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí	Opakování • krize císařství • křesťanství • zánik západořímské říše <u>Středověk</u> Raný středověk • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše • první státní útvary na našem území • český stát v době knížecí • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku Shrnutí Vrcholný středověk • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Shrnutí Pozdní středověk • doba poděbradská • doba jagellonská Raný novověk Počátky novověku • humanismus • objevné plavby a jejich společenské důsledky	VV – byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV – národ, vlast, čeští církevní patroni EGS – jsme Evropané EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání VV – gotické umění (stav., soch., malířství) HV – gotická hudba, husitské písně OV – náš region (historie) VDO – občanská společnost a škola VDO – principy demokracie VV – pozdní gotika (stav., soch., mal.) MKV – princip sociálního smíru a solidarity MKV – etnický původ Husitská Praha, Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku VV, HV – renesance (stav., soch., malířství, hudba) ČJ (lit.), OV – humanismus MKV – multikulturalita	Důraz na české patrony Hus – různá interpretace histor. osobnosti Krakovec, Jiří z Poděbrad Hořovice

- poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus - učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok	• náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka	OV – typy států, složky státní moci MKV – lidské vztahy OSV/SR - mezilidské vztahy VDO – občan, občanská společnost a stát	
---	--	--	--

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
- seznámí se se situací vybraných evropských zemí a našich zemí po 39tileté válce - osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie, občanská válka - chápe pojem kolonie a uvědomí si význam boje za svobodu - uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti - význam osvícenství přijímá jako myšlenkový předěl ovlivňující politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - vyvozuje si pojem osvícenecký absolutismus - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - učí se rozpoznávat projevy barokní kultury	Mezi třicetiletou válkou a francouzskou revolucí <u>Společnost</u> Nové typy monarchií Občanské revoluce <u>Dějiny významných evropských států</u> Anglie a Velká Británie Vznik USA Francie Rusko <u>Dějiny českých zemí a Habsburské monarchie</u> České země – robota, nevolnictví, rekatolizace Reformy Marie Terezie a Josefa II. Osvícenství – rozvoj vzdělanosti <u>Kultura, vzdělanost, věda a technika 17. a 18. století</u> Velké francouzské revoluce, napoleonské války Příčiny revoluce a její průběh a důsledky Napoleon Bonaparte Vídeňský kongres	VV, HV – baroko (stav., soch., mal., hudba) ČJ (lit.) – baroko VDO – občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě ČJ (lit.) – osvícenství, klasicismus ČJ (lit.) – poč. národního obrození MKV – lidské vztahy OSV/SR – mezilidské vztahy EGS – Evropa a svět nás zajímá EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Z – změny Evropy po napoleonských válkách
- zopakuje si pojem občan, privilegia - chápe změnu myšlení lidí před a po revoluci - uvědomí si, že revoluční nálady mohou vyústit v příliš radikální až extremistické a zneužití chvályhodných myšlenek - pochopí rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie	uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož důsledkem je utvoření novodobých národů seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	VDO – občanská společnost a škola MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediál. sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti
- uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - chápe historický rozměr pojmu rasismus	Mezi Vídeňským kongresem a revolucí 1848 <u>Společnost</u> Emancipace národů Průmyslová revoluce <u>Dějiny významných států Evropy</u> Západní Evropa Východní Evropa a Balkán <u>Dějiny Českých zemí a Habsburské monarchie</u> Metternichovský absolutismus Národní obrození <u>Kultura 1.pol. 19. stol.</u> Revoluce 1848 Francie Německo Habsburská monarchie Rakousko České země Uhry	ČJ (lit.),- národní obrození VV, HV – umění 1. pol. 19. stol. Ov – národ, politické strany MKV – princip sociálního smíru a solidarity

- chápe pojem diskriminace - vnímá nutnost zrovnoprávnění lidí (pohlaví, rasa, národnostní, sexuální orientace) - chápe změny vzájemných vztahů států v Evropě i zámorí - uvědomí si význam snah čes. politiků o národnostní zrovnoprávnění - zaznamená rychlé reakce umění na změny ve společnosti - chápe význam strategického obsazení území = kolonie - rozliší příčinu a záminku k válce - vnímá význam vědeckého a technického rozvoje ve válce - uvědomí si nové postavení Ruska po roce 1917 - vysvětlí pojmy odboj, legie, koalice, mobilizace, bolševik - vnímá vznik nových států a politických systémů - uvědomí si změnu myšlení lidí, konec etapy novověku	Mezi revolucí 1848 a 1. světovou válkou <u>Společnost</u> Emancipace žen Technický a vědecký pokrok <u>Imperialismus a kolonialismus</u> <u>Sjednocení států v Evropě</u> <u>České země a Habsburská monarchie</u> Vznik Rakouska-Uherska Formování české moderní občanské společnosti <u>Kultura 2.pol.19.stol. a poč. 20.stol.</u> První světová válka <u>Příčiny 1.sv. války</u> Trojspolek Trojdohoda Události na Balkáně <u>Průběh války</u> Češi a Slováci v 1. sv. válce <u>Důsledky 1. sv. války</u> Rozpad Rakouska-Uherska Vznik Československa, jeho hospodářsko politický vývoj. Sociální a národnostní problémy	VDO – formy participace občanů v polit. životě - občan společnost a škola EV – vztah čl. k prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>F, Ch-věda, technika</i> EGS – jsme Evropané VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MV – stavba mediálních sdělení - práce v realizačním týmu Projekt: 1.sv válka <i>Ov-demokracie, anarchie</i> <i>Z-mapa Evropy před a po 1.sv. válce</i> <i>F, Ch-věda a technika ve službách války</i>
---	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací oblast: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy
- uvědomí si, že důsledek poválečného uspořádání v Evropě je 2. sv. válka - ztotožní se s názorem postavení války mimo zákon - pochopí společné rysy totalitních režimů i jejich zvláštnosti - vytváří si povědomí o specifice vývoje vlastního národa, základy občanské hrdosti a vlastenectví - popíše změny způsobu života a myšlení na konci etapy novověku - chápe souvislost mezi současností a 2.	Mezi světovými válkami <u>Pařížská mírová konference</u> Vítězové a poražení Mírové smlouvy Společnost národů <u>Totalitní režimy</u> Komunismus – Sovětský svaz Fašismus – Itálie Nacismus – Německo <u>Československá republika mezi válkami</u> Formování republiky Hospodářství a zahraniční politika Rozbití Československa <u>Kultura a věda mezi válkami</u> Druhá světová válka	OSV – morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika EGS – Evropa a svět nás zajímá <i>Z, Ov-životní názor, náboženství</i> VDO – formy participace občanů v politickém životě MKV – lidské vztahy -- princip sociálního smíru a solidarity <i>Čj-literatura 1.pol.20.stol</i>

sv. válkou - poznává, že problémy, které zůstaly nedořešené, mohou komplikovat vztahy mezi státy a národy současné Evropy - je schopen zhodnotit důsledky II.sv. války - uvědomuje si podobnost nacistické a bolševické zvěle - chápe toto období jako jeden z nejchmurnějších úseků našich dějin - poznává statečnost hrdinů, kteří položili život za ostatní - sleduje, že při osvobození Československa bylo již rozhodnuto, do čí oblasti vlivu bude po válce patřit - chápe poválečné dějiny jako události ovlivňující jeho vlastní život a život jeho potomků - zjišťuje hrozbu jaderné katastrofy v nedávné minulosti - chápe mocenské boje mezi Východem a Západem - uvědomuje si nedobrovolné setrvávání členů ve svazku se SSSR - oceňuje činnost reformátorů vedoucí ke svržení komunistické moci v Evropě - uvědomuje si podstatu a výhody demokratického zřízení - orientuje se v řadě pojmů (kontrarevoluce, rehabilitace, samizdat, justiční vražda) - cítí význam pronikání kulturních vlivů ze Západu - uvědomuje si vědecko-technický rozvoj posledních let - posoudí postavení rozvojových zemí - orientuje se v problémech současnosti - chápe své současné postavení jako „pamětníka historických událostí“ (např. projevy terorizmu, hospodářská krize – r. 2008...)	<u>Průběh války</u> Evropa a Tichomoří Důsledky II. světové války <u>Zločiny proti lidskosti</u> Koncentrační tábory Holocaust Bolševická genocida – Pobaltí Československo za 2.sv. války Protektorát Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj Osvobození území Československa Poválečné dějiny Postupimská konference Studená válka (1946 – 80. léta) Evropská integrace Východní blok <u>Československo po II.sv. válce</u> 1945 – 1989 Život v komunistickém Československu 1968 a normalizace Sametová revoluce 1989 Jak to bylo dál? <u>Kultura a věda v poválečném období</u> Vznik České republiky Svět – věda a technický pokrok <u>Co se dělo potom?</u>	Vv, Hv-umění 1.pol.20.stol. MKV – multikulturalita - etnický původ MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV/SR – mezilidské vztahy OV-totalita, mezinár. organizace, vztahy Čj-2.pol.20.st. VDO – občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v polit. životě <i>Ov-vlastenectví</i> <i>Čj-válečná literatura, film</i> EGS – jsme Evropané MV – fungování a vliv médií ve společnosti - kritické čtení <i>Ov-EU</i> <i>Čj-poválečná literatura</i> PROJEKT: Moje možnosti v současnosti (vývoj po r. 1989, věda, kultura technické vymoženosti, cestování....)
--	--	---

5.10 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět
- v 6. až 9. ročníku - 1 vyučovací hodina týdně

Vzdělávací oblast předmětu občanská výchova

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu

Průřezová témata

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě,
 - o principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip
 - o sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MDV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky – interview

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup: - vedení žáků k ověřování důsledků

- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup: - kladení otevřených otázek

- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup: - zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup: - vyžadování dodržování pravidel slušného chování

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup: - dodávání sebedůvěry

- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení

- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

6. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- dokáže se orientovat v kalendáři, - zná letopočty - aplikuje znalosti o denním rytmu v praxi - rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času - dokáže se bránit zneužívání návykových látek, uvede argumenty proti vzniku závislosti na drogách - orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit, připraví program pro volný čas pro sebe i pro jiné - vysvětlí pojem domova - uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvaží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a uspořenými penězi - zdůvodní důležitost rodiny - objasní pojem příbuzenství - uvede význam a problémy náhradní rodinné péče - popíše nejdůležitější národní zvyky a obyčeje - zhodnotí význam nejvýznamnějších osobností českých dějin a českého národa - uvede příklady vynálezů, výrobků, přírodních útvarů, vědců a umělců, kteří nás proslavili - vysvětlí úlohu mateřského jazyka v životě člověka - vymezí, co je typické pro vlastní region - doloží na příkladech nejvýznamnější místa, památky regionu a české země	Rok v jeho proměnách a slavnostech • kalendář, letopočty • denní rytmus • volný čas Domov • pojem domova • prostředí domova • bydliště a jeho okolí Rodina • postavení jedince v rodině • role členů rodiny • funkce a vývoj rodiny • vztahy v rodině, rodinné problémy • úplná a neúplná rodina • náhradní rodinná péče • hospodaření rodiny • rozpočet domácnosti Člověk a rodinný život • rodina, příbuzenství • náhradní výchova dětí Naše vlast • pověsti o počátcích českého národa • slavní předkové • co nás proslavilo • mateřský jazyk Obec, region, země • radnice, obec	D – historic. <i>hledisko, domov</i> Z – planeta Země Př – drogová závislost MKV – lidské vztahy OSV/SR – poznávání lidí VDO – občanská společnost a škola M – hospodaření D – historie českého národa ČJ – mateřský jazyk	

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová t. Projekty Kurzy	Poznámky
- zdůrazní, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti	• zastupitelstvo • památná místa, významná místa • Praha – matka měst • národnostní menšiny		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty	Poznámky
- objasní pojem domov - posoudí vztah kultury a přírody - uvede příklady lidských zásahů do přírody - určí nejzávažnější globální společenské problémy, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - uvědomí si odpovědnost člověka za osud planety - objasní mnohá nebezpečí působení masové kultury na člověka - uplatňuje správné způsoby chování mezi lidmi - respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým důsledkům může vést - objasní pojem mravnost - orientuje se ve zvlátnostech vývoje osobnosti - chápe význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - rozumí různým stránkám lidského života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů - uvědomí si význam vůle - seznámí se s pojmy charakter, charakterové vlastnosti - je schopen poznání sebe i poznání jiných lidí - rozlišuje abstraktní a logické myšlení - zařazuje vhodné formy aktivního odpočinku do svého života - uvědomí si význam životosprávy - dovede posoudit nebezpečí návykových látek a různých závislostí	Globální problémy lidstva - domov - planeta Země - kultura a příroda - důsledky zásahů do přírody - globální společenské problémy - technika, konzumní společnost - tolerance, nesnášenlivost Člověk a morálka - mravnost Člověk a dospívání - tělesné a citové změny - změny v myšlení - rozvoj schopností - sociální vývoj - utváření charakteru - využívání volného času - životospráva	Z, D – historické hledisko, domov MKV – lidské vztahy Př, Tv – tělesné změny OSV/SR – poznávání lidí	

7. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád - respektuje základní právní normy našeho státu - uvede příklady činnosti důležitých orgánů právní ochrany občanů - orientuje se ve významných dokumentech, v nichž se publikují právní předpisy - rozlišuje protiprávní jednání - uvede příklady postihů, která může stát použít v případě protistátního jednání - vysvětlí základní znaky státu, druhy a formy státu - na příkladech známých států rozliší republiku a monarchii (demokracii a diktaturu) - objasní pojmy státní občanství, občan - chápe význam nabývání občanských práv, udělování občanství - seznámí se s občanským právem a občanským zákoníkem - rozliší typy občansko-právních smluv - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele - uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví) - rozlišuje různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, způsob jeho ochrany - chápe význam znalosti občanských práv a povinností - uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - doloží význam pojištění, zdravotní a sociální péče	Člověk a právo - právní vztahy - účastníci právních vztahů - právní řád - právní ochrana - trestní právo Stát a právo - stát - druhy a formy státu Člověk jako občan - občanské právo a občanský zákoník - právo v každodenním životě - základní práva spotřebitele - vlastnické právo - občansko-právní smlouvy - pojištění - zdravotní a sociální péče	VDO – občanská společnost a škola Př, Ch – <i>drogová závislost</i>	

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty	Poznámky
- získá základní představu o znacích emocí a dostává návod k vlastnímu sebepoznávání - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uvědomí si význam přátelství v životě člověka - dokáže vysvětlit a uplatňovat argumenty proti užívání drog, posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená s užíváním návykových látek - snaží se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci dokáže vysvětlit a uplatňovat argumenty proti užívání drog, posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená s užíváním návykových látek	Člověk a citový život - role citů - citové vztahy - hledání sama sebe - náročné životní situace - hlavní etapy lidského života	OSV/MR – hodnoty, postoje praktická etika Př, Ch – <i>drogová závislost</i> VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO - principy demokracie jako	
- chápe smysl lidského práva v dějinách - orientuje se ve Všeobecné deklaraci LP - objasní pojem právní ochrana - chápe právní význam manželství - vyhodnotí pozitivní znaky zdravého rodinného soužití v prevenci závislosti na drogách - chápe souvislost mezi důvodem vzniku závislosti a chováním člověka - dokáže posoudit konflikty v rodinných vztazích, rozvodovost - zhodnotí rodinné a manželské poradenství - posoudí mravní a právní odpovědnost rodičů za péči o děti - objasní význam sociálně-právní ochrany dětí - zdůvodní důležitost práce v životě člověka - doloží propojenost pojmů práce, zaměstnání, povolání - seznámí se se Zákoníkem práce - orientuje se v základních právech a povinnostech vyplývajících z pracovního poměru - vysvětlí profesní profil člověka - uvědomuje si zodpovědnost při volbě - vymezí základní způsoby získávání informací důležitých při výběru vhodného zaměstnání - orientuje se v pracovních příležitostech v regionu, povolání	Člověk a předpoklady soužití - člověk jako občan - lidská práva - Všeobecná deklarace lidských práv - právní ochrana Člověk a rodinný život - manželství - vztahy mezi rodiči a dětmi - rozvod manželství - sociálně-právní ochrana dětí Člověk a pracovní život - příprava na pracovní uplatnění - péče státu o zaměstnanost - Zákoník práce a pracovní poměr - pracovní proces volba povolání	formy vlády a způsobu rozhodování VDO – občan, občanská společnost a stát MKV – lidské vztahy <i>Př, Ch – drogová a léková závislost</i> VDO – občanská společnost a škola MV – tvorba mediálního sdělení Z – <i>region</i>	

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- vysvětlí a uvědomuje si výhody demokratického způsobu řízení státu pro život občanů - rozezná jednotlivé složky státní moci i jejich orgány a instituce - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech - vysvětlí, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů - objasní pojem politika, politická kultura - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - objasní pojem hospodářská činnost - rozlišuje a porovnává různé formy podnikání - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého - posoudí význam tvorby státního rozpočtu, daní - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - na příkladech ukáže vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce	Stát a právo - demokratický stát - dělba státní moci - stát a ústava - politika - obrana státu Stát a hospodářství - tržní hospodářství - tvorba ceny, inflace - produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků - formy podnikání - hospodářská politika státu - banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace - úročení - státní rozpočet - typy rozpočtu, jejich odlišnosti - význam daní - sociální politika státu - úspory, investice, úvěry - splátkový prodej, leasing - korupce Mezinárodní společenství - potřeba mezinárodní	<i>Z, D – poloha, historie</i> VDO – formy participace občanů v politickém životě VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MV – fungování a vliv médií ve společnosti <i>M – státní rozpočet</i> MKV – princip sociálního smíru a solidarity EGS – objevujeme Evropu a svět	

• mezi státy • vymezí činnost některých mezinárodních společenství • uvede příklady činnosti mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah • posoudí jejich význam a popíše výhody spolupráce, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru • chápe různé stránky lidského života • učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci • dovede posoudit nebezpečí návykových látek a různých závislostí • dokáže poradit sobě i druhým, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých druzích závislostí • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů • vymezí způsoby získávání informací důležitých při výběru vhodného povolání • vyjádří své představy o vlastní budoucnosti • je schopen sebepoznání, sebehodnocení a sebekritiky • zamyslí se nad smyslem lidského života • dokáže pochopit, proč má lidský život smysl v konání dobra a prospěchu nejen v osobním, ale i obecném	spolupráce • mezinárodní hospodářská spolupráce • Rada Evropy • Evropská unie • světová mezivládní spolupráce • mezinárodní bezpečnostní spolupráce • války, terorismus a možnosti řešení Životní perspektivy • rozměry lidského života • životní cesta a životní cíle • význam informací při rozhodování • volba povolání • sebepoznání jako předpoklad úspěchu • životní zkušenost a životní neúspěchy • zamyšlení nad kvalitou života hledání smyslu lidského života	VDO – občan, občanská společnost a stát OSV/MR – hodnoty, postoje, praktická etika Př, Ch, Bi – <i>drogová závislost</i> EGS – jsme Evropané MKV – lidské vztahy	
--	--	--	--

5.11 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie:** jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- **přírodopis:** světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor, první pomoc při úrazu el. proudem
- **zeměpis:** magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava
- **matematika:** užití znalostí matemat. operací, vyjádření neznámé veličiny ze vzorce, grafické znázornění
- **tělesná výchova:** rychlost, těžiště tělesa, pohyb. zákony, výkon

Předmětem prolínají průřezová témata:

- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat, rozvíjení dovedností a schopností (OSV)
- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky, řešení problémů spojených s ochranou život. prostředí (EV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Fyzika****Ročník: 6.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles zjistí, zda daná látka (těleso) patří do látek pevných, kapal. či plyných popíše rozdíly a vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných doloží na příkladech, že působení dvou těles je vždy vzájemné posoudí v konkrétním případě, která dvě tělesa na sebe působí charakterizuje gravitační sílu, určí její směr, objasní pojem gravitační pole porovná velikost gravitační síly působící na různá tělesa dokáže určit svislý směr pomocí olovnice změří danou sílu siloměrem a zapíše výsledek, jednotka síly N rozliší atomy a molekuly charakterizuje pojem neustálého pohybu částic dokáže vysvětlit vzájemné silové působení částic porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plyných látek a zdůvodní jejich různé vlastnosti objasní pojem zelektrování těles ověří existenci elektrického pole a charakterizuje el. sílu popíše složení atomů správně používá pojmy atom, molekula, iont uvede druh el. náboje protonů, elektronů a neutronů vysvětlí vznik kladného či záporného iontu, vysvětlí elektrování těles stanoví rozdíl mezi magnety přírodními a umělými popíše póly magnetu a jejich silové působení vysvětlí pojem mag. pole objasní pojem magnetizace rozlišuje pojem dočasný a trvalý magnet vysvětlí pojem indukční čáry a umí je znázornit u magnetu stanoví umístění severního a jižního magn. pólu Země dokáže použít kompas či buzolu	Látky a tělesa tělesa a látky vlastnosti látek pevných, kapalných a plyných vzájemné působení těles, síla gravitační síla, gravitační pole měření síly, siloměr částicové složení látek Brownův pohyb atomy a molekuly částicová stavba látek pevných, kapalných a plyných vlastnosti kapalin a plynů pevné krystalické látky Elektrické vlastnosti látek elektrování těles při vzájemném dotyku elektrické pole model atomu ionty Magnetické vlastnosti látek magnety přírodní a umělé póly magnetu magnetické pole magnetizace látky indukční čáry magn. pole magnetické pole Země	<i>CH – skupenství a vlastnosti látek</i> OSV/OR – rozvoj schopností poznávání <i>Z – gravitační pole Země a Měsíce, příliv a odliv</i> <i>CH – atomy, molekuly, ionty, prvky, stavba látek</i> <i>CH – atomy, ionty</i> <i>Z – orientace na mapě, zemské póly</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	Poznámky
uvede příklady fyzikálních veličin uvede základní jednotku délky, její díly a násobky převádí jednotky délky změří danou délku a zapíše výsledek určí aritmetický průměr z naměřených hodnot uvede jednotky objemu převádí jednotky objemu změří objem kapalného a pevného tělesa s použitím odměrného válce a zapíše výsledek uvede základní jednotku hmotnosti, její díly a násobky převádí jednotky hmotnosti zváží pevné i kapalně těleso na vahách a zapíše výsledek měření uvede jednotky hustoty převádí jednotky hustoty vyhledává hustotu látek v tabulkách vypočítá hustotu nebo hmotnost dle vzorce uvede základní jednotku času, její díly a násobky převádí jednotky času změří čas a zapíše výsledek posoudí, zda se objem tělesa při dané změně teploty zvětší či zmenší popíše princip teploměru, uvede některé typy uvede jednotky teploty změří teplotu teploměrem a zapíše výsledek určí průměrnou denní teplotu z naměřených hodnot sestaví el. obvod, nakreslí schéma rozlišuje otevřený a uzavřený el. obvod obecně charakterizuje el. proud a stanoví, jaký proud prochází při vyšším napětí uvede jednotku el. proudu a napětí uvede zdroj napětí rozliší vodič a izolant pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem el. proud uvede, že při průchodu proudu se vodič zahřívá uvede příklady tepelných el. spotřebičů vysvětlí zkrat, objasní princip pojistky ovládá zásady správného používání el. spotřebičů popíše cívku, schéma cívky uvede, že kolem cívky s proudem je mag. pole popíše princip galvanometru popíše princip elektromagnetu popíše rozdíl mezi elektromagnetem a trvalým magnetem uvede příklady využití elektromagnetu objasní princip el. zvonku sestaví rozvětvený a nerozvětvený el. obvod podle schématu a nakreslí schéma daného obvodu dodržuje pravidla bezpečné práce s el. zařízeními	Fyzikální veličiny porovnávání a měření délka, jednotky délky měření délky jednotky objemu měření objemu pevného a kapalného tělesa jednotky hmotnosti hustota látky jednotky hustoty výpočet hustoty a hmotnosti látky jednotky času měření času změna objemu pevných, kapalných a plyných těles při zahřívání a ochlazování teploměr, jednotky teploty měření teploty tělesa změna teploty vzduchu v průběhu času Elektrický obvod sestavení el. obvodu el. proud a napětí el. vodiče a izolanty zahřívání el. vodiče při průchodu proudu tepelné el. spotřebiče pojistka zásady správného užívání el. spotřebičů magnetické pole cívky s proudem galvanometr elektromagnet a jeho užití el. zvonek rozvětvený a nerozvětvený el. obvod bezpečné zacházení s el. zařízeními	<i>M – převody jednotek, délky úseček, aritmetický průměr D – starší jednotky délky (sáh, palec, ...)</i> <i>CH – vlastnosti látek</i> <i>M – dělení, násobení, slovní úlohy</i> <i>TV – měření času D – historie – měření času – sluneční hodiny, přesýpací hodiny, kalendář</i> <i>M – celá čísla, aritm. průměr Z – ovzduší, teplota, počasí</i>	

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
objasní klid a pohyb tělesa pozná, zda je těleso v určitém případě v klidu, v pohybu vůči jinému tělesu objasní pojmy trajektorie a dráha a vysvětlí rozdíl mezi nimi určí, jak značíme dráhu a v jakých jednotkách ji udáváme, podle tvaru trajektorie rozliší pohyb přímočarý a křivočarý popíše pohyb posuvný a otáčivý rozezná na základě znalostí dráhy a času zda se jedná o pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný změří tělesem uraženou dráhu a zapíše výsledek používá s porozuměním vztah $v = s:t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu při řešení úloh uvede jednotky rychlosti převádí jednotky rychlosti vyjádří grafem závislost dráhy na čase při rov. pohybu a odečítá z něj hodnoty dráhy, času či rychlosti určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas znázorní orientovanou úsečkou sílu určité velikosti, směru, působíšti a určí z orientované úsečky velikost působící síly a zapíše výsledek charakterizuje gravitační sílu a používá vztah $F = m \cdot g$, při řešení problémů a úloh pracuje s veličinou g a její jednotkou určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil stejného i opačného směru vysvětlí, kdy dochází k rovnováze sil charakterizuje těžiště jako působíště gravitační síly působící na těleso experimentálně určí polohu těžiště využívá poznatek, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese při objasňování praktických situací objasní podstatu 1. Newt. zákona objasní podstatu 2. Newt. zákona objasní podstatu 3. Newt. zákona používá znalosti pohybových zákonů, při objasňování běžných situací i při řešení problémů	Pohyb tělesa klid a pohyb tělesa trajektorie a dráha druhy pohybu pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný rychlost rovnoměrného pohybu dráha rovnoměrného pohybu průměrná rychlost nerov. pohybu Síla, skládání sil síla a její znázornění gravitační síla a hmotnost tělesa skládání dvou sil stejného směru skládání dvou sil opačného směru rovnováha dvou sil těžiště tělesa 1. N. zákon – zákon síly 2. N. zákon – zákon setrvačnosti 3. N. zákon – zákon akce a reakce	<i>M – násobení, dělení čísel, slovní úlohy, přímá, nepřímá úměrnost grafické znázornění</i> <i>TV – pohyb člověka, rychlost (běh) – měření času, dráhy</i> <i>Z – vítr – rychlost větru – ničivá síla větru - pohyb Země ve vesmíru</i> <i>M – rýsování úseček – síl, výslednice síly</i> <i>Z – gravitační pole Země, Měsíc, příliv a odliv</i> <i>TV – těžiště člověka</i> <i>TV – využití pohyb. zákonů při sportování</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
určí rameno síly, je-li dáno působíště síly a osa otáčení používá vztah pro moment síly $M = F \cdot r$ vyjádří rovnováhu na páce a kladce objasní funkci páky a kladky v praxi objasní princip vážení na rovnoramenných vahách porovná kladku pevnou a volnou charakterizuje tlak. sílu používá vztah pro tlak $p = F:S$ při řešení problémů a úloh uvede jednotku tlaku a její násobky a díly uvede příklady, jak můžeme tlak zvětšit či zmenšit na příkladech ze života používá vztah pro výpočet tlakové síly $F = p \cdot S$ při řešení úloh využívá poznatek o tom, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem změří velikost třecí síly vysvětlí, jak lze třecí sílu zvětšit či zmenšit a popíše na konkrétních příkladech z praxe objasní podstatu Pascalova zákona a používá jej při řešení problémů a úloh objasní princip hydraul. zařízení na základě Pasc. zákona charakterizuje hydrostat. tlak, znalosti používá při řešení problémů a úloh popíše účinky grav. síly na kapalinu objasní vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do kapaliny objasní podstatu Archimedova zákona, znalosti využívá při řešení problémů určí z porovnání vztlak. síly a grav. síly, zda-li se těleso v kapalině potopí, vznáší nebo plove používá znalosti Archimed. zákona při řešení situací ze života charakterizuje atmosférický tlak objasní, jak se mění atm. tlak s nadmořskou výškou, sleduje hodnoty normálního atm. tlaku objasní princip rtuťového tlakoměru objasní pojem vztlak. síly v atmosféře a popíše praktické využití popíše funkci manometru a jeho užití vysvětlí, kdy vzniká podtlak nebo přetlak plynu v uzavřené nádobě využívá tyto poznatky při objasňování konkrétních situací v životě	účinek síly na těleso otáč. kolem pevné osy páka, rovnovážná poloha páky užití páky kladky tlaková síla, tlak tlak v praxi třecí síla měření třecí síly tření v praxi Mechanické vlastnosti kapalin tlak v kapalině, Pasc. zákon hydraul. zařízení účinky grav. síly na kapalinu hydrostat. tlak vztlak. síla v kapalině Archimed. zákon potápění, plování a vznášení stejnorod. tělesa v kapalině plování nestejnorodých těles Mechanické vlastnosti plynů atmosféra Země atmosfér. tlak měření a změny atm. tlaku vztlaková síla působící na těleso v atmosféře tlak plynu v uzavřené nádobě, podtlak, přetlak manometr	<i>M – násobení, dělení</i> <i>Bezpečnost silničního provozu</i> <i>Z – vody, vodstvo</i> <i>M – násobení, dělení</i> <i>CH – voda</i> <i>EV – základní podmínky života</i> <i>Z – atmosféra Země</i> <i>Ch – vzduch, plyny</i> <i>EV – znečištění ovzduší, exhalace, ochrana životního prostředí</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
charakterizuje zdroj světla rozlišuje zdroj světla od tělesa, které světlo pouze odráží charakterizuje bodový a plošný zdroj určí příklady optických prostředí objasní vznik stínu za tělesem vysvětlí fáze Měsíce objasní a načrtne vznik zatmění Slunce a Měsíce uvede, že rychlost světla závisí na hustotě prostředí, ve kterém se šíří (největší ve vakuu)	Světelné jevy světelné zdroje, šíření světla měsíční fáze, stín zatmění Slunce a Měsíce rychlost světla	<i>Z – Země, Slunce, Měsíc</i>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
uvede hlavní jednotku práce, její násobky a díly převádí jednotky práce používá vztah $W = F \cdot s$ pro práci při řešení problémů a úloh uvede hlavní jednotku výkonu a její násobky a díly převádí jednotky výkonu používá vztah $P = W : t$, $P = F \cdot v$ pro výkon při řešení problémů a úloh vysvětlí pojem účinnosti stroje vysvětlí, kdy má těleso pohybovou či polohovou energii a dokáže porovnat jejich velikosti, tyto znalosti užívá při řešení konkrétních situací v praxi objasní souvislost mezi konáním práce a energií tělesa užívá vztah $E = m \cdot g \cdot h$ pro polohovou energii tělesa při řešení problémů a úloh vysvětlí přeměny energií na konkrétních případech z praxe charakterizuje vnitřní energii tělesa porovná vnitřní energii těles ze znalosti teplot těles charakterizuje možnosti změny vnitřní energie a uvede příklady z praxe objasní pojem tepelná výměna a vysvětlí na	Práce, výkon, energie práce práce při zvedání tělesa kladkami výkon výpočet práce z výkonu a času účinnost pohybová energie tělesa polohová energie tělesa vzájemná přeměna energií (zákon o zachování energie) Vnitřní energie, teplo, skupenství vnitřní energie tělesa změna vnitřní energie při konání práce a při změně teploty tepelná výměna tepelné vodiče a izolanty	<i>M – výpočty, převodní vztahy</i> <i>Tv – srovnání výkonů žáků, např. při šplhu</i>	

příkladech z praxe uvede rozdíl mezi tepelným vodičem a izolantem a jejich užití v praxi charakterizuje některé z forem tepelné výměny (vedením, prouděním, zářením) a uvede příklady z praxe charakterizuje teplo jako změnu vnitřní energie při tep. výměně určí teplo přijaté, odevzdané tělesem a užívá tyto poznatky při řešení problémů a úloh vyhledává v tabulkách měrné tepelné kapacity látek uvede příklady využití energie slunečního záření rozpozná základní skupenské přeměny charakterizuje tyto přeměny v souvislosti se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek využívá uvedené znalosti při objasňování jevů v přírodě i v praxi vyhledává teploty skup. přeměn v tabulkách charakterizuje skupenské teplo tání vymezí faktory, na nichž závisí rychlost vypařování a využívá tyto poznatky při řešení problémů a úloh vymezí faktory, na nichž závisí teplota varu kapaliny a využívá tato poznatky při řešení problémů vymezí podmínky, za nichž nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu uvede vlastnosti, kterými se voda liší od ostatních kapalin ověří existenci el. pole charakterizuje el. sílu jako působení el. pole na těleso uvede jednotku el. náboje rozlišuje vodič a izolant objasní podstatu elektrostatické indukce popisuje el. pole pomocí siločar sestaví jednoduchý i rozvětvený el. obvod dle schématu uvede jednotku el. proudu, její díly, násobky změří stejnosměrný proud v obvodu ampérmetrem, zapíše hodnotu a jednotku uvede jednotku napětí, její díly a násobky změří stejnosměrné napětí, zapíše hodnotu a jednotku zná zdroje el. napětí objasní Ohmův zákon uvede jednotku el. odporu používá vztah $U = R \cdot I$ při řešení problémů a úloh určí výsledný odpor při sériovém a paralelním zapojení objasní podstatu reostatu a používá ho k regulaci proudu používá vztahy $W = U \cdot I \cdot t$, $P = U \cdot I$ při řešení úloh	teplo měrná tepelná kapacita tepelná výměna prouděním tepelné záření užití energie slunečního záření tání a tuhnutí vypařování var kapalnění sublimace a desublimace anomálie vody Elektrické jevy el. vlastnosti látek el. náboj, elektroskop vodiče a izolanty el. pole, siločáry el. pole el. proud, měření proudu el. napětí, měření napětí zdroje napětí Ohmův zákon, el. odpor sériové a paralelní zapojení, výsledný odpor reostat el. práce a energie výkon el proudu	<i>M – výpočty</i> <i>Z – Slunce</i> EV – základní podmínky života <i>CH – skupenství látek, hořlaviny</i> <i>Z, P – koloběh vody v přírodě</i> <i>M – výpočty, grafické vyjádření, přímá a nepřímá úměrnost</i>	
---	---	--	--

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
charakterizuje zdroj zvuku, šíření zvuku využívá poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, ve kterém se šíří objasní odraz zvuku a vznik ozvěny rozlišuje tón od hluku rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zvuky v životě popíše ucho jako přijímač zvuku (ochrana před nadměrným hlukem)	Zvukové jevy zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku, rychlost zvuku tón, výška tónu, hlasitost zvuku odraz zvuku, ozvěna ucho jako přijímač zvuku	<i>Př – ucho</i> <i>HV – hudební nástroje – zdroje zvuku</i>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
ověří, zda je v okolí cívky magnet. pole a znázorní průběh indukčních čar vysvětlí princip galvanometru objasní činnost elektromotoru s využitím poznatků, že magnet. pole působí na cívku s proudem uvede příklady užití elektromagnetu a elektromotoru v praxi objasní podstatu elektromagnetické indukce popíše vznik střídavého proudu charakterizuje periodu střídavého proudu či napětí a kmitočet určí kmitočet ze znalosti periody a naopak rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu popíše funkci transformátoru a jeho užití při přenosu el. energie používá s porozuměním transformační vztah při řešení úloh uvede některé nepříznivé vlivy při výrobě el. energie na životní prostředí, šetření el. energie ověří pokusně podmínky průchodu el. proudu obvodem charakterizuje el. proud jako usměrněný pohyb volně nabitých částic a objasní jeho podstatu u kovů, kapalin, plynů a polovodičů uvede příklady vedení el. proudu z běžného života z přírody (ochrana před bleskem) ovládá zásady správného používání el. spotřebičů v domácnosti	Elektromagnetické jevy magnetické pole cívky s proudem elektromagnet a jeho užití galvanometr elektromotor elektromagnetická indukce střídavý proud, vznik, střídavé napětí transformátor rozvodná el. síť vedení el. proudu v látkách – v kovech, kapalinách, plynech, polovodičích el. spotřebiče ochrana před úrazem el. proudem	<i>M – grafické znázornění, goniometrické funkce (sinus), matematické výpočty</i> <i>CH – el. proud v kapalinách, ionty</i> <i>Př – první pomoc při úrazu el. proudem, ochrana před bleskem</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zná a dodržuje bezpečnostní pravidla umí poskytnout první pomoc postiženému el. proudem charakterizuje světlo jako část elektromagnetického spektra vysvětlí zákon odrazu světla a používá ho k objasňování principu zobrazení předmětů rovin. a kulovým zrcadlem rozpozná rovinné, duté a vypuklé zrcadlo a zná jejich užití v praxi charakterizuje lom světla ke kolmici a od kolmice používá znalosti o lomu světla při objasňování principu zobrazení předmětu čočkami rozpozná spojku a rozptylku a zná jejich užití v běžném životě objasní princip zobrazení lupou a oční čočkou objasní krátkozrakost, dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi dokáže popsat jednoduché optické přístroje a jejich užití v praxi objasní rozklad bílého světla hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě objasní pojmy atom, jádro atomu, co udává protonové a nukleonové číslo charakterizuje radionuklidy, jader. záření a užití radionuklidů v praxi objasní princip štěpení jader, vysvětlí pojem řetězová reakce, popíše princip jader. reaktoru zná nebezpečí rad. záření na člověka a způsoby ochrany před ním popíše sluneční soustavu objasní střídání dne a noci, střídání ročních období popíše součásti sluneční soustavy – planety, měsíce, planetky charakterizuje hvězdy (Slunce) odliší hvězdu od planety orientuje se v mapě hvězdné oblohy	první pomoc při úrazu el. proudem Světelné jevy – odraz a lom světla světlo jako elmag. vlnění, přehled elmag. vln odraz světla zobrazení zrcadly zrcadla v praxi lom světla čočky zobrazení předmětů čočkami oko, optické vlastnosti oka optické přístroje, užití čoček v praxi rozklad světla Jaderná energie atomová jádra radioaktivita jaderné reakce, jaderná energie jader. reaktor, jader. elektrárna ochrana před zářením Země a vesmír sluneční soustava Slunce, Země, Měsíc hvězdy orientace na obloze	<i>Př – oko, vady oka, lupa, mikroskop M – geometrická optika – rýsování paprsků</i> <i>CH – atomy, nuklidy, štěpení jadra, řetězová reakce</i> <i>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> <i>D – názory na sluneční soustavu – středověk, rozvoj astronomie</i> <i>Z – slun. soustava, planety, hvězdy</i>	

5.12 CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolíná **průřezové téma** EV, důraz je kladen na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Chemie****Ročník: 8.**

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty		Poznámky
pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) rozliší fyzikální a chemický děj zná zásady bezpečné práce dovede poskytnout 1. pomoc zná tel. číslo záchr. služby, umí přivolat pomoc umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění zná příklady z praxe umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentraci zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace umí provést filtraci ve školních podmínkách umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění zná hygienické požadavky na pitnou vodu zná hlavní znečišťovatele pitné vody zná procentový obsah hlavních složek vzduchu	látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků oddělování složek směsí voda vzduch	opak. F 6 Člověk a zdraví M 2. období - koloběh vody, skupenství teplota varu, tuhnutí 2. období - význam kyslíku	EV – základní podmínky života	

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty		Poznámky
umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny zná hlavní znečišťovatele vzduchu umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma atomu umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou zná české názvy a značky prvků H, Na, K, Mg, Ca, Mn, Fe, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Hg, B, Al, C, Si, P, N, As, O, S, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak zná princip uspořádání prvků v PSP umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP zná znění a význam periodického zákona zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou určí počet atomů ve vzorci zná pojem elektronegativita umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP určí charakter chemické vazby podle elektronegativity zná význam symbolů v chemické rovnici umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.) umí zformulovat zákon zachování hmotnosti dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici umí vysvětlit pojem halogenid zná pravidla názvosloví halogenidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití NaCl umí vysvětlit pojem oxid zná pravidla názvosloví oxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO	atom, molekula, ionty chemické prvky periodická soustava prvků (PSP) chemické sloučeniny chemická vazba chemické reakce zákon zachování hmotnosti jednoduché anorganické sloučeniny halogenidy oxidy	pro dýchání a hoření potřeba čistého vzduchu pro zdraví F		

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty		Poznámky
zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid orientuje se na stupnici pH zná rozmezí pH kyselin a zásad zná pojem pH indikátor zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě umí vysvětlit pojem kyselina zná pravidla názvosloví kyselin bezokyslíkatých a kyslíkatých umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ zná zásady bezpečné práce s kyselinami zná postup ředění H₂SO₄ konc. umí poskytnout první pomoc při poleptání umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) zná pravidla názvosloví hydroxidů umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ zná zásady bezpečné práce s hydroxidy umí poskytnout první pomoc při poleptání zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů zná příklady užití neutralizace v praxi umí vysvětlit pojem sůl zná pravidla názvosloví solí umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vybrané metody přípravy solí zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna zná princip tvrdnutí malty	kyselost a zásaditost roztoků, pH kyseliny hydroxidy neutralizace solí	Př, Z Př, Z		

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty		Poznámky
zná pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině pozná redoxní reakci zná princip výroby surového železa a oceli zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozi umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl zná princip galvanického článku zná příklady užití elektrolýzy v praxi zná příklady užití galv. článku v praxi	redoxní reakce	Z - sv. naleziště rud Z - ocelářský průmysl F	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny umí poskytnout první pomoc při popáleninách zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů zná vliv produktů spalování na životní prostředí zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí	energie	Z - těžba ropy, uhlí, plynu Př - ochrana přírody		
zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený zná obecné vlastnosti uhlovodíků umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ zná pojmy alkan, alken, alkin, aren umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce $C_1 - C_{10}$ umí sestavit model uhlovodíků $C_1 - C_{10}$ umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu zná pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly	uhlovodíky			
zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny	deriváty uhlovodíků		EV – základní podmínky života	
zná význam freonů zná vlastnosti a užití teflonu	halogenderiváty uhlovodíků alkoholy, fenoly	Př - živ. prostředí Pč		

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty		Poznámky
zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu zná pojem vícesytný alkohol umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh zná podstatu alkoholového kvašení zná princip výroby destilátů zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu zná pravidla bezpečné práce zná vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny umí zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny zná pojmy monomer, polymer, makromolekula zná rovnici a podmínky fotosyntézy zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-) zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam zná podstatu diabetes umí provést důkaz glukózy a škrobu rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe zná schéma rovnice vzniku tuků zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu zná princip a význam ztužování tuků zná princip zmýdelnění umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu zná význam DNA, RNA zná faktory poškozující bílkoviny umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě	karbonylové sloučeniny karboxylové kyseliny makromolekulární chemie přírodní sloučeniny sacharidy tuky bílkoviny plasty a umělá textilní vlákna chemie v životě člověka	Ch 8 - destilace Rv Př - zelené rostliny Z - pěstování cukrovky a cukrové třtiny, bavlníku Z- papírny v ČR Př 8 Pč		

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata, kurzy, projekty		Poznámky
zná zásady zdravé výživy umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí zná rozdělení plastů podle vlastností zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití zná význam recyklace plastů zná významné chemické závody v ČR zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd. zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení zná názvy běžně užívaných hnojiv zná běžně užívané stavební materiály a pojiva		Rv, Pč, Př	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Projekty dle aktuálních možností, např.: Světová naleziště a těžba surovin, Chemické látky užívané při výrobě potravin - aditiva, přísady ap., chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán, keramika aj.)

5.13 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku – dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk příroda**:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulační jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
- vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam - dokáže roztrždit organismy do říší - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - umí vysvětlit rozdíl v stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pozná lišejník zeměpisný - - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky	Uspořádání živého světa Buňka Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Projevy života: fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin Třídění organismů Viry a bakterie, prvoci Jednobuněčné organismy: - rostliny - houby - živočichové Mnohobuněčné organismy: - nižší rostliny - houby - lišejníky - nižší živočichové (bezobratlí) - žahavci - ploštěnci - hlísti	Z - Planeta Země EV – základní podmínky života <i>Ch8-oxidace</i> <i>Př- 8.r. – roztoči a onemocnění nervové soustavy</i> <i>Ch – insekticidy</i>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
- rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše tělo žízály a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žízály v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	- měkkýši - kroužkovci - členovci - pavoukovci - korýši, - hmyz - ostnokožci	OSV/OR – sebepoznání a sebepojetí	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - zná jednotlivé taxonomické jednotky - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka	Třídění organismů Strunatci: podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby	<i>Z -rozšíření organismů, migrace</i>	-zopakovat třídění bezobratlých z 6. roč. -na konci 7.roč. umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků	- obojživelníci - plazi - ptáci	<i>D – rybníkářství v Čechách</i> EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Z – cesty ptáků</i>	rozšíření živočichů rozšíření živočichů
- vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany	Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mehorosty Kaprad'orosty - plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Ekosystém les Stavba rostlinného těla	EV - ekosystémy	rozšíření živočichů
- vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin	Krytosemenné rostliny Ekosystém louka Voda Pole		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky - žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - umí pojmenovat a popsat části tráv. soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí tráv. soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - umí pojmenovat a popsat části dých. soust. - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dých. s., prevence, zásady první pomoci - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběh. s. a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nerv. s., jejich prevence a zásady první pomoci - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci	Savci Vývoj člověka Buňky, tkáň, orgány Soustava opěrná a svalová Energie Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Soustava vylučovací Soustava kožní Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování	<i>D - vývoj člověka</i> <i>Tv-význam posilování, udržování kondice</i> <i>Ch-aerobní procesy, oxidace</i> <i>F-zákon zachování energie, přeměna energie</i> EV-vztah člověka k prostředí <i>OV - sexualita, pohlavně přenosné choroby</i> MKV – etnický původ <i>Ov - nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus</i>	pitný režim rakovina kůže reflexní oblouk

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	Pohlavní soustava Vývoj jedince Člověk a zdraví Genetika		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (руды) - rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy - popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - žák umí klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formuluje a hledá na ně adekvátní odpověď - orientuje se v základních ekologických pojmech	Země, vznik, stavba Mineralogie - nerost, hornina, krystal Třídění nerostů Petrologie - horniny Geologické děje vnitřní Geol. děje vnější Pedologie Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země Ekologie	<i>Z-planeta Země, stavba</i> <i>F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch - chem. vzorce, značky prvků</i> <i>Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě</i> Ch-působení vody ve vápencích EV – ekosystémy EV- základní podmínky života	lavinové nebezpečí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
(ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem gen, křížení, genové inženýrství	Člověk a životní prostředí Dědičnost	<i>Ch – nukleové kyseliny</i>	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6.až 9.ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvarů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států,...
- cizí jazyk: dorozumívání se ve světě

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- EV: ekosystémy; základní podmínky života; lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- EGS: objevování Evropy, světa
- MV: kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých

- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy - rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie	Úvod do zeměpisu Slunce a vesmír - za všechno může Slunce	<i>F – sluneční soustava, skupenství látek</i> <i>Čj – Galaxie x galaxie</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- aplikuje poznatky o vesmíru a o sluneční soustavě na zemské těleso - chápe kulatost planety Země - používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů a kontinentů - rozumí pojmům rovník, severní a jižní pól - orientuje se v přírodě podle Slunce, orientuje se na hvězdné obloze - hodnotí důsledky otáčení kolem vlastní osy a oběhu kolem Slunce pro praktický život na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí a pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu - charakterizuje polohu, povrch, pohyby a fáze Měsíce - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i na mapě zeměpisnou polohu jednotlivých míst - vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi - dokáže stanovit místní čas - rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh, datová mez - používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky, poměrné výšky, barev výškových stupňů - vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících - přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat - vyhledává informace z encyklopedií, různých druhů textů, statistických pramenů, fotografií, obrázků, slovníků, internetu, grafů apod. - objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky - umí popsat dno oceánu, rozumí pojmům:	Planeta Země - žijeme na planetě Zemi - proč se střídá den a noc - rok v České republice - Měsíc- přirozená družice Země - orientujeme se na planetě Zemi - místní a světový čas - od obrázku k mapě - nadmořská výška a výškové rozdíly v krajině - s mapou na školním výletě - geografické informace, zdroje dat Obecný fyzický zeměpis - nitro planety Země	<i>Př – život ve vesmíru D – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země M – jednotky vzdáleností, porovnávání velikosti planet Čj – skloňování slova glóbus</i> <i>M- polokružnice, čas</i> <i>Ov- režim dne</i> <i>M – porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země F – gravitační síla Země Ov – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den</i> <i>M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Př, D – tematické mapy Vv – estetická stránka mapy Čj – názvosloví Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině</i> <i>F- látky a tělesa, pohyb těles, síla, energie Př- neživá příroda: vznik</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
pobřeží, záliv, poloostrov, ostrov, pevninský šelf, hlubokooceánský příkop, středooceánský hřbet, oceánská pánev - objasní s porozuměním vnitřní přírodní síly působící na zemský povrch a projevující se zemětřesením, sopečnou činností a vznikem sopečných pohoří - vyhledá na fyzické mapě světa nejčastější oblasti s výskytem zemětřesení a sopečné činnosti - vyjádří základní představu o působení vnitřních přírodních sil v zemském tělese, o mechanismu litosférických desek, o vzniku a zániku zemské kůry, o vrásnění a zlomech zemské kůry, o vzniku vrásnových a kerných pohoří - popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů - objasní protikladné působení vnitřních přírodních sil a vnějších přírodních činitelů na utváření zemského povrchu - rozliší typy pohoří podle vzniku - umí na mapě najít jednotlivé příklady geomorfologických celků (roviny, pahorkatiny, vrchoviny, hornatiny, velehory) - pojmenuje složky ovzduší - zhodnotí význam kyslíku pro organismy na Zemi - určí druhy srážek - pojmenuje činitele utvářející počasí - objasní s porozuměním pojem podnebí - vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím - vymezí s pomocí mezních rovnoběžek na mapách podnebné pásy - porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa - popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře - objasní vznik větru - popíše vznik, charakter a působení hlavních pravidelných větrů na Zemi, pojmenuje je a vyhledá v mapách oblasti s jejich výskytem - zhodnotí význam pasátů a monzunů pro život obyvatel v oblastech s jejich výskytem - umí vysvětlit ničivé účinky silných větrů - popíše rozložení zásob vody na Zemi - pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě - popíše vlastnosti mořské vody - rozliší a pojmenuje pohyby mořské vody - pozná u vodního toku pramen, ústí, ramena - vyhledá v mapách příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými	- pod hladinou světového oceánu - kamenný obal Země se třese - oheň a kamení z nitra Země - jak vznikají hory - zvětrávání a činnost větru - teče voda, teče - jak vznikl povrch naší krajiny - vzduchový obal Země - počasí - podnebí - odkud a kam vanou větry - uragány , hurikány a tajfuny řadí - vodní obal Země - oceánská voda - vodstvo na pevninách - jezera, bažiny a jiné vodní nádrže	<i>a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, vývoj zemské kůry</i> <i>Inf - zdroj informací</i> <i>Ov – šetření vodou, čistota ovzduší</i> <i>M – nadmořská výška</i> <i>F – teplota, tlak, hustota, změny skupenství</i> <i>Čj – četba, synonyma – podnebí, klima</i> <i>Př- srážky, podnebí a počasí ve vztahu k životu</i> <i>EV- základní podmínky života (ovzduší)</i> <i>Ov - ochrana člověka za mimořádných událostí (živelní pohromy v důsledku atmosférických poruch)</i> <i>EV- ekosystémy</i> <i>D- vývoj mořeplavby</i> <i>F- mechanické vlastnosti tekutin</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
vodními nádržemi - rozumí pojmu bezodtoková oblast - popisuje proces vzniku horského a pevninského ledovce - vyhledá v mapách největší horské a pevninské ledovce - popisuje útvary podpovrchových vod a vznik pramenů - popisuje složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům matečná hornina, humus, eroze půdy - chápe pojem biosféra a závislost veškerých organismů na potřebných podmínkách pro život - objasní vznik různých typů přírodních krajin a pravidelnost v jejich rozmístění na Zemi - popisuje a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí a podle druhů rostlinstva a živočišstva - pojmenuje a vyhledá v mapách biosféry jednotlivá šířková (vegetační) pásma - určí orientačně geografickou polohu vegetačních pásem, popisuje v nich rostlinstvo, živočišstvo, znaky podnebí, vodstva, život lidí, zemědělskou činnost, hospodářský význam - rozumí pojmu výškové stupně, vyhledá v mapách vysoká pohoří - seznámí se s dějinami naší Země - rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin - posoudí vliv člověka na krajinu a umí popsat nejdůležitější typy krajiny - posoudí na konkrétních příkladech, jak zásahy do prostředí ovlivňují způsob života lidí na Zemi - zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách - chápe nutnost ochrany přírody - umí rozlišit přírodní katastrofy od ohrožení naší planety zásahy člověka - vyjmenuje hlavní globální problémy lidstva - používá s porozuměním pojem krajinná sféra - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- ledovce - podpovrchová voda - půdní obal Země - živý obal Země, organismy a jejich životní prostředí - tropické deštné lesy - savany - pouště a polopouště - subtropická biota - stepi a lesostepi - lesy mírného pásu - lesotundra a tundra - polární pustiny a život v polárních mořích - výškové stupně v krajině - jak se vyvíjela příroda povrchu Země - přírodní základ krajiny - ekologický a geografický přístup ke krajině - kulturní krajina - lesohospodářská krajina - zemědělská krajina - těžební a průmyslová krajina - městská krajina - rekreační krajina - chráněná území přírody - katastrofy ohrožující krajinu i lidi - globální problémy Země, změny životního prostředí - krajinná sféra Země a její části	<i>Př- geologická období, vývoj živočichů</i> EV- ekosystémy, vztah člověka k prostředí Ov - zdravý způsob života	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásích - porovná rozlohu světadílů a oceánů - popíše a srovnává členitost jednotlivých oceánů a světadílů - charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů	Úvod - světadíly a oceány	<i>M – výšečové diagramy</i> <i>D – objevné cesty</i> <i>Př – vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů</i>	
- určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	- polární oblasti	<i>D – dobývání pólů</i> <i>Př – fauna, flóra</i> <i>M – rozbor klimatodiagramu</i> <i>Čj – četba</i>	
- dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí (poloha, členitost, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, vegetační pásy, přírodní zdroje, ložiska nerostných surovin, chráněná území přírody) - provede regionalizaci světadílů, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství, porovná oblasti podle zastoupení ras - hodnotí úroveň hospodářství - posoudí příčiny konfliktů situací a hospodářského zaostávání afrických států - vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí - umí vyhledat v mapách nejvýznamnější města	Afrika - Afrika	<i>D – nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace- otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu</i>	
	- severní Afrika - Sahara - střední Afrika - jižní Afrika - východní Afrika	<i>Ov- lidská práva, vzdělání</i> <i>Ov – životní styl</i>	
		<i>Př – podmínky života na Zemi, nerostné suroviny, podmínky pro zemědělství</i> <i>Cj – různá písma</i>	
		<i>Vv – tvorba pexesa, kvarteta</i>	
- vyhledá světadíly na glóbu a mapě - určí polohu, rozlohu, členitost, povrchové útvary, podnebí, vodstvo, vegetační pásy, hodnotí nerostné bohatství - zdůvodní osobitost zvířeny - posoudí počet a rozmístění obyvatel - popíše život původních obyvatel i způsob osídlování - vyhledá a pojmenuje s pomocí mapy členské státy a teritoria Australského svazu, vybrané útvary a státy Oceánie a největší města - popíše hospodářskou úroveň Austrálie a Oceánie - určí geografickou polohu	Austrálie a Oceánie - Austrálie a Oceánie	<i>D- objevy a dobývání</i> <i>Př- rostlinstvo a živočišstvo zavlečené do Austrálie, endemité</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních světadílů - vyhledá prvky horizontální členitosti - pojmenuje a vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary - porovná podnebí a určí podnebná pásma - vyhledá toky vybraných řek - určí v mapách úmoří a vyhledá významné vodopády a velká jezera - pojmenuje a vyhledá šířková pásma a v nich rostlinstvo a živočišstvo - popíše základní etapy a události v historii osídlování Ameriky - vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti Ameriky - srovnává obyvatelstvo Ameriky podle jazyka, kultury, způsobu života a náboženství - umí vyhledat nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu - vyhledá v mapách USA, určí polohu, přírodní poměry, hospodářský a politický význam, hlavní sídelní a hospodářské oblasti - charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla - vyhledá Kanadu, Mexiko, pevninskou a ostrovní část Střední Ameriky, vybrané státy Jižní Ameriky - určí u těchto států polohu, přírodní poměry, posoudí hospodářský a politický význam, hlavní sídelní a hospodářské oblasti, charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, možnosti cestovního ruchu - určí geografickou polohu - porovná rozlohu s rozlohou ostatních světadílů - pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální členitosti, povrchové útvary, oblasti se sopečnou činností a zemětřesením - porovná podnebí v jednotlivých oblastech - určí monzunové oblasti - charakterizuje vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - pojmenuje a vyhledá v mapách šířková pásma a výškové stupně - porovná obyvatelstvo podle hustoty zalidnění, počtu obyvatel, rozšíření ras, náboženství, kultury, způsobu života - vyhledá na mapě regiony: jihozápadní Asii, monzunovou Asii (jižní, jihovýchodní a východní), střední Asii a severní Asii - u regionů a některých vybraných států určí polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, hlavní lokality s těžbou významných nerostných surovin, hospodářský a politický význam, hlavní sídelní a hospodářská střediska, kulturní a náboženské tradice, předpoklady pro cestovní ruch - určí lokality se stálým politickým náboženským a národnostním neklidem,	Amerika - Amerika - Kanada - USA- státní zřízení a přírodní podmínky - USA- lidé a hospodářství - Mexiko - Brazílie - Argentina Asie - Asie - jihozápadní Asie - jižní Asie - jihovýchodní Asie - východní Asie, Japonsko - Čína - centrální Asie - Rusko- státní zřízení a přírodní poměry - Rusko- lidé a hospodářství	<i>D- zámořské objevy</i> <i>Př- přeměna přírodních krajin a využívání přírodních zdrojů</i> <i>CJ- jazykové oblasti Ameriky- řečové dovednosti</i> <i>D- modernizace společnosti; vznik USA; úloha USA ve světě</i> <i>D- nejstarší civilizace; objevy a dobývání</i> <i>Inf - vyhledávání a zpracování informací: demografická data k charakteristice obyvatelstva Asie</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
objasní zdroje těchto napětí - vyhledá na glóbu a mapách evropský světadíl a zhodnotí jeho polohu - porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů - dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí - provede regionalizaci, vytyčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - seznámí se s mezinárodními organizacemi, vyhledá státy EU a evropské členské státy NATO - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Evropa - Evropa - jižní Evropa - Itálie a Řecko - Španělsko a Portugalsko - severní Evropa - Norsko, Švédsko - Finsko, Dánsko, Island - Estonsko, Lotyšsko, Litva - západní Evropa - Velká Británie, Irsko - Francie - země BENELUXU - střední Evropa - Německo - Rakousko, Švýcarsko - Slovensko, Polsko, Maďarsko - jihovýchodní Evropa - Rumunsko, Bulharsko - Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Makedonie, Srbsko, Černá Hora, Albánie - východní Evropa, Ukrajina, Bělorusko	EGS – objevujeme Evropu a svět <i>D- počátky lidské společnosti, křesťanství a středověká Evropa, modernizace společnosti, evropský integrační proces</i> <i>Cj – základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích</i> MKV – etnický původ	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- určí absolutní geografickou polohu České republiky - vyhodnotí relativní geografickou polohu České republiky podle různých kritérií - porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních	Poloha, státní hranice, postavení republiky ve světě - poloha	<i>M – porovnávání rozloh</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
států - - - charakterizuje stručně historii našeho státu a postavení ČR ve světě - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá geomorfologické celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo, živočišstvo, rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití, vymezí v mapách oblasti těžby surovin - zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost - vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva - srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy - posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR - vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla a určí jejich funkci - vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje a pokouší se o prognózu dalšího vývoje - rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR - charakterizuje jednotlivá odvětví průmyslu (zařazuje je do základního systému odvětvového členění průmyslové výroby, objasní základní pojmy týkající se jednotlivých odvětví, hodnotí zdroje surovin, uvádí příklady výrobků, na mapách vyhledá rozmístění nejdůležitějších závodů, uvažuje o vývozu a dovozu surovin a průmyslových výrobků, zhodnotí vliv průmyslu na životní prostředí) - zhodnotí charakter zemědělství v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd - doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu	- vývoj státního území a postavení ve světě Přírodní poměry České republiky - geologický vývoj - nerostné suroviny - povrch - podnebí - vodstvo - půdy - biota - ochrana přírody a krajiny Obyvatelstvo a sídla Hospodářství České republiky - průmysl těžební a energetický - průmysl hutní - průmysl strojírenský - průmysl chemický, gumárenský, výroba papíru a celulózy - průmysl stavebních hmot, skla, porcelánu a keramiky - průmysl spotřební - průmysl potravinářský Zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství - zemědělství - lesní a vodní hospodářství	<i>Př – geologická stavba, nerosty a horniny, vnitřní a vnější geologické procesy, půdy, podnebí a počasí</i> <i>F – atmosférické jevy</i> <i>D- historie rybníkářství</i> <i>Př- základy ekologie- ochrana přírody a životního prostředí- chráněná území přírody</i> MKV – princip sociálního smíru <i>Čj – nářečí</i> <i>M – hustota obyvatelstva</i> <i>Př- vliv osídlení na krajinu</i> <i>D - vznik prvních měst, vývoj urbanizace, nejstarší civilizace</i> <i>Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie</i> <i>D –modernizace společnosti- industrializace</i> <i>Př- fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl</i> <i>F – typy elektráren</i> Exkurze: Průmyslový závod	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- popíše skladbu a rozšíření lesních porostů - uvede základní funkce lesa - dovede určit úlohu vodního hospodářství - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy pozemní, vodní, letecké a potrubní dopravy - posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - rozlišuje výrobní a nevýrobní služby, umí vysvětlit stupňovitost služeb, uvádí příklady služeb placených státem i poskytovaných soukromým sektorem - pojmenuje podstatné podmínky a atraktivitu pro rozvoj cestovního ruchu - objasní pojmy aktivní a pasivní cestovní ruch - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu a rekreace a vyhledá je v mapách - objasní základní pojmy zahraničního obchodu: vývoz (export), dovoz (import) - pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží v ČR - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je ČR, zhodnotí jejich zaměření - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění – instituce státní správy (pověřené obce- obce s rozšířenou působností) a územní samosprávy (obce a vyšší územně samosprávné celky- kraje) - komplexně srovnává jednotlivé regiony podle vybraných kritérií: z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně, kvality životního prostředí, možnosti dalšího rozvoje a bariér, hodnotí společné znaky a specifické prvky a podmínky - hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euroregionech - vyjadřuje své názory na kvalitu jednotlivých regionů - specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti - hodnotí na základě dostupných a osvojených znalostí postavení místní oblasti v rámci státu - pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	Doprava, spoje, služby, cestovní ruch a rekreace, zahraniční obchod - doprava - spoje - služby - cestovní ruch a rekreace - zahraniční obchod Oblasti České republiky - Praha, hlavní město České republiky - Hradec Králové, Pardubice, Polabí - Ústí nad Labem, podkrušnohorské pánve a Karlovarsko - Plzeň a oblast středních a jihozápadních Čech - České Budějovice a jihočeské pánve - Liberec a oblast severních a severovýchodních Čech - Jihlava a Českomoravská vrchovina - Brno, Zlín a Karpaty na jižní Moravě - Olomouc, střední Morava a Jeseníky - Ostrava a Karpaty na severní Moravě - místní region	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí: vliv <i>D- rozvoj zemědělství v historii</i> <i>Př- vlivy zemědělství na životní prostředí</i> <i>Př- základy ekologie- organismy a prostředí</i> <i>F- pohyb těles</i> <i>Ch- přínos chemie pro dopravu</i> <i>Vp - volba povolání</i> <i>Inf - vyhledávání a zpracování informací</i> EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>D – historie regionů</i> <i>Ch – průmysl regionů</i> <i>Čj – významné osobnosti</i> <i>M – práce s daty</i> <i>Př - krajina, stav přírody</i> <i>D – historie místní oblasti</i> <i>Čj – významné osobnosti</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje a srovnává demografické ukazatele (přirozený přírůstek, délku života, hustotu zalidnění, přelidnění v některých částech světa, migraci) - popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací, vysvětlí pojem urbanizace, konurbace, problémy měst - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu - rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství států v jednotlivých složkách - pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství (zemědělství, lesního a vodního hospodářství, průmyslu, dopravy, služeb cestovního ruchu) - posoudí problémy související s jednotlivými hospodářskými činnostmi - chápe nutnost spolupráce ve všech oborech hospodářství, uvádí příklady - hodnotí příčiny vyspělosti a zaostalosti jednotlivých oblastí světa z hospodářského hlediska - orientuje se na politické mapě světa - uvede znaky, ve kterých se státy shodují nebo odlišují - charakterizuje svrchovanost státu, uvádí příklady závislých území - vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických kritérií a podle společenských a hospodářských kritérií - pojmenuje a vyhledá v mapách největší a nejlidnatější státy světa - objasní pojem státní hranice, uvádí kritéria členění, příklady - umí charakterizovat správní členění států a uvádí příklady členění státu na menší územně správní celky - uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení	Společenské a hospodářské složky v krajině - lidé na Zemi - světové hospodářství - zemědělství, rybolov, lov, lesní a vodní hospodářství - průmysl - doprava a spoje - služby obyvatelstvu - cestovní ruch - světový trh a mezinárodní obchod Politická mapa dnešního světa - společné a odlišné znaky států - svrchovanost státu - poloha a územní rozloha států - státy světa podle původu a počtu obyvatel - průběh a tvar státních hranic - státy světa podle správního členění	<i>Př – lidská populace, lidské rasy, podvýživa, hlad, HIV</i> <i>D – počátky lidské společnosti, křesťanství a středověká Evropa</i> OSV/SR – poznávání lidí <i>Ov - rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa- city x slum</i> <i>Ov – konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl</i> <i>Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory</i> <i>F – parní stroj, typy elektráren, jaderná reakce, rychlost dopravních prostředků</i> <i>Pč – suroviny pro přípravu pokrmů</i> <i>Inf – zdroj informací</i> <i>M – zpracování statistických údajů</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- vysvětlí rozdíl mezi demokracií a diktaturou, - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě a příklady přežívajících totalitních režimů - jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských, vojenských a politických organizací a integrací, uvádí příklady jejich členů a zaměření - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje - pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě - objasní obecné příčiny ozbrojených konfliktů - zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů, uvede konkrétní příklady postupů - vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - chápe potřebu šetřit a chránit přírodní bohatství naší planety - rozumí pojmu ekosystém, ekologie, geobiom, uvádí konkrétní příklady - používá s porozuměním pojem krajinná sféra - rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajín, uvede konkrétní příklady - posuzuje působení přírodních krajínotvorných procesů, vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností, vliv člověka na krajinu a životní prostředí - uvádí a popisuje na příkladech v místní krajině vztahy mezi jednotlivými složkami přírodní krajiny - zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách - popíše činnost lidí v jednotlivých typech přírodních krajín - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení - zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - vyhodnotí společné a rozdílné aspekty v životním prostředí venkova a měst - zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti	- státní zřízení a formy vlády - státy světa podle politického systému a podle politické moci - politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN - odlišný stupeň rozvoje států - ohniska politických, mezinárodních a náboženských konfliktů - nové státy na mapě světa Krajina a životní prostředí - Země- osamělá kosmická loď ve vesmíru - ekosystémy planety Země - přírodní krajina - kulturní krajina - světový ekologický problém- oceán - znečištění atmosféry - ničení tropických deštných lesů - kyselý déšť - přelidnění a hlad	<i>Ov- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce</i> <i>D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států</i> <i>Cj – zdroj informací</i> <i>Inf – zdroj informací</i> EV- ekosystémy <i>Inf – zdroj informací</i> <i>Př- základy ekologie</i> <i>Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselý dešť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza</i> <i>Ch – skleníkový efekt, kyselý dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie</i> <i>pitná voda – znečištění</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- objasní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů ve světě a posoudí nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů s ohledem na další vývoj a rozvoj potřeb lidské společnosti - zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva - objasní na konkrétních příkladech funkce a role velkoplošných i maloplošných chráněných území přírody v Česku, v Evropě i v mimoevropských regionech a lokalizuje je na mapách - osvětlí faktory udržitelného života, resp. rozvoje lidské společnosti a hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí platné pro každého člověka na lokální i globální úrovni - ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a s dalšími materiály při vyhledávání informací - pracuje s azimutem, směřuje podle něho pohyb v terénu - pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky, situační plány a schématické náčrtky pochodové osy - pracuje s porozuměním s jízdními řády - aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech. - zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky, a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo	- národní parky - cíl- trvale udržitelný rozvoj Praktická topografie - orientace v krajině - praxe s mapami a atlasy - azimut - situační náčrtky a plány v krajině, pozorování krajiny - práce s jízdními řády Bezpečnost při pohybu a pobytu v přírodě Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelné pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí	<i>D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času</i> <i>F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky</i> <i>Ov – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami, řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj</i> <i>Př – příroda v místní krajině – stav, ochrana, ohrožení zdraví a života člověka</i> <i>M – měřítko, poměr</i> <i>Vv – náčrtky, plány</i> <i>Tv- turistika a pohyb v přírodě</i> <i>EV- vztah člověka k prostředí</i>	

5.15 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

- **organizace** - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.
- **průřezová témata** – v tomto předmětu jsou realizována tato: EGS, MKV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení zřetelně vyslovuje zná význam not rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný umí vytleskat rytmus podle vzoru rozlišuje krátké a dlouhé tóny	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas)	<i>hudba provází výuku ČJ, M (Jedna, dvě ..) i Prv (Prší, prší)</i>	
učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek,	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (ozvěna)		
provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
pozná a zazpívá vybrané vánoční koledy pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku seznámí se s varhanní hudbou pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	Poslechové činnosti -kvality tónů -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		

Nabídka poslechových skladeb: Hymna ČR
ukolébavky, vánoční koledy a písně
A. Vivaldi: Čtvero ročních období
O hluchém bubnu
Jak se kontrabas zamiloval

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč rozlišuje noty, pomlky, takty umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje umí zazpívat vybrané vánoční koledy pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola umí užívat dětské hudební nástroje umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem rozlišuje umělou a lidovou píseň seznámí se s vybranými skladbami klasiků	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla Vv - ilustrace Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice	

Ročník: 3

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí vytleskat a taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt umí pojmenovat notovou osnovu rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii seznámí se s hymnou ČR naučí se zpívat vybrané písně dbá na správné dýchání	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok	
rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad umí doprovázet na rytmické nástroje	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace	Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice	
rozliší rytmus valčíku a polky umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) umí pohybově vyjádřit hudbu	Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	EGS - Evropa a svět nás zajímá	
pozná B. Smetanu a A. Dvořáka zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka poslechem rozezná hudební nástroje poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní	Poslechové činnosti -kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
učí se další písně dbá na správné dýchání zná pojmy repetice, houslový klíč umí napsat houslový klíč rozlišuje délky not a umí je zapsat pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít zná stupnici C dur (názvy not) rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí doprovodí písně na rytmických nástrojích rytmizace říkadel umí pohybově vyjádřit hudbu pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi zná jména oper B. Smetany zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka poslouchá vybrané skladby pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písni ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlase písně) -intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) -grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) -grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) Poslechové činnosti -kvality tónů -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) -hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) -interpretace hudby (slovní vyjádření)	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice	

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
pozná smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení pozná basový klíč čte noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie seznámí se s krajovými lidovými tanci umí taktovat čtyřčtvrteční takt zná původ státní hymny umí pohybově vyjádřit nálady seznámí se s relaxací umí jednoduché dvojhlasé písně naučí se vybrané písně J. Uhlíře a k. Šípa dbá na správné dýchání doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje poslouchá vybrané skladby poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje pozná varhanní hudbu pozná vánoční hudbu a vánoční koledy pozná trampské písně	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) -dvojhlas a vícehlas (dvojhlasé písně) -intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) -grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) -grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) Hudebně pohybové činnosti -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) -pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) -orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) Poslechové činnosti -kvality tónů -vztahy mezi tóny -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) -hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) -interpretace hudby (slovní vyjádření)	<i>Tv – pochod taneční krok</i> <i>Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba</i> <i>Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice</i> MDV - vnímání autora mediálních sdělení MKV - etnický původ	

Nabídka poslechových skladeb: L. Janáček – Říkadla, Lašské tance
B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast
A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa
W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet
Händel – Vodní hudba
J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert

Nabídka pro nácvik písní: Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Tři tamboři, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Cestu znám jen já, Ukolébavka pro dcerku, Měsíček svítí, Sívá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, trampské písně

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Časová dotace v jednotlivých ročnících je stanovena učebním plánem.

Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Umění a kultura vzdělávacího oboru Hudební výchova stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svěbytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost interpretovat hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Konkrétní postup ve vyučování si vytváří učitel podle úrovně hudebního rozvoje jednotlivých žáků a podmínek v učebně. Učitel má možnost doporučené činnosti dále doplňovat, dotvářet a rozvíjet. Předpokládá se, že si učitel vypracuje vlastní časově tematický plán, doporučuje se některá témata se společnými prvky vhodně a funkčně propojovat. Do výuky jsou zařazovány návštěvy koncertů, hudební představení, besedy a poznávací exkurze. Výuka probíhá většinou v učebně Hv..

Předmětem prolíná průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli obecně používaným termínům hudební oblasti a dovedli s nimi zacházet,
- umožňujeme žákům získat přehled v oblasti umění a prožitky z tohoto oboru lidské činnosti intenzivněji prožívat.

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- vedeme žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak aby svůj názor byli schopni obhájit,
- předkládáme žákům dostatek estetických zážitků a poskytujeme dostatečné množství prostoru k uvědomění si, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- vedeme žáky k vnímání a využívání i mimojazykového vyjadřování,
- poskytujeme žákům prostor k jejich vlastnímu hudebnímu a pohybovému projevu.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- žáci spolupracují ve skupině,
- se učitelé a žáci podílejí na utváření příjemné atmosféry ve třídě a na hudebních akcích,
- respektujeme názory žáka a podporujeme jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- respektujeme přesvědčení druhých, oceňujeme naše tradice a kulturní dědictví,
- projevujeme pozitivní postoj k hudebním dílům a smysl pro hudbu a tvořivost,
- vedeme žáky k zapojení do hudebních aktivit.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

- využíváme získaných hudebních znalostí a zkušeností k vlastnímu rozvoji žáka a jeho přípravě na budoucnost.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - seznámí se s obdobím baroka a klasicismu	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní - vánoční koledy Instrumentální činnosti - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orfovy nástroje Poslechové činnosti - poznávání hud. nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera - poslech skladeb - Opera – nově vzniklá hud. forma - symfonie - koncert	OSV/OR - psychohygiena <i>D – vznik křesťanství</i> <i>TV – činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový</i> <i>D, Vv – baroko, klasicismus</i> EGS – objevujeme Evropu a svět	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- seznámí se s vybranými skladbami - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlasu - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy	Vokální činnosti - intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	<i>Vv – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu</i>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně - při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby - zařadí skladbu do příslušného období - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých	Vokální činnosti - lidové a umělé písně - o dynamika - o melodie - o rytmus - výběr písní různých období Poslechové činnosti Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu Výběr poslechových skladeb různých období - kánon a fuga - sonátová forma - symfonie - kantáta, oratorium - orchestr - muzikál Instrumentální činnosti a pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku.	<i>Vv, Čj, D</i> MV – vnímání autora mediálních sdělení	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písňe - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord - zná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a molovou stupnici - umí zazpívat lidový dvojhlas - seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písňe - postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozliší základní vlastnosti tónu sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - umí pojmenovat vybrané hudební formy - tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písňi - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě Poslechové činnosti - poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - Baroko – Bach, Handel - Romantismus – Chopin, Verdi - jazz, swing, rock and roll - country, rock - populární hudba - vážná hudba Instrumentální činnosti - Hud. projekt k příležitosti vánočních oslav: pásmo reprodukováne hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby - Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - ragtime – synkopický rytmus - swing, boogie woogie, blues Hudebně pohybové činnosti	ČJ EGS – objevujeme Evropu a svět OSV/OR - kreativita MV – vnímání autora mediálních sdělení Čj, D, Vv	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku. - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - džajv, cha-cha - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc	<i>D, Čj, Vv</i>	

5.16 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato **průřezová témata**: OSV, EGS, MKV, EV, MV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci
- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami umí míchat barvy dovede používat různé druhy štětců dle potřeby rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) zvládne prostorovou techniku a rozfukávání barev rozliší teplé a studené barvy zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“ tvaruje papír zvládne koláž, frotáž umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. děti zvládnou použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil	malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Goethův kruh kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání ilustrátoři dětské knihy utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby	OSV/SR – kooperace a kompetice (1. a 2. roč.) EGS – objevujeme Evropu a svět (2. roč.) EV - ekosystémy (1. roč.) Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ... Čj - čtení	Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. - 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy komunikuje o obsahu svých děl prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod. pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a další žák si vytvoří škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh. Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. Grafické techniky – tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů Další techniky – koláž, frotáž, základy ikebany Ilustrátoři dětské knihy	MKV- etnický původ (5. roč.) EV – vztah člověka k prostředí (4. a 5. roč.) MV – stavba mediálních sdělení (4. a 5. roč.)	Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu výtvarná výchova – 2. stupeň

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

1. Rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování vlastní osobnosti
2. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
3. Přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
4. Užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informační a komunikačních technologií

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
8. a 9. ročník - 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, keramické dílně, v učebnách výpočetní techniky, jiných učebnách školy nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, galerie, výstavy, muzea)

Výchovné a vzdělávací postupy pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé a dlouhodobé projekty)

Kompetence k učení

- při teoretických zaměřených hodinách vytvářet materiály pro další učení
- během tvorby rozpoznávat vlastní pokroky a zpětně si uvědomit problémy, které souvisely s vlastní realizací
- individuálním přístupem k žákům maximalizovat šanci prožít úspěch
- podněcovat k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- umožňovat ve vhodných případech realizovat vlastní nápady
- účast v různých soutěžích
- vytvářet takové situace směřující k radosti z učení

Kompetence k řešení problémů

- předkládat dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů, souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- rozpoznat výtvarný problém a hledat nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- vyjádřit vlastní názor, vhodnou formou ho obhájit a respektovat názor druhých
- podporovat přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- podporovat komunikaci s jinými školami

Kompetence sociální a personální

- respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- schopnost sebehodnocení

Kompetence občanské

- prezentovat výsledky své práce na výstavách a účastnit se výtvarných soutěží
- při propagaci školních akcí vytvářet plakáty, upoutávky k prezentaci školy
- podporovat občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- koncentrace na pracovní výkon, kvalitní dokončení a dodržování vymezených pravidel
- vytvářet pozitivní vztah k manuálním činnostem
- doplňovat výuku o praktické exkurze a výstavy

Průřezová témata:

OSV – kultura ducha a těla (kreativita, smyslové vnímání), člověk a svět práce (kooperativní dovednosti)

EV- člověk a příroda (pozorování a vnímání přírody, příroda a emoce, ekologie)

MV - tvorba mediálních sdělení

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6. – 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
-umí vybírat a samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů, uplatňuje zkušenosti z vlastního vnímání, z představ a poznání.	kresebné studie – linie tvar objem jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	OSV/OV – kreativita (6.roč.) <i>Hv – rytmus, melodie</i> <i>Čj – ústní lidová slovesnost, pohádky</i> <i>M – geometrie</i> <i>D – historické slohy</i> <i>Př – biologie člověka</i> <i>Inf</i> MV – vnímání autora mediálních sdělení	Ilustrace Kalendář Koláž, rozfoukávaná tuš
-uplatňuje zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem.	rozvíjení smyslové citlivosti prostorová tvorba		
-správně užívá techniku malby, míchání barev.	malba teorie barev tvarová a barevná kompozice.		
-je schopen vyjádřit a jednoduše zachytit svět kolem sebe.	subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci .		
-je schopen vystihnout proporce lidského těla	lidská figura, tvarová stylizace		
-seznamuje se s kulturou pravěku, starověku a středověku.	dějiny umění pravěku, starověku a středověku		
-výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům i svátkům.	dekorační práce, využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů tematické práce, Vánoce, Velikonoce, roční období – dekorativní předměty, výzdoba interiéru.		
-užívá metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace	subjektivní vyjádření fantastických představ s využitím různorodých materiálů, výtvarných postupů a metod současného výtvarného umění		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8. – 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
-uplatňuje osobitý přístup k realitě -je schopen vnímat, analyzovat a výtvarně vyjádřit svět kolem sebe -užívá postupy perspektivy	kresba – variace, techniky základní principy perspektivy a kompozice	OSV/SR – kooperace a kompetice (8. a 9. roč.) EV- vztah člověka k prostředí (9. roč.)	Figura Zátiší Portrét Kresba v plenéru Proměny všedních předmětů Figura Krajina Interpretace uměleckých děl Reklama Plakát Fotografie
-orientuje se v grafických technikách	grafické techniky	MV - tvorba mediálních sdělení (8. roč. a 9. roč.)	
-orientuje se v oblasti výtvarné kultury a poznává trendy současného umění -citlivě vnímá uměleckou i mimouměleckou skutečnost	práce s uměleckým dílem kultura renesance, baroka, klasicismu moderní umění a současné výtvarné tendence	MV – tvorba mediálního sdělení (8. a 9. roč.) <i>M – geometrie, Př – rostliny, zvířata</i>	
-prakticky využívá výtvarných výrazových prostředků - poznává sám sebe prostřednictvím výtvarných technik	tematické práce – Vánoce, Velikonoce, roční období, osobnost...	<i>Čj –exlibris, ilustrace</i> <i>Čj, D – renesance, baroko, klasicismus a moderna</i>	
- rozvíjí a uplatňuje estetické cítění, využívá dekorativních postupů	písmo a užitá grafika	<i>Hv, Čj – lidová slovesnost</i> <i>Z</i> <i>Inf</i>	
- zobrazuje vlastní fantazijní představy, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi	práce s netradičními materiály		
- používá správně techniky malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy -je schopen expresivně používat barvy	malba – techniky a objemové vyjádření námětu barvami	<i>Př</i> <i>Tv – pohyby těla, sportovní disciplíny</i> <i>Ov</i>	
- dokáže používat některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií	počítačová grafika a práce s internetem	<i>Inf</i>	

5.17 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

- je realizována v 1. - 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata – v tomto předmětu je realizována: EV

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE PRO ROZVOJ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKŮ

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů - uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím. Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair-play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo zná techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdrav	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	EV - vztah člověka k prostředí	

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích zvládne přihrávku jednou rukou, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe nebo družstvo jedná v duchu fair play zná techniku hodu kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky zvládne kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách provádí přetahy a přetlaky projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování zásady jednání a chování – fair play základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu		

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng rozlišují míč na basketbal a volejbal učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 60 m zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy-komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti	<i>Prv – držení těla</i> <i>Čj – přesné vyjadřování</i> <i>Prv – bezpečnost</i> <i>Prv – komunikace lidí význam pravidel</i> <i>M – měření délky bodové hodnocení</i> <i>Vv – sport. nářadí</i>	

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s dětským aerobikem seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	a koordinace pohybu základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, rúpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play	<i>Prv – zdraví</i> <i>Hv – rytmus, melodie</i>	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy- komunikace v TV		

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblík rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla her a řídí se jimi (vybíjená, přehazovaná) zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 300 m zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu	bezpečnost při sportování základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play výchova cyklisty-dopravní hřiště		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmět. vztahy Kurzy Projekty	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje cvičí podle jednoduchých nákresů, popisu cvičení dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a	příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy - komunikace v TV bezpečnost při sportování základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových her		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmět. vztahy Kurzy Projekty	Poznámky
řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe, družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 400 m a 800 m zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů. umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – žebřiny, lavičky apod. provádí kondiční cvičení s plnými míči projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play		

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele
- internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,...)

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, vzájemná pomoc a respekt, ochranu přírody při sportu	Atletika Běh vytrvalostní Rychlý běh Běh přes nízké překážky Skok do dálky Skok do výšky-flop při vhodných podmínkách Hod kriketovým míčkem, granátem Gymnastika Akrobacie-kotoul, přemet, rovnovážné pohyby Hrazda-výmyk, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet Kruhy- překot vzad, svis vznesmo, střemhlav Švédská bedna, koza- přeskoky- skrčka, roznožka Šplh- bez přírazu, s obměnami Rytmická a kondiční gymnastika- polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry-vybíjená, přehazovaná, florbal, fotbal, basketbal, ringo (freesbee) Pobyt v přírodě-přespolní běh, zdolávání přírodních překážek Bruslení - jednoduchý skok, LH hra Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Historie a současnost sportu (OH)	OSV/OR – seberegulace a sebeorganizace Z, D, Př	Fotbalové hřiště TJ Komárov tělocvična tělocvična tělocvična, terén Dle podmí- nek

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika Běh vytrvalostní Rychlý běh Běh přes nízké překážky Skok do dálky Skok do výšky-flop při vhodných podmínkách Hod kriketovým míčkem, granátem	OSV/SR – kooperace a kompetice	Fotbalové hřiště TJ Komárov tělocvična
zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kruzích	Gymnastika Akrobacie-kotoul, přemet, rovnovážné pohyby Hrazda-výmyk, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet Kruhy- překot vzad, svis vznesmo, střemhlav Švédská bedna, koza- přeskoky-skrčka, roznožka Šplh- bez přirazu, s obměnami		tělocvična
dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond			
zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku	Rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		tělocvična,
zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Úpoly -střehové postoje, pády stranou, vzad		terén hory
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km	Sportovní hry -vybíjená, přehazovaná, florbal, fotbal, basketbal, ringo (freesbee) Pobyt v přírodě-přespolní běh, zdolávání přírodních překážek		Zimní stadion Hořovice Dle podmínek
zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH	Bruslení - jednoduchý skok, LH hra		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, vzájemná pomoc a respekt, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu (OH)		

Ročník: 8.

188

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy	Atletika Běh vytrvalostní Rychlý běh Běh přes nízké překážky Skok do dálky Skok do výšky-flop při vhodných podmínkách Hod kriketovým míčkem, granátem Vrh koulí-zlepšování techniky	<i>Př, F</i>	Fotbalové hřiště TJ Komárov tělocvična
zvládá přemet vpřed, cvičební prvky na hrazdě i kružích dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Gymnastika Akrobacie-kotoul, přemet, rovnovážné pohyby Hrazda-výmyk, přešvihy únožmo ve vzporu, podmet Kruhy- překot vzad, svis vznesmo, střemhlav Švédská bedna, koza- přeskoky- skrčka, roznožka Šplh- bez přirazu, s obměnami	<i>Hv</i> <i>D, Př, Z, M, F, Ch</i>	tělocvična tělocvična
zvládá jednoduché taneční kroky, tančí se žákem opačného pohlaví používá správnou techniku uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Rytmická a kondiční gymnastika- polkový krok Úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad Sportovní hry-vybíjená, přehazovaná, florbal, fotbal, basketbal, ringo (freesbee)	<i>Př, F</i>	tělocvična terén příroda, školní výlety
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km	Pobyt v přírodě-přespolní běh, zdolávání přírodních překážek		
zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH	Bruslení - jednoduchý skok, LH hra		
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu předvídá možná nebezpečí úrazu a přízpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		Zimní stadion Hořovice Dle podmí- nek
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, vzájemná pomoc a respekt, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu (OH)		

5.18 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět
- v 6. a 7. ročníku - 1 vyučovací hodiny týdně

Vzdělávací oblast předmětu výchova ke zdraví

Vzdělávání je zaměřeno na

- chování podporující zdraví
- pozitivní ovlivňování zdraví, způsob jeho ochrany
- na důležité hygienické, stravovací, pracovní i jiné návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- seznámení s riziky, která ohrožují zdraví
- předcházení úrazům
- uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Vzdělávací obor vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví, učí je být odpovědný. Prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Obsahuje i výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti

Vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot

6. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová t. Projekty Kurzy	Poznámky
- charakterizuje základní složky potravy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - uplatňuje v rámci svých možností zásady zdravého stravování - orientuje se v údajích o složení potr. výrobků - kriticky posoudí reklamu na potraviny z hlediska její věrohodnosti - vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků a médií a uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - zdůvodní význam pohybu pro život - uplatňuje zásady osobní a intimní hygieny s ohledem na zdravotní hlediska - uvede rizika vzniku rakoviny kůže a vhodnou prevenci - projevuje odpovědný vztah k sobě samému - na základě sebereflexe dokáže lépe sestavit obraz sebe sama - vyjádří vlastní názor a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství	Výživa a zdraví Potrava a látková výměna, složení jídel a nápojů Jak lidské tělo zpracovává živiny, anatomie a fyziologie Zásady zdravého stravování Pitný režim Složení stravy, jedy ve stravě Zvyky a doporučení, sůl, vitamíny, plnohodnotná strava Manipulativní reklama a informace Reklamní vlivy, komerční reklama na potraviny Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci Složky zdraví, základní lidské potřeby, jejich hierarchie Tělesná a duševní hygiena Pohyb, kostra, klouby, svaly Význam pohybu pro zdraví Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim Otužování, moderní lidé a sport Zásady osobní a intimní hygieny, kůže, vlasy, pleť Kult slunce a rakoviny, solária Režim dne Sebepoznání a sebepojetí Vztah k sobě samému, vztah ke druhým Zdravé a vyrovnané sebepojetí Utváření vědomí vlastní identity Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace Respektování sebe i druhých, přijímání názoru, empatie Chování podporující dobré vztahy Dopad vlastního jednání a chování	Př EV-PROS Z, cizí jazyky Př Tv – zájem o sport OSV/OR-POJ	

Výstup	Učivo	Mezipředmět . vztahy Průřezová t. Projekty Kurzy	Poznámky
- dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - dokáže zaujímat hodnotové postoje s ohledem na společenský a prosociální kontext - uvědomuje si nutnost norem v soužití s druhými lidmi - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) - zná systém svých sociálních rolí - získá představu o významu rostlin a jejich ochraně, rovnováze v ekosystému - zdůvodní možnosti využití léčivých rostlin - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - obhájí příklady pozitivních životních cílů jako protiargument zneužívání návykových látek - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje naučená pravidla bezpečného chování a osvojené sociální dovednosti při kontaktu s vrstevníky, neznámými lidmi - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - ovládá a v běžném životě uplatňuje pravidla bezpečného silničního provozu - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování Vztahy ve dvojici Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy Manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Auto-destruktivní závislosti Léčivé rostliny včera a dnes, zneužívání rostlin Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování – alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky, předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání Návykové látky Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek Bezpečné chování Komunikace s lidmi, pohyb v rizikovém prostředí Konfliktní a krizové situace Ochrana člověka za mimořádných okolností Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při činnostech Bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, vč. zvládání agresivity Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Zdravotní preventivní a lékařská péče Odpovědné chování (úrazy, život ohrožující stavy)	Př Z	

7. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- uplatňuje ve svém denním režimu zásady zdravého stravování - rozhoduje se ve prospěch zdravých pokrmů - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vyvozuje z osvojených poznatků osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - dokáže sestavit osobní pohybový režim - uplatňuje pohyb jako preventivní ochranu zdraví a předcházení obezity - orientuje se v nabídce různých sportovních aktivit - vysvětlí souvislost mezi tělesným a duševním zdravím - objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří, uvědomuje si význam, zvláštnosti a rizika jednotlivých etap - respektuje změny v období dospívání, - vhodně na ně reaguje, chápe význam tohoto období, uvědomuje si rizika a ví, jak se proti nim chránit - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - umí využívat v praxi poznatky o psychohygieně - uvědomuje si důležitost relaxace, ví kde a jak vyhledat pomoc při problémech - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, sekt a uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Výživa a zdraví - Životní podmínky a způsob stravování - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - Význam živočišné výroby, genetika v pěstování - Výživa ze zkumavky, rychlá kuchyně, instantní jídla - Zubní kazy, cukr, čokoláda - Poruchy příjmu potravy, diety Podpora zdraví a její formy - Prevence a intervence, kvalita prostředí a chování jedince Podpora zdravého životního stylu - Programy podpory zdraví Podpora zdraví v komunitě - Programy podpory zdraví Tělesná a duševní hygiena - Pohybové aktivity, nedostatek pohybu Duševní zdraví Dětství, puberta, dospívání - Tělesné, duševní a společenské změny Stres a jeho vztah ke zdraví - Kompenzační, relaxační, regenerační techniky - Posilování duševní odolnosti Psychohygiena - Sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu - Hledání pomoci při problémech Manipulativní reklama a informace - Působení sekt	VDO – občanská společnost a škola Př, Ch – <i>drogová závislost</i> Tv – zájem o sport	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
– uvědomuje si důležitost sebeovládání pro sociální interakci a komunikaci – dokáže zvládat problémové situace a vyrovnat se s frustrací – hlubší sebepoznání dokáže využít pro vytvoření vyrovnaného sebepojetí a zdravého sebevědomí – projevuje odpovědné chování v rizikových situacích – uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí – rozlišuje choroby běžné a infekční, aktivně se proti nim brání – uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami – svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá pomoc – zdůvodní význam očkování – vymezí bezpečný způsob chování u nemocí přenosných pohlavním stykem – vymezí životní styl a jeho pozitivní a negativní dopady na zdraví člověka – dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky – uvede význam preventivní léčebné péče – uvede zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek a léků, vysvětlí škodlivost dopingu na lidský organismus	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání - Zvládání problémových situací - Stanovení osobních cílů, kroky k jejich dosažení Ochrana člověka za mimořádných okolností - Základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí - Ochrana zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech, využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí - Základy první pomoci - Terorismus Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami - Prevence infekčních nemocí, očkování - Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - Bezpečné způsoby chování (HIV/AIDS, hepatitida) - Rizika cest do vzdálených zemí Chronická onemocnění, úrazy Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami Civilizační choroby Zdravotní rizika, preventivní a léčebná péče prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění Auto-destruktivní závislosti - Návykové látky, zneužívání léků, patologické hráčství - Trestná činnost, doping ve sportu	Z – mapa světa	

– uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole, mimo ni a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým – uvědomuje si práva každého jedince na osobní svobodu a vlastní identitu – uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s různými formami násilí, zneužívání, kriminality a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování, – uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (komunita, rodina) z hlediska prospěšnosti zdraví – v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování – uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (komunita, rodina) z hlediska prospěšnosti zdraví – umí užívat dovednosti vést dialog, přijímat názory druhého, využívá dovednosti asertivní komunikace – projevuje odpovědný vztah k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce jedná kreativně v mezilidských vztazích, klade důraz na stanovení sociálních cílů	Skryté formy a stupně individ. násilí a zneužívání – Šikana, jiné projevy násilí – Sexuální kriminalita, sex. zneužívání dětí – Komunikace se službami odborné pomoci – Kriminalita mládeže Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – Předčasná sex. zkušenost, těhotenství, rodičovství – Poruchy pohlavní identity – Zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – Aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace – Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – Aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace – Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení Morální rozvoj – Dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a sociální chování	OSV/OR-POJ Př, Ch – drogová závislost	
---	---	---	--

5.19 PRAKTICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět praktické činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Předmětem prolínají **průřezová témata**, zejména Osobnostní a sociální výchova a Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru	práce s drobným materiálem - papír	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)	koláž
dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem - přírodniny		
umí stříhat textil a nalepit textili	práce s drobným materiálem - textil		
dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici	konstrukční činnosti		
zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	pěstitelské činnosti		
zná základy správného stolování a společenského chování	příprava pokrmů		
		kolektivní práce práce ve skupinách	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil naučí se zadní steh umí přišít knoflíky umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	práce s drobným materiálem - papír, karton práce s drobným materiálem - přírodniny práce s drobným materiálem - textil konstrukční činnosti pěstitelské práce	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) EV - základní podmínky života	nácvik zadního stehu na čtvrtce textilní koláž kolektivní práce zasetí velikonočních o osení

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. - papír a karton - přírodniny	OSV/SR – kooperace a kompetice Vv , prvouka EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze.

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
materiál pracuje podle slovního návodu nebo předlohy umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil naučí se zadní steh umí přišít knoflíky umí slepit textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek dovede sestavovat stavebnicové prvky umí montovat a demontovat stavebnici zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování orientuje se v základním vybavení kuchyně chová se vhodně při stolování připraví tabuli pro jednoduché stolování připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- textil Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi. Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti. Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.		kolektivní práce zasetí velikonočního osení práce ve skupinách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat vytváří prostorové konstrukce seznámí se se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic udržuje pořádek na pracovním místě zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	Práce s drobným materiálem- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků -papír a karton -přírodniny -textil	OSV/SR – kooperace a kompetice Vv, Přv EV-vztah člověka k prostředí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze (dle svých	

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky-pracuje podle slovního návodu, předlohy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze zná základy péče o pokojové květiny zná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi-plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem Pěstitelské činnosti-základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	schopností a možností) Vv OSV/MR – hodnoty, postoje, praktická etika	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat vytváří prostorové konstrukce seznámí se se základy aranžování a využití samorostů seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic	Práce s drobným materiálem-vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků -práce s papírem a kartonem -práce s přírodninami	OSV/SR – kooperace a kompetice kolektivní práce EV - vztah člověka k prostředí	

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný seznámí se s látáním a tkaním zná rozdíl mezi osnovou a útkem umí háčkovat udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze montuje a demontuje stavebnici dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze zná základy péče o pokojové květiny zná rozdíl mezi setím a sázením zná množení rostlin odnožemi a řízkováním seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi vede pěstitelské pokusy a pozorování umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně zná pravidla správného stolování a společenského chování dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	-práce s textilem Konstrukční činnosti -práce se stavebnicí (plošnými konstrukcemi, prostorovými) -práce s návodem -práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem Pěstitelské činnosti -základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů -základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze (dle svých schopností a možností) Vv	Nabídka pro další činnosti: práce se dřevem - vypalování do dřeva, konstrukce ze špejlí práce s kovem - tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování

PRAKTICKÉ ČINNOSTI – 2.stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět praktické činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9.roč. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.

V 6. roč. jsou zařazeny tematické okruhy: - Pěstitelské práce a chovatelství

- Práce s technickými materiály

V 7. roč. jsou zařazeny tematické okruhy: - Provoz a údržba domácnosti

- Pěstitelské práce a chovatelství

V 8. roč. jsou zařazeny tematické okruhy: - Práce s technickými materiály

- Svět práce

V 9. roč. jsou zařazeny tematické okruhy: - Provoz a údržba domácnosti

- Svět práce

Vzdělávání v pracovní výchově chlapců a dívek směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu pracovní výchova se prolínají průřezová témata :

Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

Interkulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy,

Zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální

Žáci

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi.

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	<u>Pěstitelské práce, chovatelství</u> základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina- osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny- základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin ovocné rostliny- druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty <u>Práce s technickými materiály</u> vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	<i>Z – těžba železné rudy a barevných kovů</i> <i>Exkurze - zahradnictví</i> <i>Ov – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání</i> <i>P – péče o životní prostředí, ekologické problémy</i> <i>F – technika, stroje a nástroje</i> <i>M – geometrie</i> <i>Pr – dřeviny, význam lesa</i> <i>Exkurze do dřevozpracujícího podniku</i> OSV/OR - kreativita OSV/SR – kooperace a kompetice	Jmenovka. Přívěsek. Hrací kostka. Dominové kameny. Brousítko na tužky.

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřez. témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem - volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<u>Provoz a údržba domácnosti</u> finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem <u>Pěstitelské práce, chovatelství</u> základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina- osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny okrasné rostliny- základy ošetřování pokojových květů, pěstování vybraných okrasných dřevin a květů; květina v exteriéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květů ovocné rostliny- druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	<i>F, Ch, Př,</i> <i>Z – těžba žel.rudy a barevných kovů</i> <i>Exkurze - zahradnictví</i>	módní a odborné časopisy

Metody, formy, nástroje, pomůcky: šicí stroje, žehlička, rukávník, jehlice, háček, jehly, špendlíky.

Projekty, kurzy: exkurze – obchodní dům – výběr vhodného materiálu a seznámení s druhy materiálů a oděvů

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy Průřezová témata Projekty Kurzy	Poznámky
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úraz - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<u>Práce s technickými materiály</u> vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody <u>Svět práce</u> trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy; sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	<i>Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy</i> <i>F – technika, stroje a nástroje</i> <i>M – geometrie</i> <i>Př – dřeviny, význam lesa</i> OSV/OR – seberegulace a sebeorganizace <i>Př, Ch</i> <i>Ov – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení</i> <i>Ov – hygiena, bezpečnost činnosti lidí, povolání</i>	Úřad práce- Informační a poradenské středisko

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Praktické činnosti

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředm. vztahy Průřez. témata Projekty Kurzy	Poznámky
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní - orientuje se v období dospívání - má představu o výživě novorozence, batolete a dítěte předškolního věku - orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - využije profesní orientace pro výběr vhodného vzdělávání - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce	<u>Provoz a údržba domácnosti</u> finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem puberta – dospívání, antikoncepce, početí, těhotenství výživa a hygiena novorozence <u>Svět práce</u> trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	<i>Ov, Př, Ch</i> OSV/OR – seberegulace a sebeorganizace OSV/OR - psychohygiena EV – vztah člověka k prostředí MV – tvorba mediálního sdělení MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	lékárna, odborné časopisy, letáky Úřad práce – informační a poradenské středisko. Dny otevřených dveří

Metody, formy, nástroje, pomůcky: vanička, panenka, pleny, dětská kuchařka,
Projekty, kurzy: video – antikoncepce, potrat, porod a vývoj novorozence

5.20 VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Zařazení volitelných předmětů do učebního plánu školy sleduje individuální rozvoj žáka podle jeho zájmu a prohlubování vzdělávání v jím zvolené oblasti. Počet a struktura volitelných předmětů, které jsou vedením školy ve školním roce vydány, je závislé na počtu a zájmu žáků v daných ročnících.

Volitelné předměty jsou zařazeny do vyučovacího plánu na 2. stupni.

Volitelný předmět Druhý cizí jazyk – Německý jazyk je nabízen od 7. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací.

V případě, že si žák nezvolí Druhý cizí jazyk, vybírá si z nabídky dalších volitelných předmětů.

Přehled volitelných předmětů:

- Konverzace v anglickém jazyce
- Cvičení z českého jazyka
- Cvičení z matematiky
- Informatika
- Život v regionu
- Sportovní činnosti
- Domácnost
- Technické činnosti
- Technické kreslení

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

- vyučuje se jako volitelný předmět na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu

Vzdělávací obsah předmětu

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová dotace

- cizí jazyk - 1 hodina týdně
- ročníky - 7./8./ 9.

Místo realizace

- učebny, učebna VT, interaktivní tabule

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku, dle možností školy a počtu žáků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce, vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC

příležitostné akce - krátkodobé projekty

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek

- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu

- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
 - vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
 - podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
 - vedení žáků k diskuzi
 - vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení
 - zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Volitelný vyučovací předmět: Konverzace v cizím jazyce – anglický jazyk

Ročník: 7./8./9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, pozvání, omluvě, vyjádření se k přijetí či odmítnutí pozvání - tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob na známá témata blízká mladým lidem - užívá každodenní fráze související s nakupováním, s rezervací pobytu, s objednáváním jídla v restauraci - používá obraty, kterými se zeptá na základní informace o veřejné dopravě, koupí si jízdenky apod. pomocí mapy nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí cestu druhému - učí se různé jazykolamy sloužící k procvičování řečové dovednosti - běžně používá cizojazyčné slovníky a jazykové příručky - zpívá písně v anglickém jazyce	Pozdravy, představení se, poděkování, rozloučení, omluva Tematické okruhy - prázdniny - rodina - škola - záliby - volný čas - móda - zdraví - povolání - národní zvyky - svátky - počasí - roční období. Nakupování Telefonování Stolování, rezervace míst v restauraci Cestování, rezervace místa v hotelu Jazykolamy, rytmičky říkanky Písně	Čj, Př, Z, D, Inf, Vv, Hv, Ov, ostatní cizí jazyky	<u>Jazykové prostředky:</u> Vyplývající z obsahu použité učebnice

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **cvičení z českého jazyka** se vyučuje jako volitelný předmět 1 hodinu týdně v 7./8. ročníku. Učitel vypracuje pro daný ročník dle podmínek tematický plán.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu seminář z českého jazyka je zaměřeno na:

- procvičování a upevňování osvojeného učiva
- pomoc dyslektickým žákům při zvládnutí pravopisné stránky jazyka
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- rozvíjení čtenářské gramotnosti
- rozvíjení komunikačních dovedností
- samostatná tvorba

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- osvojují si základní jazykové pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Volitelný předmět: Cvičení z českého jazyka**Ročník: 7. /8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
- žák rozeznává slovní druhy, určí ohebné slovní druhy - určí slovesný rod, tvoří věty - rozezná neohebné slovní druhy, stupňuje příslovce - aplikuje znalosti v pravopise - správně užívá zásady psaní velkých písmen u vlastních jmen a sousloví - rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou - vyhledává a určuje základní větné členy - vyhledává a určuje rozvíjející větné členy - rozezná větu hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - žák pozná souřadně spojené vedlejší věty a určí je - pozná a určí souvětí souřadné - umí určit významové poměry mezi větami hlavními - žák čte neznámý text i s cizími slovy - rozumí čtenému textu - pamatuje si přečtený text a interpretuje ho vlastními slovy - žák je schopen souvisle interpretovat přečtený text před spolužáky - pokusí se o vlastní tvorbu (próza, báseň)	Tvarosloví - ohebné slovní druhy Rod činný a trpný Neohebné slovní druhy, stupňování Pravopis - podstatná jména - přídavná jména - koncovky sloves Psaní velkých písmen Věta jednočlenná a dvojčlenná Základní větné členy Rozvíjející větné členy Věta hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět Souřadně spojené vedlejší věty Souvětí souřadné Významové poměry mezi hlavními větami Čtenářská gramotnost - práce s neznámým textem - čtení s porozuměním - diskuse o čteném textu vlastní tvorba	<i>ČJ – literární výchova, ukázky z české literatury</i> <i>ČJ – literární texty</i>	Pravopis v průběhu celého školního roku Příručky, slovníky, interaktivní tabule Spolupráce se školním časopisem (MV)

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět cvičení z matematiky se vyučuje jako volitelný předmět

- v 7. / 8. ročníku 1 hodinu týdně
- učitel vypracuje pro daný ročník dle podmínek tematický plán

Vzdělávání ve cvičení v matematice je zaměřeno na

- procvičování učiva předmětu Matematika
- diferenciovaný přístup ke slabším žákům a žákům nadaným
- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matem. postupů s využitím pestřejších forem práce pro snadnější zapamatování i žáků slabších
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení logické a kritické usuzování
- aplikace matematiky na úlohy z praxe a netradiční úlohy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- zadává úkoly více praktické pro rozvoj prostorové představivosti
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Volitelný předmět: Cvičení z matematiky**Ročník: 7. /8.**

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
– žák modeluje a zapisuje zlomkem část celku – převádí zlomky na des. čísla a naopak – porovnává zlomky – provádí početní operace se zlomky – pracuje se zápornými racionálními čísly, bezpečně zvládá představu kladných a záporných čísel na číselné ose – provádí početní operace s racionálními čísly – žák pozná shodné útvary – umí sestavit trojúhelník z daných prvků – dbá na kvalitu a přesnost rýsování – žák rozlišuje kladná a záporná čísla – chápe pojem opačné číslo – provádí početní operace s celými čísly – žák načrtne a sestaví obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti – určí středově souměrný útvar – žák umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami – zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru – pracuje s měřítky map a plánů – řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem – využívá trojčlenku při řešení slovních úloh – rozlišuje různé typy rovnoběžníků – umí sestavit rovnoběžník – odhaduje a vypočítá obvod a obsah	<u>Racionální čísla</u> - čtení a zápis zlomku - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace se zlomky - záporná desetinná čísla - desetinný rozvoj - početní operace s racionálními čísly <u>Trojúhelník</u> - shodnost trojúhelníků konstrukce trojúhelníků <u>Celá čísla</u> - čtení a zápis čísla - početní operace <u>Středová souměrnost</u> <u>Poměr. Přímá úměrnost.</u> – pojem poměru – trojčlenka <u>Rovnoběžníky</u>	<i>F, Ch, D... - numerické výpočty</i> <i>F, Ch, D... - numerické výpočty</i> <i>F – vztahy mezi veličinami Z – měřítko plánu a mapy Ch – výpočty pomocí trojčlenky</i>	

rovnoběžníku - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - sestrojí lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - žák chápe pojem 1% - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - řeší aplikační úlohy na procenta (i „pro větší než celek“) - žák rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu - žák rozliší číselný výraz a výraz s proměnnou a určí jejich hodnotu - rozliší rovnost a rovnici - pomocí ekvivalentních úprav určí hodnotu proměnné a udělá zkoušku - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem a pomocí kalkulačky - vyhledá druhou mocninu a odmocninu v tabulkách - zná Pythagorovu větu a používá při výpočtech stran v pravoúhlém trojúhelníku - odvodí definici kruhu a kružnice - užívá Thaletovu kružnici při výpočtech - umí vypočítat délku kružnice a obsah kruhu a užívá výpočty v praxi - zvládne jednoduché konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - popíše tvar válce a narýsuje jeho síť - vypočítá objem a povrch válce	<u>Lichoběžník</u> - pojem - konstrukce <u>Procenta</u> - pojem - slovní úlohy - jednoduché úrokování <u>Povrch a objem hranolu</u> - pojem hranol - síť hranolu - povrch a objem hranolu - obraz jednoduchých těles v rovině Výrazy Lineární rovnice Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta Kruh, kružnice Konstrukční úlohy Válec		
--	---	--	--

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Informatika se vyučuje jako volitelný předmět v 7. až 9. ročníku dle zájmu a technických a personálních možností.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Informatika se vyučuje v časové dotaci 1 hodiny týdně.

Informatika má pro běžný praktický život žáků v současném, technicky vyspělém světě velký význam. Je to obor, který se zabývá zákonitostmi vzniku, zpracování, přenosu a využíváním informací. V elektronické podobě je v současnosti uložena většina informací. Proto je třeba žáky vybavit dovednostmi a znalostmi z oblasti výpočetní techniky. V povinném předmětu Informatika, vyučovaném v 5. a 6. ročníku, se seznámí s prací s počítačem na základní uživatelské úrovni. Je ale důležité, seznámit žáky podrobněji a textovými, tabulkovými a grafickými editory, prezenčními programy, využíváním multimédií a vytvořit u žáků schopnost uplatnit dosažené znalosti a dovednosti při řešení praktických problémů, s nimiž se setkává ve škole i mimo školu. Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Do výuky jsou zařazovány exkurze, práce s Internetem, krátkodobé projekty. Učitel může doporučené činnosti dále doplňovat, dotvářet a rozvíjet. Učitel vypracuje vlastní tematický plán.

Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky a v učebně s interaktivní tabulí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují prostřednictvím elektronické pošty a při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Volitelný předmět: Informatika**Ročník: 7. – 9.**

Výstup	Učivo
– žák zná základy psaní všemi deseti – vytvoří a upraví texty v různých textových editorech – porovná editory.txt, rtf, doc, odt a vysvětlí jejich rozdíly – píše různobarevným textem na různobarevný podklad – obsluhuje interaktivní tabuli a vytvoří jednoduchý program	Textové editory a ukládání souborů - základy psaní všemi deseti - poznámkový blok - WordPad - MS Word - OpenOffice
– pracuje s tabulkovým editorem, vytváří seznamy a jednoduché grafy – prezentuje data tiskem a grafem	Tabulkové editory - MS Exel - OpenOffice
– vytvoří a upraví obrázky v různých grafických editorech – vysvětlí rozdíly grafických editorů (bitmapové a vektorové – v grafickém programu vytvoří obrázek, upraví ho, uloží a vytiskne – naskenuje obrázek, upraví ho a uloží – otevře prezentační program, prohlíží jej a uzavře ho	Grafické editory
– vytvoří originální fotografii a zpracuje ji – prohlédne a vybere fotografie na LCD displeji fotoaparátu a stáhne je do počítače – zpracuje fotografii v editorech	Práce s digitálním fotoaparátem - velikost, zobrazení a mazání snímků - přenos fotografie do počítače
- vysvětlí pojem internet a systém propojení a činnosti – zná nebezpečí Internetu a respektuje ochranu osobních údajů – vysvětlí co je počítačový virus a co způsobuje – zná typy antivirových programů – vyhledává a zpracovává informace a komunikuje na Internetu	Sítě, Internet

ŽIVOT V REGIONU

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Život v regionu se vyučuje jako volitelný předmět v 7./8. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodinu týdně.

Žáci jsou vedeni k poznávání místního regionu, k praktickému zvládnutí práce s grafem, textem, mapou a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat a orientovat v místním regionu a na Internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy realizace předmětu

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému řešení nevšední problémové otázky, skupinové činnosti v terénu – pozorování, mapování, fotografování a kreslení
- diskuse k problémům existujícím v blízkém okolí, návrhy řešení problémových situací
- krátkodobé projekty
- skupinová práce
- přírodovědné vycházky
- prožitkové hry

Kompetence

- žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, žáci se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci a vytváření prezentací a skupinových projektů
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Učitel má možnost doporučené činnosti dále doplňovat, dotvářet a rozvíjet.
Výuka probíhá zpravidla v učebně, v terénu v okolí školy.

Volitelný vyučovací předmět: Život v regionu

Ročník: 7./8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy Projekty
- žák samostatně u mapy Evropy ukáže polohu Česka v Evropské unii - prokáže dovednost pracovat s mapami různých měřítek	Místo, kde žijeme - poznávání místního regionu (význam a smysl) - zeměpis místního regionu a obce - letecké snímky a plán města	<i>Ov</i>
- měl by si uvědomit, jak zná přírodu - vede debatu o chodu počasí	Příroda kolem nás, její význam a hodnota - příroda v našem životě (proměny přírody během roku - foto, předpověď počasí) - proměna okolní krajiny za uplynulých padesát let - význam ochrany přírody	<i>Př</i>
- prokáže přehledné povědomí o obsahu sbírek regionálního muzea - souvisle vyjádří, jak se žilo lidem (historie venkova) - uvede příklady z oblasti řemesel	Historie, kultura, tradice - minulost našeho města (Městská památková rezervace, architektura kolem nás, muzeum) - nejvýznamnější památky ve městě	<i>D, Ov</i>
- umí získat informace z grafů, statistik a tabulek - vyčíst jak se měnila věková struktura	Lidé v našem regionu - věková struktura obyvatelstva v ČR - sčítání lidu a jeho význam	<i>Z</i>

obyvatelstva v ČR - objasní význam sčítání lidu	náboženské vyznání - na území Česka - nejvýznamnější firmy v našem regionu (zaměstnání)	
- prokáže znalost šesti základních strukturních městských zón - vyjmenuje jejich hlavní funkce a uvede příklady ze svého města	Města, městečka, vesnice - struktura a funkce města - jak se žije v našem městě a na venkově - porovnej - náš kraj a naše krajské město - orientace v hlavním	
- žák samostatně zjistí, které nerostné suroviny se těží v kraji a k čemu jsou určeny	Jak hospodaříme - nerostné suroviny - zemědělství v našem kraji - průmyslová výroba – tradice a současnost	OV
- žák prokáže základní přehled o vývoji dopravy v regionu - prokáže znalost negativních vlivů dopravy na životní prostředí - uvede příklady existujících problémů v regionu a navrhne řešení	Žijeme zdravě, kulturně a příjemně? - seznámení s vývojem, stavem a budoucností dopravy - vliv dopravy na životní prostředí - hlavní dopravní problémy - služby jako znak vyspělosti - životní styl (kvalita života a naše chování)	Ov – výchova ke zdraví
- žák pojmenuje nejzávažnější problémy ve svém regionu, navrhne řešení - prokáže dovednost schematicky načrtnout sídliště a zakreslit funkční zóny - navrhnou změny ve prospěch kvality života	Budoucnost je naše věc - aktuální stav krajiny a společnosti, nejzávažnější problémy v regionu - náčrt sídliště, ulice, náměstí a návrh změn ve prospěch kvality života - globální problémy (úspory ve spotřebě elektřiny) - škola pro udržitelný rozvoj	
žák má tvůrčí zájem vnímat neopakovatelnou krajinnou atmosféru (jedinečnost místa)	Můj domov - Genius loci (génus loci) - přírodní i lidské, umělecké, technické a duchovní hodnoty, v níž žijeme - vytvoření prezentace (vybrané části krajiny, objekty a osobnosti vytvářející neopakovatelnou atmosféru v regionu)	Ov, D

- získává informace o ekonomice v rodině, provádí jednoduché operace platebního styku - zná kuchyňské vybavení a spotřebiče, správně zachází se zařízením kuchyně včetně údržby - dodržuje základní hygienická a společenská pravidla a předpisy - zvládá jednoduché postupy při šití a používá vhodné materiály a pomůcky - orientuje se v návodech, zapojí šicí stroj a žehličku, dodržuje zásady bezpečnosti - umí vkusně a esteticky upravit oblečení - pečuje o nenáročné rostliny, provádí jednoduché pěstitelské činnosti - zná léčivé rostliny a jejich využití pro člověka - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání - rozlišuje závažné a méně závažné poranění, umí poskytnout první pomoc - zná zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek - seznámí se s výchovou dítěte, zná jednotlivé vývojové etapy a jejich specifika - dokáže analyzovat možnosti integrace zdravotně postiženého dítěte do společnosti	Rozpočet a vedení domácnosti, ekonomický provoz a financování Vybavení kuchyně Textilní techniky Kultura odívání, estetika a vkus Základní podmínky pro pěstování rostlin Léčivé rostliny Odpovědnost za své zdraví Základní postupy první pomoci Návykové látky, pozitivní životní cíle a hodnoty Výchova dítěte v rodině - jeho fyzický, duševní a sociální rozvoj - zdravotně postižené dítě a jeho možnosti	<i>gramotnost</i> <i>Př, Pč</i>
--	---	---

SPORTOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu Sportovní činnosti

Předmět Sportovní činnosti je realizován jako volitelný předmět podle učebního plánu v časové dotaci 1 hodina týdně v 7. až 9. ročníku. Výuka probíhá ve školní tělocvičně, na fotbalovém hřišti (hlavním i tréninkovém) nebo v přírodě v okolí školy.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: samostatná, skupinová nebo kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací postupy ve výuce Sportovních činností směřují k utváření klíčových kompetencí.

Obsah vyučovacího předmětu je zaměřen na:

- preventivní ochranu zdraví (zdravotně zaměřené činnosti, význam pohybu pro zdraví, předcházení úrazům, získání hygienických a zdravotně preventivních návyků, odmítání škodlivých látek)
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností rozvoj různých forem vytrvalosti, rychlosti, síly a pohyblivosti, pohybové hry, základy sportovních her, základy atletiky a gymnastiky, turistika, pohyb v přírodě)
- rozvíjení tělesné zdatnosti žáků, získání jistoty ve znalosti sportovních her, příprava na reprezentaci školy
- činnosti podporující pohybové učení (organizace a komunikace, zásady jednání a chování při sportovních aktivitách, schopnost sebehodnocení, schopnost spolupráce při kolektivních činnostech, pravidla „fair play“)
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevňování návyků poskytovat první pomoc
- zdokonalování metod, techniky a pravidel převážně míčových sportů
- ovládání průpravných, kondičních, koordinačních, kompenzačních a relaxačních cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků)
- aplikování poznatků z tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojování pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl)
- komunikaci při pohybových činnostech, organizaci, tvořivou aplikaci sportovních her (herní kombinace)
- obsah je především zaměřen na hry, ostatní činnosti jsou zařazovány podle složení skupiny a zájmu žáků

Volitelný předmět: Sportovní činnosti

Ročník: 7. – 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmět. vztahy Projekty
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a	Celkové posilování svalového aparátu, rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Správné držení těla	<i>Př</i>

předcházení stresovým situacím - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etiketou a zdravím - dává do souvislosti zdravotní psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - užívá osvojované názvosloví - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Individuální rozcvičení celého těla před a po ukončení hodiny Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) Bezpečné a vhodné chování na sportovních akcích, zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí Pohybové hry Turistika a pohyb v přírodě Sportovní hry - vybíjená - košíková - přehazovaná - odbíjená - doplňkové sportovní hry (ringo, minikopaná, házená, florbal) Atletika - běhy - hody - skoky (do dálky, do výšky) Gymnastika Akrobacie Šplh na tyči a laně Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Historie olympijských her Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel Statistická zjištění – měření délky, rychlosti, výšky (práce se stopkami a pásmem)	<i>Př, Ov</i> <i>Z, M – práce s mapou</i>
--	--	---

TECHNICKÉ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Technické činnosti se vyučuje jako volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Vzdělávání ve volitelném vzdělávacím předmětu Technické činnosti je zaměřeno na:

- seznámení žáků se základními pracovními postupy
- dodržování zásad bezpečnosti práce
- vykonávání základních činností s materiály
- rozvíjení technologických postupů a návyků při práci
- porozumění technické dokumentaci
- používání ručních nástrojů

Obsahem předmětu je získat potřebné dovednosti při práci s jednoduchými ručními nástroji a seznámit se s jejich údržbou, seznámit se s různými materiály a naučit se je opracovávat. Umět používat návody a technologické postupy a návyky při práci s různými materiály. Poznává jejich základní vlastnosti a možnosti jejich využití v technické praxi. Naučit se vytvářet základní technickou dokumentaci (náčrt, výkres, návod k používání). Při pracovních postupech se žák učí dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny.

Veškeré dovednosti a pracovní návyky získávají žáci v přímých praktických činnostech.

Výuka probíhá ve třídě a ve školní dílně. Do výuky jsou dle možností zařazovány poznávací exkurze, práce s texty na internetu, krátkodobé projekty.

Předpokládá se, že si učitel vypracuje vlastní časově tematický plán.

Volitelný předmět: Technické činnosti

Ročník: 7. – 9.

Výstup	Učivo	Mezipřed. vztahy Projekty
- žák zná vlastnosti dřeva - rozlišuje druhy pil na dřevo a umí je popsat - dovede pilu správně používat - pozná druhy rašplí a pilníků, dovede je správně používat - zná podstatu broušení a rozlišuje druhy brusných papírů - používá správně kladivo a kleště a umí vybrat vhodné hřebíky - popíše těžbu dřeva, rozlišuje druhy řezů - podle vzorkovnice rozliší některé druhy dřev a zná jejich barvu, tvrdost a využití - zná vlastnosti některých kovů - ví, které nástroje se používají při práci s drátem - umí vyrovnat drát gumovou palicí - ovládá ohýbání drátu kleštěmi nebo ve svěráku - umí popsat výrobu plechu, pozná jeho druhy - zná nástroje, které se používají při práci s plechem, ovládá ohýbání plechu ve svěráku - ovládá pojmy surové železo, ocel, litina - umí popsat výrobu železa ve vysoké peci - rozlišuje druhy plastů a popíše jejich vlastnosti - pozná, kdy plasty řezat a kdy stříhat, umí je správně řezat - na základě znalosti plastů určí správný pilník a ovládá pilování a vrtání, ovládá práci s ruční vrtačkou - umí ohnout plast podle šablony - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení el. zařízením - ovládá značky a jednotky el. veličin - objasní nebezpečí vzniku zkratu - používá s porozuměním Ohmův zákon - zná druhy vodičů, správně vysvětlí jejich funkci - rozlišuje vodiče a izolanty - nakreslí jednoduchý el. obvod	Práce se dřevem - řezání, rašplování, pilování, broušení, spojování hřebíky, lepení - dřevo jako materiál, druhy dřeva Práce s kovem - výroba drátu, jeho ohýbání - výroba plechu a jeho druhy, jeho měření, řezání, ohýbání - zpracování železné rudy Práce s plasty - druhy plastů, jejich vlastnosti - oddělování, pilování a ohýbání platů Elektrotechnické práce - bezpečnostní pravidla při práci s el. proudem - rozvod el. energie - druhy vodičů - značky součástek pro el. schéma - elektrotechnické schéma	<i>Pč, M, F</i> <i>Př-druhy dřeva</i> <i>Př-ekologie, šetření dřevem</i> <i>Ch-zpracování kovů (9.r.)</i> <i>F-el. obvod (8. a 9. r.)</i>

TECHNICKÉ KRESLENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Technické kreslení se vyučuje jako volitelný předmět v 7. až 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Technické kreslení je předmět, který má pro praktický život žáků velký význam. Naše škola se nachází v oblasti, kde se soustřeďují velké průmyslové komplexy. Zde se využívají převážně technické obory. Pro vyšší uplatnění žáků na trhu práce v okolí bydliště jsou proto velmi důležité technicky zaměřené předměty. Je proto nezbytné vybavit žáky znalostmi a dovednostmi z Technického kreslení. Tyto dovednosti uplatní žáci jednak ve výrobě při čtení výkresů a také při dalším studiu technických středních škol. Pochopí základy rýsování a seznámí se s pravidly danými ČSN (české normy) a ISO (mezinárodní normy). Tento předmět rozvíjí prostorovou představivost a logické uvažování. Žáci zjistí výhody a nevýhody rýsování a vytváření výkresů na počítači. Učí se správným postupům, používají správné technické názvosloví, učí se samostatnosti při řešení přiměřeně náročných úkolů, ale také spolupráci v týmu.

Výuka probíhá dle úrovně znalostí a dovedností žáků. Předpokládá se, že si učitel vypracuje vlastní tematický plán a doporučené činnosti dle svého uvážení dále doplňuje a rozvíjí. Dle možností rozvrhu je možné spojit hodiny do dvouhodinových bloků jedenkrát za 14 dní. Výuka probíhá většinou v učebně a dle potřeby i v učebně výpočetní techniky.

Volitelný předmět: Technické kreslení

Ročník: 7. – 9.

Výstup	Učivo
- žák se seznámí s významem a důležitostí technických výkresů - zná pomůcky pro rýsování, umí je správně používat a starat se o ně - uvědomuje si důležitost získání správných návyků při rýsování - zopakuje si rýsování základních rovinných obrazců a rýsuje pravidelné n-úhelníky - seznámí se se zobrazováním těles do jedné roviny - zná různé zobrazovací metody - zná základní pravidla volného rovnoběžného promítání a používá je při rýsování - zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání - zobrazí složitější tělesa - zná základní pravidla pravoúhlého promítání - zobrazuje jednoduchá tělesa v promítání na dvě průmětny - sestrojí sdružené průměty krychle, kvádra, hranolu, válce, jehlanu, kužele a koule - sestrojí sdružené průměty složitějších těles - zná pravidla promítání na tři průmětny - rozlišuje podle zkratk různé normy (ISO, EN, ČSN, PN) a způsob jejich značení - podle způsobu provedení rozliší náčrt, originál a kopii - zná a používá formáty technických výkresů a jejich úpravu - používá měřítko zobrazení - na výkresech používá technické písmo podle státní normy - zopakuje si různé typy čar (geometrie) - používá dle normy různé tloušťky čar (tenké, tlusté a velmi tlusté) - seznámí se s pravidly pro zobrazování strojních součástí - zná základní pojmy kótování - používá kótování na výkresech - zná pravidla technických výkresů ve stavebnictví a dokáže narýsovat jednoduchý stavební výkres - vytvoří jednoduchý výkres v grafickém programu na počítači	Základy rýsování - pomůcky pro rýsování - zásady a správné návyky při rýsování - rýsování rovinných útvarů Zobrazování prostorových útvarů - volné rovnoběžné promítání - základní pravidla volného rovnoběžného promítání - zobrazování těles - zobrazování složitějších těles Pravoúhlé promítání - základní pravidla pravoúhlého promítání - promítání na dvě průmětny - sdružené průměty jednoduchých těles - promítání na tři průmětny Technické výkresy - normalizace v technickém kreslení - druhy a formáty technických výkresů - měřítko zobrazení - technické písmo - čáry - pravidla pro zobrazování strojních součástí - kótování výkresů ve strojírenství - technické zobrazování jednoduchých součástí - technické výkresy ve stavebnictví - technické výkresy a počítače

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

I. Obecná ustanovení

1. Na základě ustanovení § 30, odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy tyto pravidla pro hodnocení žáků.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků musí být jednoznačné, srovnatelné s předem stanovenými cíli a kritérii, srozumitelné, věcné a všestranné.

Pravidla hodnocení jsou stanovena ve školním řádu.

II. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Zásady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- Hodnocení vychází z jasných cílů a úkolů v jednotlivých oblastech a etapách vzdělávání.
- Hodnocení zdůrazňuje:
 - ✓ individuální pokrok žáka,
 - ✓ popisuje konkrétní zvládnuté oblasti vzdělávání resp. očekávaných výstupů,
 - ✓ podněcuje žáka k dalšímu rozvoji - ukazuje další cestu.
- Hodnocení je zpravidla klasifikací, v některých individuálních případech nebo na žádost rodičů je hodnocení slovně nebo kombinací obou způsobů

Hodnocení:

Průběžné ústní hodnocení

- Během jednotlivých činností žáka jako motivační složka.
- Zpětná vazba na konci činnosti.
- Individuální rozhovory s žákem podle potřeby.

Sebehodnocení žáků

- Ústní i písemná forma
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně, přiměřeně věku žáků.
- Hodnocení práce ve skupině po ukončení skupinové práce.
- Je jednou z kompetencí získávaných v průběhu vzdělávání.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Hodnocení vychází z individuálního vzdělávacího plánu.
- Dochází k úpravě metod, obsahu a ověřování dosažených výsledků na základě individuálních vzdělávacích potřeb.

Získávání podkladů pro hodnocení žáka (žakovské portfolio)

- Komunikace učitel – žák, průběžné ověřování výsledků vzdělávání.
- Výsledky ze skupinové práce, hodnocení spolupráce ve skupině, hodnocení zpracovaných výstupů.
- Individuální písemné úkoly.
- Individuální písemné ověřování - komplexní úkoly a testy jsou podkladem pro průběžné písemné hodnocení.
- Dále například použité standardizované testy Cermat, Kalibro, Scio...
- Sebehodnocení žáka.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním
- b) prospěl(a)
- c) neprospěl(a)
- d) nehodnocen(a)

III. Hodnocení chování

Hodnocení chování na vysvědčení:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Pravidla hodnocení chování žáka vychází z těchto kritérií:

- Chování žáka ve škole při vyučování a na akcích pořádaných školou.
- Dodržování školního řádu.
- Schopnosti spolupráce se spolužáky, pomoci druhým.
- Přihlédnutí k speciálním vzdělávacím potřebám žáků (pozornost, sociální situace žáka).
- Přístupu žáka ke svému vzdělávání, k plnění školních úkolů a povinností.

OBSAH

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	3
2.1 Úplnost a velikost školy	3
2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)	3
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	3
2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	3
2.5 Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	4
3.1 Zaměření školy	4
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	5
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
3.5 Začlenění průřezových témat	10
4. Učební plán	25
4.1 Systém výuky	25
4.2 Vzdělávací oblasti	25
4.3 Vzdělávací předměty	25
4.4 Učební plán 1. stupně	27
4.5 Učební plán 2. stupně	28
4.6 Poznámky k učebnímu plánu	29
5. Učební osnovy	31
5.1 Český jazyk a literatura	31
5.2 Anglický jazyk	50
5.3 Další cizí jazyk	61
5.4 Matematika	68
5.5 Informační a komunikační technologie	86
5.6 Prvouka	91
5.7 Přírodověda	97
5.8 Vlastivěda	101
5.9 Dějepis	105
5.10 Občanská výchova	114
5.11 Fyzika	123

5.12 Chemie	132
5.13 Přírodopis	139
5.14 Zeměpis	146
5.15 Hudební výchova	159
5.16 Výtvarná výchova	169
5.17 Tělesná výchova	176
5.18 Výchova ke zdraví	190
5.19 Praktické činnosti	197
5.20 Volitelné předměty	209
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	227
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	227
7. Obsah	229